

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG HATÁROZATAI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG HIVATALOS LAPJA

TARTALOM

2/2023. (II. 23.) AB határozat	a tartósan vagy véglegesen fennálló, önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szoruló kommunikációs fogyatékossgal élő személyek fogyatékossgai támogatására való jogosultság szabályozásával kapcsolatos mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség megállapításáról	866
3179/2023. (IV. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	879
3180/2023. (IV. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	883
3181/2023. (IV. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	887
3182/2023. (IV. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	892
3183/2023. (IV. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	895
3184/2023. (IV. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	898
3185/2023. (IV. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	903
3186/2023. (IV. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	907
3187/2023. (IV. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	908
3188/2023. (IV. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	913
3189/2023. (IV. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	918
3190/2023. (IV. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	924
3191/2023. (IV. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	927
3192/2023. (IV. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	930
3193/2023. (IV. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	933
3194/2023. (IV. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	936
3195/2023. (IV. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	941
3196/2023. (IV. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	944
3197/2023. (IV. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	948
3198/2023. (IV. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	952
3199/2023. (IV. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	956

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TELJES ÜLÉSÉNEK A MAGYAR KÖZLÖNYBEN KÖZZÉTETT HATÁROZATAI ÉS VÉGZÉSEI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 2/2023. (II. 23.) AB HATÁROZATA

a tartósan vagy véglegesen fennálló, önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szoruló kommunikációs fogyatékossgal élő személyek fogyatékossgai támogatására való jogosultság szabályozásával kapcsolatos mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség megállapításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában – *dr. Dienes-Oehm Egon* alkotmánybíró párhuzamos indokolásával, valamint *dr. Handó Tünde*, *dr. Juhász Imre* és *dr. Márki Zoltán* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

1. Az Alkotmánybíróság – hivatalból eljárva – megállapítja, hogy az Országgyűlés az Alaptörvény XIX. cikk (1) bekezdésével összhangban álló jogalkotás megvalósítása során a XV. cikk (1) bekezdését sértő, mulasztásban előidézett alaptörvény-ellenességet idézett elő azzal, hogy nem szabályozta a tartósan vagy véglegesen fennálló, önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szoruló kommunikációs fogyatékossgal élő (beszéd fogyatékos) személyek fogyatékossgai támogatására való jogosultságának feltételeit. Az Alkotmánybíróság felhívja az Országgyűlést, hogy jogalkotói feladatának 2023. december 31. napjáig tegyen eleget.
2. Az Alkotmánybíróság a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 23. § (1) bekezdés *bb*) pontja, valamint a súlyos fogyatékossg minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékossgai támogatás folyósításának szabályairól szóló 141/2000. (VIII. 9.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése és 1. számú melléklet 2. *b*) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt elutasítja.
3. Az Alkotmánybíróság a Debreceni Törvényszék 8.K.700.864/2020/27. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság elrendeli e határozatának közzétételét a Magyar Közlönyben.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. A személyesen eljáró indítványozó alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. §-a alapján. Az indítványozó az Abtv. 27. §-a szerinti panaszában a Debreceni Törvényszék 8.K.700.864/2020/27. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, Budapest Főváros Kormányhivatala T-BP-MCST-4798-4/2019. számú határozatára és Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Nyíregyházi Járási Hivatala T-SZ-10-CST-58133-6/2019. számú határozatára is kiterjedő hatállyal. Az indítványozó az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszában az egyedi ügyében alkalmazott, a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: Fot.) 23. § (1) bekezdés *bb*) pontja, valamint a súlyos fogyatékossg minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékossgai támogatás folyósításának szabályairól szóló

141/2000. (VIII. 9.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Fot. Vhr.) 1. § (2) bekezdése és 1. számú melléklet 2. b) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.

- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapját képező ügyben megállapított tényállás szerint az indítványozó 2019. április hónapban a bal artéria cerebri media területén ischaemiás stroke-ot szenvedett, melynek következtében fehér agylagyulás alakult ki a bal agyféltekében. Az indítványozó állapota a Debreceni Törvényszék szerint súlyos fokú kifejezésbeli túlsúlyú beszédzavar, együttműködése súlyosan megnehezült, gondolkodása alakilag úgynevezett „szósaláta”, azaz összefüggéstelen szavak halmaza, gondolkodását tartalmilag néhány, ugyanazon számok túlzott értékelése teszi ki, önálló életvezetésre, életvitelre képtelen, felügyeletre, irányításra szorul.
- [3] 1.2. Az indítványozó 2019. augusztus 16. napján fogyatékosági támogatás megállapítása iránti kérelmet terjesztett elő a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Nyíregyházi Járási Hivatalánál, mely a kérelmet 2019. szeptember 20. napján kelt T-Sz-10-CST-58133-6/2019. számú határozatával elutasította, ugyanis az elsőfokú hatóság szakértői bizottsága arra a következtetésre jutott, hogy az indítványozó nem minősül a Fot., illetőleg a Fot. Vhr. rendelkezései értelmében súlyosan fogyatékosnak, önálló életvitelre képes, önkiszolgálási képessége nem hiányzik.
- [4] 1.3. Az indítványozó fellebbezése folytán másodfokon eljáró Budapest Főváros Kormányhivatala 2020. január 21. napján kelt T-BP-MCST-4798-4/2019. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Az eljárás során a Kormányhivatal beszerezte a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Rehabilitációs Szakértői Osztály II. fokú Szakértői Bizottságának HB/07-RESZO/0466-1/2019. számú véleményét, mely szerint az indítványozó nem minősül súlyos mozgásszervi fogyatékosnak, önálló életvitelre nem képes, önkiszolgálási képessége nem hiányzik, nem halmozottan fogyatékos.
- [5] 1.4. Az indítványozó a másodfokú határozattal szemben keresetet terjesztett elő, melyben (annak tartalma szerint) kérte a másodfokú határozat elsőfokú határozatra is kiterjedő megsemmisítését és a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező közigazgatási szerv új eljárásra kötelezését. A kereset szerint a közigazgatási eljárás során a tényállás nem került tisztázásra, a bizonyítékok nem kerültek teljeskörűen értékelésre, a hatóságok pedig mellőzték több, a fogyatékos személyek jogállására vonatkozó jogszabály alkalmazását. Az indítványozó kérte a bíróságot, hogy akár az Abtv. 25. §-a, akár az Abtv. 32. §-a alapján kezdeményezze az Alkotmánybíróság eljárását.
- [6] A Debreceni Törvényszék 8.K.700.864/2020/27. számú ítéletével a keresetet elutasította. A perben a bíróság újabb szakértőt rendelt ki, ugyanis arra a következtetésre jutott, hogy az indítványozó tényleges, a bíróság által is tapasztalt állapota eltér az első- és másodfokú eljárás során beszerzett szakvélemények megállapításaitól. A bíróság által kirendelt szakértő megállapította, hogy az indítványozó önálló életvitelre nem képes, önkiszolgálási képessége nem hiányzik, azonban nem felel meg a Fot., illetőleg Fot. Vhr. szerinti súlyos fogyatékosági kategóriák egyikének sem. A Debreceni Törvényszék ezért arra a következtetésre jutott, hogy a másodfokú hatóság határozata nem jogszabálysértő. A törvényszék ítéletében azért utasította el az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezésére irányuló indítványt, mert „a bíróság mulasztásos alaptörvény-ellenességre és nemzetközi szerződésbe ütközésre tekintettel egyedi normakontroll eljárást nem kezdeményezhet” (Debreceni Törvényszék ítélete, Indokolás [85]). A törvényszék ítéletében kifejezetten utalt az Alkotmánybíróság 1/2018. (IV. 6.) AB határozatára, melyben az Alkotmánybíróság éppen a Fot.-tal, illetőleg a Fot. Vhr.-rel összefüggésben úgy állapított meg hivatalból jogalkotói mulasztással előidézett alaptörvény-ellenességet, hogy egyidejűleg a bírói kezdeményezést elutasította.
- [7] 2. Az indítványozó ezt követően terjesztette elő az Abtv. 26. § (1) bekezdésén, illetőleg 27. §-án alapuló alkotmányjogi panaszát. Az indítványozó elsődlegesen, az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszában, a Debreceni Törvényszék 8.K.700.864/2020/27. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, Budapest Főváros Kormányhivatala T-BP-MCST-4798-4/2019. számú határozatára és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Nyíregyházi Járási Hivatala T-SZ-10-CST-58133-6/2019. számú határozatára is kiterjedő hatállyal. Az indítványozó másodlagos, az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszában az egyedi ügyében alkalmazott Fot. 23. § (1) bekezdés *bb*) pontja, valamint

a Fot. Vhr. 1. § (2) bekezdése és 1. számú melléklet 2. b) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, az alábbiak szerint.

- [8] 2.1. Az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz szerint a Debreceni Törvényszék ítélete sérti az Alaptörvény II. cikkét, XV. cikkét, XIX. cikk (1) bekezdését, XXIV. cikk (1) bekezdését és XXVIII. cikk (1) bekezdését.
- [9] Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes hatósági eljáráshoz való jog sérelmét az indítványozó azért állítja, mert az általa indított eljárás teljes mértékben formális volt, az eljáró hatóságok nem vették figyelembe azt, hogy az indítványozó fogyatékosága valójában nem szerepel a Fot., illetőleg a Fot. Vhr. előírásai között, és csupán annak megállapítására szorítottak, hogy az indítványozó a Fot., illetőleg a Fot. Vhr. értelmében nem minősül súlyosan fogyatékosnak. E körben az indítványozó azt sérelmezi, hogy kérelmét a hatóságok nem tartalma szerint bírálták el. Az indítványozó tényleges állapota vizsgálatának elmaradása az indítvány szerint pedig az Alaptörvény II. cikkének sérelmét is eredményezte.
- [10] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog az alkotmányjogi panasz szerint azért sérült, mert a Debreceni Törvényszék nem indokolta meg érdemben, hogy miért utasítja el az indítványozó keresetét, különös tekintettel arra, hogy az alapügyben eljáró hatóságok az indítványozó kérelmét nem annak tartalma szerint bírálták el. Ugyancsak a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmének tekinti az indítványozó, hogy a Debreceni Törvényszék nem kezdeményezte az Alkotmánybíróság eljárását, jóllehet azt megtehetette volna. Azáltal pedig, hogy az indítványozó több alkalommal is kérte a Debreceni Törvényszéktől az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezését (amelynek elutasítását a törvényszék ráadásul csak az ítéletben indokolt meg), a Debreceni Törvényszék eljárása sokkal hosszabb ideig tartott, mint amennyi ideig az Alkotmánybíróság eljárása tartott volna, az indítványozó észszerű időn belüli eljáráshoz fűződő joga is sérült.
- [11] Az Abtv. 27. §-a szerinti panasz az Alaptörvény XV. cikkének és XIX. cikk (1) bekezdésének sérelmére vonatkozóan indokolást nem tartalmaz.
- [12] 2.2. Az indítványozó az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasza szerint a Fot. 23. § (1) bekezdés *bb*) pontja, valamint a Fot. Vhr. 1. § (2) bekezdése és 1. számú melléklet 2. b) pontja ellentétesek az Alaptörvény XV. cikk (2) és (5) bekezdésével és XIX. cikk (1) bekezdésével.
- [13] Az alkotmányjogi panasz szerint a Fot. és a Fot. Vhr. támadott rendelkezése az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdését és XIX. cikk (1) bekezdését sértő, indokolatlan hátrányos megkülönböztetést valósít meg a fogyatékosági támogatást igénylő személyek között a tekintetben, hogy a támogatást igénylő személy súlyos beszédzavara, érdemi kommunikációra való képtelensége mellett fennáll-e hallási fogyatékoság vagy sem. Az indítványozó e körben idézi a 3258/2019. (X. 30.) AB határozat azon megállapítását is, hogy a jogalkotó a súlyos fogyatékoság kategóriájának meghatározása során nem járhat el önkényesen, márpedig a Fot.-ban egyébként nevesített beszéd fogyatékosággal rendelkező személyek kizárása a fogyatékosági támogatásra való jogosultság szempontjából akkor, amikor a halláskárosodással is rendelkező beszéd fogyatékosok számára a támogatás egyébként megítélhető, önkényes és alaptörvény-ellenes hátrányos megkülönböztetést eredményez.
- [14] Az alkotmányjogi panasz szerint a Fot. Vhr. 1. számú melléklet 2. b) pontja sérti az Alaptörvény XV. cikk (5) bekezdését is, az ugyanis az állam kötelezettségévé teszi, hogy a fogyatékkal élőket külön intézkedésekkel védje, ebből a védelmi intézkedésből (a fogyatékosági támogatásra való jogosultság feltételeinek meghatározása során) a beszéd fogyatékosággal élőket oly módon zárta ki, hogy rájuk vonatkozóan semmilyen más támogatási forma sem létezik.

II.

- [15] 1. Az Alaptörvény indítvánnyal érintett rendelkezései:

„II. cikk Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.”

„XV. cikk (1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

[...]

(5) Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.”

„XIX. cikk (1) Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson. Anyaság, betegség, rokkantság, fogyatékoság, özvegység, árvaság és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélküliség esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult.”

„XXIV. cikk (1) Mindenkinek joga ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és észszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”

„XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, észszerű határidőn belül bírálja el.”

[16] 2. A Fot. indítvánnyal érintett rendelkezése:

„23. § (1) Fogyatékosági támogatásra az a 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos, az ellátás igénylésének időpontjában Magyarországon élő magyar állampolgár, letelepedett, valamint bevándorolt jogállású személy, továbbá a magyar hatóság által menekültként, illetve hontalanként elismert személy jogosult, akinek

[...]

bb) halláskárosodása mellett a hangzó beszéd érthető ejtése elmarad (hallási fogyatékos),”

[17] 3. A Fot. Vhr. indítvánnyal érintett rendelkezései:

„1. § (2) A Fot. 23. § (1) bekezdése *b)* pontjának alkalmazása során hallási fogyatékosnak azt a személyt kell tekinteni, akinek a fogyatékosága az 1. számú melléklet 2. pontjában meghatározott mértékű.”

„1. számú melléklet

2. Hallási fogyatékosnak azt a személyt kell tekinteni, akinek hallásküszöbértéke a beszédfrekvenciákon nyolcvan dB felett van, és ennek következtében a hangzóbeszéd megértésére még segédeszközzel sem képes, feltéve, hogy

[...]

b) halláskárosodása mellett a hangzó beszéd érthető ejtése elmarad. Ez a szóbeli kifejezőképesség terén megnyilvánuló olyan súlyos és végleges zavart jelent, amely a kommunikációt lehetetlenné teszi, és a kifejezőmód zavaraiiban vagy a beszéd akusztikus megnyilvánulásának hiányában mutatkozik meg.”

III.

[18] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.

[19] 1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az Abtv. 26. § (1) bekezdése, illetőleg 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó meghatalmazott képviselője a Debreceni Törvényszék ítéletét 2021. március 11. napján vette át, melyhez képest az alkotmányjogi panasz határidőben került előterjesztésre. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek tekinthető, mert saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő

alkotmányjogi panaszát. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette. A Fot., illetőleg a Fot. Vhr. támasztott rendelkezései az alkotmányjogi panaszra okot adó ügyben az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti panasz elbírálhatósága szempontjából alkalmazott jogszabályi rendelkezéseknek tekinthetőek.

- [20] 2. Az Alkotmánybíróság elsőként az indítványozó Abtv. 27. §-a szerinti, a Debreceni Törvényszék 8.K.700.864/2020/27. számú ítéletével szemben előterjesztett alkotmányjogi panasz befogadhatóságát vizsgálta meg, és az alábbi következtetésekre jutott.
- [21] 2.1. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt – egyéb feltételek megléte esetén – abban az esetben fogadja be, amennyiben az határozott kérelmet tartalmaz. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pontja értelmében a kérelem akkor határozott, ha megjelöli az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, az *e)* pont értelmében pedig a kérelemnek egyértelmű indokolást kell tartalmaznia arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezés, illetőleg bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XV. cikkének és XIX. cikk (1) bekezdésének sérelmére vonatkozóan egyáltalán nem tartalmaz indokolást, a II. cikk sérelmére vonatkozóan pedig nem tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető indokolást, hanem csupán általánosságban utal arra, hogy az indítványozó fogyatékosági támogatás iránti kérelmének formális vizsgálata az indítványozó emberi méltóságához való jogának sérelmét is eredményezte. Az alkotmányjogi panasz ezért ezekben az elemekben nem teljesíti a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontja követelményét.
- [22] 2.2. Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése és XXVIII. cikk (1) bekezdése állított sérelme tekintetében a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdése szerinti követelményét teljesíti.
- [23] 2.3. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenesség kételye vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [24] 2.3.1. Figyelemmel az Alkotmánybíróság tisztességes hatósági eljáráshoz való joggal, illetőleg tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal kapcsolatos gyakorlatára, valamint figyelemmel az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz tartalmára, az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésével és XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem fogalmaz meg.
- [25] 2.3.2. Az indítványozó a tisztességes hatósági eljáráshoz való jogának sérelmét azért állítja, mert az eljáró hatóságok a fogyatékosági támogatás iránti kérelmét formálisan és nem pedig tényleges tartalma (az indítványozó valós állapota) alapján bírálták el. Figyelemmel arra, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszában maga is azt állítja, hogy az általa előterjesztett kérelmet a hatóságok a kérelemben foglaltak szerint megvizsgálták és elbírálták, döntésüket pedig kellő részletességgel megindokolták, az indítványozó valós állapota alapján pedig fogyatékosági támogatásra (az indítványozó beszédfogyatékoságára vonatkozó jogszabályi környezet miatt) még az indítványozó szerint sem volt jogosult, ezért az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésével összefüggésben a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenességi kétely nem vetődik fel. E körben az Alkotmánybíróság arra is utal, hogy a Debreceni Törvényszék ítéletében kifejezetten rögzítette, hogy az indítványozó „kommunikációs képességeire tekintettel kéri a fogyatékosági támogatás megállapítását” (Debreceni Törvényszék ítélete, Indokolás [21]), a bíróság pedig a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény rendelkezéseinek megfelelően a fél nyilatkozatait nem alakszerű megjelölésük, hanem tartalmuk szerint veszi figyelembe, és ekként is bírálta el (Debreceni Törvényszék ítélete, Indokolás [31]).
- [26] 2.3.3. Az indítványozó a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogának sérelmét részben az indokolás hiánya, részben az Alkotmánybíróság eljárása kezdeményezésének elmaradása, részben pedig ezzel összefüggésben az eljárás elhúzódása miatt állítja.

- [27] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező indokolási kötelezettség alkotmányos követelményéből fakad, hogy a bíróság döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően köteles számot adni, ugyanakkor azonban az indokolási kötelezettségből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, és különösen nem következik az indítványozók szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {lásd például: 3459/2022. (X. 28.) AB végzés, Indokolás [19]}. Jelen esetben, az indítványozó álláspontjával ellentétben a Debreceni Törvényszék ítéletében (szakértő kirendelésével) egyértelműen meghatározta az indítványozó valós állapotát, és ezen állapotának értékelésével jutott arra a következtetésre, hogy az indítványozó fogyatékosági támogatásra a Fot., illetőleg a Fot. Vhr. rendelkezései alapján nem jogosult, a másodfokú határozat pedig az indítványozó által állított okból nem jogszabálysértő. A Debreceni Törvényszék ítéletében nagy részletességgel, az Alaptörvényből fakadó indokolási kötelezettségének eleget téve foglalt állást abban a kérdésben is, hogy miért nem kezdeményezi az Alkotmánybíróság eljárását. Az eljárás elhúzódásának lehetősége egy, az eljáró bíróság által az eljárási törvények betartásával jogszerűen mellőzött alkotmánybírósági eljárás esetlegesen a közigazgatási per tényleges időtartamához képest gyorsabb időtartamára tekintettel pedig egyébként sem vehető fel, valamely eljárás időtartamának észszerűségét ugyanis minden esetben az Alaptörvényből fakadó követelményekhez (és nem más, adott esetben csak hipotetikus eljárások becsült időtartamához képest) lehet megítélni.
- [28] Mindezekről függetlenül az Alkotmánybíróság megjegyzi: amennyiben az egyedi ügyben eljáró bíró az előtte folyamatban lévő ügyben alkalmazandó jogszabály alaptörvény-ellenességét vagy nemzetközi szerződésbe ütközését oly módon észleli, hogy egyébként a fennálló alaptörvény-ellenesség vagy nemzetközi szerződésbe ütközés elhárításának kézenfekvő (de nem kizárólagos) lehetősége jogalkotói mulasztás megállapítása lehetne, kívánatos, hogy az eljáró bíróság teljeskörűen vizsgálja meg azt a lehetőséget is, hogy az egyedi ügyben alkalmazandó jogszabályi rendelkezés (akár mozaikos) megsemmisítése nem lehet-e alkalmas az alaptörvény-ellenesség, illetőleg nemzetközi szerződésbe ütközés orvoslására, és ne szorítkozzon a peres fél indítványának formális elutasítására. Ez már csak azért is igaz, mert az Abtv. 25. §-a, illetőleg 32. §-a szerinti eljárás keretei között az egyedi ügyben eljáró bíró szélesebb körben állíthatja valamely egyedi ügyben alkalmazott jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességét vagy nemzetközi szerződésbe ütközését, mint utóbb egy alkotmányjogi panasz eljárás indítványozója, az egyedi ügyben eljáró bíró pedig a peres fél Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezésére vonatkozó indítványához nincs kötve. Még ha adott esetben az alaptörvény-ellenes, illetőleg nemzetközi szerződésbe ütköző jogi helyzet megoldásának valóban a jogalkotói mulasztás megállapítása lehet a helyes eszköze, az Alkotmánybíróság hivatalból eljárva jogalkotói mulasztást kizárólag akkor állapíthat meg, ha ezt megelőzően valamely indítványozó az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezte.
- [29] 2.3.4. Mindezen szempontokra figyelemmel az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz sem az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésével, sem pedig a XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét.
- [30] 2.4. Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel a Debreceni Törvényszék 8.K.700.864/2020/27. számú ítélete ellen előterjesztett alkotmányjogi panaszt az Abtv. 64. § *d*) pontja alapján visszautasította.
- [31] 3. Az Alkotmánybíróság ezt követően az indítványozó Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti, a Fot. 23. § (1) bekezdés *bb*) pontja, valamint a Fot. Vhr. 1. § (2) bekezdése és 1. számú melléklet 2. *b*) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panasz befogadhatóságát vizsgálta meg.
- [32] 3.1. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény XV. cikk (5) bekezdése az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából nem tartalmaz Alaptörvényben biztosított jogot, az alkotmányjogi panasz ezért ebben az elemében nem teljesíti az Abtv. 26. § (1) bekezdés *a*) pontja törvényi követelményét.
- [33] 3.2. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése és XIX. cikk (1) bekezdése sérelmét állító eleme a határozott kérelem követelményét teljesíti.

- [34] 3.3. Az Abtv. 29. §-ának megfelelően az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz esetében is vizsgálnia kellett, hogy fennáll-e a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenesség kételye, illetőleg pedig az alkotmányjogi panasz felvet-e alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést.
- [35] Az Alkotmánybíróság megítélése szerint csak érdemi vizsgálat eredményeként állapítható meg, hogy sérti-e az Alaptörvény XV. cikkét és XIX. cikk (1) bekezdését a Fot., illetőleg a Fot. Vhr. azon rendelkezése, mely a kommunikációs fogyatékos (beszéd fogyatékos) esetén (a fogyatékkal élő személy tényleges állapotától függetlenül) kizárólag abban az esetben ismeri el a fogyatékos támogatásra való jogosultságot, ha a fogyatékkal élő személy egyben hallási fogyatékos is rendelkezik, miközben a hallási fogyatékosokkal rendelkezők számára beszéd fogyatékos megállapítása nélkül is lehetséges a fogyatékos támogatás megítélése. Az Alkotmánybíróság ezért az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 31. § (6) bekezdését alkalmazva, külön befogadási eljárás mellőzésével, érdemben bírálta el.

IV.

- [36] Az alkotmányjogi panasz nem megalapozott.
- [37] 1. Az alkotmányjogi panasz szerint a Fot. és a Fot. Vhr. támadott rendelkezései sértik az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdését és XIX. cikk (1) bekezdését azáltal, hogy a beszéd fogyatékos személyeket indokolatlanul, hátrányosan megkülönbözteti a más fogyatékosokkal, mindenekelőtt a hallási fogyatékosokkal élő személyekhez képest, amikor a beszéd fogyatékosokkal élő személyek számára a fogyatékos támogatás feltételül azt támasztja, hogy a támogatást igénylő személy a súlyos beszédzavara, érdemi kommunikációra való képtelensége mellett fennálljon még egy további (hallási) fogyatékos is, miközben a hallási fogyatékosok adott esetben beszéd fogyatékos nélkül is jogosultak a fogyatékos támogatásra [Fot. 23. § (1) bekezdés *ba*] alpont].
- [38] 2. Az Alkotmánybíróságnak mindenekelőtt azt kellett vizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz alapján a hátrányos megkülönböztetés tilalmának állított sérelme az Alaptörvény XV. cikk (1) vagy (2) bekezdése hatálya alá tartozik-e. Az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdése kimondja, hogy a törvény előtt mindenki egyenlő, a (2) bekezdés értelmében pedig Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékos, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésének sérelmét az abban nevesített egyik élethelyzet (nevezetesen a fogyatékos) alapján történt hátrányos megkülönböztetésre hivatkozással állítja. Az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése sérelme megállapíthatóságának ugyanakkor csupán az egyik (és nem az egyetlen) feltétele, hogy a hátrányos megkülönböztetés valamely, az Alaptörvényben nevesített védett tulajdonsággal összefüggésben következzen be; további feltétel azonban az is, hogy a különbségtétel valamely, az indítványozót megillető alapjoggal összefüggésben történjen {lásd például: 30/2017. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [49]; legutóbb például: 3330/2022. (VII. 21.) AB határozat, Indokolás [36]}.
- [39] Az indítványozó alkotmányjogi panaszának kiindulópontja, hogy fogyatékos támogatásra a Fot. és a Fot. Vhr. rendelkezései alapján nem volt jogosult. Az Alaptörvény XIX. cikk (1) bekezdés második mondata azt rögzíti, hogy minden magyar állampolgár az Alaptörvényben tételesen felsorolt élethelyzetek esetén, így fogyatékos esetén is, törvényben meghatározott támogatásra jogosult. Az Alaptörvény XIX. cikke két esetben az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából Alaptörvényben biztosított jogot fogalmaz meg: a XIX. cikk (4) bekezdése állami nyugdíjra való jogosultságot említ, melynek feltételeit törvény állapítja meg, míg a XIX. cikk (1) bekezdés második mondata alapján egyes speciális élethelyzetek fennállása esetén törvényben alanyi jogon járó juttatásokat kell bevezetni, illetve fenntartani. Ebből következik, hogy az Alaptörvény XIX. cikke alaptörvényi háttérrel ad a felsorolt élethelyzetekre vonatkozó jogszabályoknak {elsőként: 28/2015. (IX. 24.) AB határozat, Indokolás [34]; legutóbb hasonlóan például: 13/2022. (VI. 2.) AB határozat, Indokolás [24]}. Mindez azonban azt jelenti, hogy az állampolgárok még az Alaptörvényben nevesített speciális élethelyzetek fennállása esetén is csak törvényben meghatározott mértékű támogatásra jogosultak, az egyes támogatások konkrét formáját és mértékét a törvényhozó szabadon határozza meg {3217/2014. (IX. 22.) AB határozat, Indokolás [24]}. A törvényhozó ugyanakkor a szabályozási szabadság értelemszerűen csak az Alaptörvény keretei között illeti meg {3230/2013. (XII. 21.) AB végzés, Indokolás [3]}. Figyelemmel arra, hogy az indítványozó fogyatékos (beszéd fogyatékos) esetére a Fot. és a Fot. Vhr. szabályai nem biztosítják a fogyatékos támogatás megítélésének lehetőségét, ezért

az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítványozó egyedi esete az Alaptörvény XIX. cikk (1) bekezdésén alapuló törvényi szabályozás hatókörén kívül helyezkedik el [ebben az értelemben például: 13/2022. (VI. 2.) AB határozat, ahol az Alkotmánybíróság a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaira egyébként jogosult személyek közötti, az ellátás összegének meghatározásában megnyilvánuló hátrányos megkülönböztetést állapított meg].

- [40] Tekintettel arra, hogy az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése felhívhatóságának feltételei az indítványozó egyedi ügyében maradéktalanul nem teljesülnek, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdése keretei között értékelte.
- [41] 3. Az Alkotmánybíróság korábban már több alkalommal vizsgálta a Fot. és a Fot. Vhr. egyes rendelkezéseinek alkotmányosságát [1/2018. (IV. 6.) AB határozat, 3258/2019. (X. 30.) AB határozat, 3030/2021. (II. 2.) AB határozat], mely határozataiban elvi élel rögzítette, hogy a Fot. és a Fot. Vhr. rendelkezései már csak azért sem lehetnek ellentétesek önmagában az Alaptörvény XIX. cikk (1) bekezdésével, mert éppen azt hajtják végre {elsőként: 1/2018. (IV. 6.) AB határozat, Indokolás [20]; utóbb hasonlóan: 3030/2021. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [12]}. Ezt a megállapítást az Alkotmánybíróság a Fot. és Fot. Vhr. jelen alkotmányjogi panasszal támadott rendelkezései vonatkozásában is változatlanul irányadónak tekinti, és megállapítja, hogy a Fot. 23. § (1) bekezdés *bb* pontja, valamint a Fot. Vhr. 1. § (2) bekezdése és 1. számú melléklet 2. *b*) pontja az indítványban állított okból nem ellentétesek az Alaptörvény XIX. cikk (1) bekezdésével.
- [42] 4. Az Alkotmánybíróság a fogyatékosági támogatás jogintézménye egyes elemeinek alkotmányossági vizsgálata során korábban már megállapította, hogy a „fogyatékoság” kifejezésnek a jelző nélküli alaptörvényi használata széles mozgásteret enged a jogalkotónak abban, hogy milyen nézőpontból határozza meg a fogyatékoság tételes jogi fogalmát, azonban a jogalkotó nem választhat olyan megoldást, amely teljesen, kivételt nem tűrően, mérlegelést kizáróan fogalmi ellentétben áll az Alaptörvény szóhasználatának a szavak általánosan elfogadott jelentése szerinti tartalmával {1/2018. (IV. 6.) AB határozat, Indokolás [18]}. Ugyancsak megállapította már az Alkotmánybíróság, hogy sem az Alaptörvényből, sem pedig a Magyarország által vállalt nemzetközi kötelezettségekből (így mindenekelőtt a 2007. évi XCII. törvénnyel kihirdetett, a fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló egyezményből) nem következik, hogy az állam a súlyos fogyatékosággal élők számára nyújtott fogyatékosági támogatást valamennyi fogyatékosággal élő személy számára köteles lenne biztosítani. A súlyos fogyatékoság kategóriájának meghatározása során a jogalkotó azonban nem járhat el önkényesen {1/2018. (IV. 6.) AB határozat, Indokolás [16]; 3258/2019. (X. 30.) AB határozat, Indokolás [37]}. Az Alkotmánybíróságnak ezen korábbi, jelen alkotmányjogi panasz elbírálása szempontjából is releváns megállapításaira tekintettel tehát jelen alkotmányjogi panasz keretei között azt kellett értékelnie, hogy sérti-e az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdését a Fot. és a Fot. Vhr. beszéd fogyatékos személyekre vonatkozó azon szabályozása, mely csak további (hallási) fogyatékoság esetén jogosítja fel őket a fogyatékosági támogatás igénybevételére, miközben a hallási fogyatékos személyek adott esetben beszéd fogyatékoság nélkül is jogosultak lehetnek ugyanerre az ellátásra.
- [43] 5. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdése szerinti hátrányos megkülönböztetés tilalmának sérelme összehasonlítható (azonos csoportba tartozó) személyi körön belül állapítható meg. A hátrányos megkülönböztetésnek tehát homogén csoporton belül kell fennállnia. Nem lehet hátrányos megkülönböztetésről beszélni akkor, ha a jogi szabályozás eltérő alanyi körre állapít meg eltérő rendelkezéseket {elsőként az Alaptörvény hatálybalépését követően: 40/2012. (XII. 20.) AB határozat, Indokolás [28]; a későbbi gyakorlatból például: 3534/2021. (XII. 22.) AB határozat, Indokolás [16]}. Az Alkotmánybíróságnak ezért mindenekelőtt abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a beszéd fogyatékos személyek a fogyatékosági támogatásra való jogosultság szempontjából összehasonlítható helyzetben vannak-e más fogyatékosággal élő személyekkel, mindenekelőtt a hallási fogyatékosággal élőkkel.
- [44] A fogyatékoság állapot, a fogyatékosági támogatás intézménye pedig a fogyatékoságból (és nem pedig a fogyatékoság eredetéből) fakadó hátrányok kompenzálását célozza. Ezt támasztja alá a Fot. 22. §-a és annak jogalkotói indokolása is. A Fot. 22. §-a értelmében a fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás, melynek célja, hogy a súlyosan fogyatékos személy számára anyagi segítséget nyújtson a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez. A Fot. indokolása szerint „[a] fogyatékosági támogatás annak az egyszerű elvnek

a legitimálása, amely szerint a fogyatékos személynek kizárólag fogyatékosága okán keletkező többletköltségei állami intézkedések által kompenzálандók.”

- [45] A fogyatékosági támogatásra ugyanakkor nem valamennyi fogyatékosággal élő személy, hanem a Fot. 23. §-ából következően csak a súlyosan fogyatékos személyek jogosultak, akkor, ha állapotuk tartósan vagy véglegesen fennáll, továbbá önálló életvitelre nem képesek, vagy mások állandó segítségére szorulnak. A súlyos fogyatékoság (hasonlóan a fogyatékosághoz) állapot. A Fot. Vhr. 2. § (2) bekezdése pedig azt is meghatározza, hogy a fogyatékosági támogatás szempontjából mikor nem képes a fogyatékosággal élő személy önálló életvitelre.
- [46] Az Alkotmánybíróság ezért megállapítja, hogy a fogyatékosági támogatásra való jogosultság feltételeinek vizsgálata szempontjából egymással összehasonlítható helyzetben van valamennyi olyan fogyatékosággal élő személy, akinek a fogyatékosága tartósan vagy véglegesen fennáll, állapota (annak eredetétől függetlenül) súlyos, ha önálló életvitelre nem képes, vagy mások állandó segítségére szorul. Az Alkotmánybíróság ezzel a megközelítéssel összefüggésben arra is utal, hogy már az alapvető jogok biztosa is megállapította az AJB-3639/2016. számú ügyben kiadott jelentésében, hogy „a beszédképesség stroke következtében kialakuló károsodása hasonló társadalmi hátrányba hozza elszenvedőjét, mint a hallás- vagy látásfogyatékoság.” Az összehasonlítható helyzet jelen esetben szükségképpen a fogyatékosággal élő személyek állapotára (és nem pedig a fogyatékosági támogatásra való jogosultság feltételeinek azonosságára) vonatkozik.
- [47] 6. Az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdése sérelme akkor állapítható meg, ha a jogi szabályozás az egymással összehasonlítható helyzetben lévő jogalanyok között anélkül tesz különbséget, hogy annak tárgyilagos mérlegelés szerinti észszerű indoka lenne, vagyis az önkényes [9/2016. (IV. 6.) AB határozat, Indokolás [22]]. Az Alkotmánybíróságnak ezért azt kellett értékelnie, hogy a vizsgált szabályozás a beszéd-fogyatékosággal rendelkező, állapotuk szerint súlyosan fogyatékos személyeket önkényesen különbözteti-e meg a fogyatékosági támogatásra való jogosultság szempontjából a más fogyatékosággal rendelkező személyekhez képest.
- [48] A súlyos fogyatékoság nagy fokú fizikai, értelmi, szellemi vagy érzékszervi károsodást jelent, melynek megítélése olyan orvosi szakkérdés, amelynek értékelése nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe [1/2018. (IV. 6.) AB határozat, Indokolás [19]]. Az ugyanakkor már az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozó kérdés, hogy a szabályozás (más, súlyos állapotú fogyatékosággal élő személyekhez hasonlóan) egyáltalán lehetővé teszi-e a súlyos állapotú beszéd-fogyatékosággal (és kizárólag ezzel az egy fogyatékosággal) rendelkező személyek számára a fogyatékosági támogatás megítélését akkor, ha más fogyatékosággal rendelkező személyek már egyetlen fogyatékosági ok teljesülése esetén is (legalább elvben) jogosultak lehetnek fogyatékosági támogatásra.
- [49] A Fot. 23. §-a értelmében a súlyosan fogyatékos személyek lehetnek látási fogyatékosok [23. § (1) bekezdés a) pont], hallási fogyatékosok [23. § (1) bekezdés b) pont], értelmi fogyatékosok [23. § (1) bekezdés c) pont], a fejlődés átható zavarában szenvedő fogyatékosok [23. § (1) bekezdés d) pont], mozgásukban fogyatékosok [23. § (1) bekezdés e) pont], halmozottan fogyatékosok [23. § (1) bekezdés f) és g) pont] vagy kromoszóma-rendellenességgel rendelkező fogyatékosok [23. § (1) bekezdés h) pont]. A Fot. 23. §-a értelmében tehát a beszéd-fogyatékosok fogyatékosági támogatásra ezen fogyatékoságuk alapján (állapotuktól függetlenül) nem jogosultak. Annak ellenére így van ez, hogy a beszéd-fogyatékoság kategóriáját maga a Fot. és a Fot. Vhr. is (el)ismeri, és jogilag is értékeli. A Fot. 4. § a) pontja értelmében fogyatékos személynek az a személy tekinthető, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással (illetve ezek bármilyen halmozódásával) él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja. A Fot. indítványozó által támadott 23. § (1) bekezdés bb) pontja ugyanakkor a kommunikációs fogyatékosággal élő személyek (a beszéd-fogyatékosok) számára csak akkor biztosítja a fogyatékosági támogatásra való jogosultságot, ha a beszéd-fogyatékoság egyben hallási fogyatékosággal is párosul. A Fot. Vhr. 1. számú melléklet 2. b) pontja értelmében a hangzó beszéd érthető ejtésének elmaradása „a szóbeli kifejezőképesség terén megnyilvánuló olyan súlyos és végleges zavart jelent, amely a kommunikációt lehetetlenné teszi, és a kifejezőmód zavaraiiban vagy a beszéd akusztikus megnyilvánulásának hiányában mutatkozik meg”. Ennek megfelelően a beszéd-fogyatékosok (akik esetében a hangzó beszéd érthető ejtése a Fot. Vhr. definíciójának megfelelően elmarad) kizárólag abban az esetben válhatnak jogosulttá fogyatékosági támogatásra, ha ezen állapotuk

mellett még egy további (és csakis egy konkrétan meghatározott) fogyatékossgal, nevezetesen hallási fogyatékossgal is rendelkeznek, és ekkor sem a beszéd fogyatékossgukra, hanem a hallási fogyatékossgukra tekintettel (hallási fogyatékosként).

- [50] Az Alkotmánybíróság megítélése szerint az adott esetben más súlyosan fogyatékos személyekkel összehasonlítható állapotban lévő, kizárólag beszéd fogyatékossgal rendelkező személyek fogyatékossgai támogatásból való automatikus és teljes kizárása észszerűen nem indokolható, ekként a jogalkotó által választott szabályozási megoldás önkényes megkülönböztetést valósít meg. Amennyiben ugyanis a fogyatékossgai támogatás célja a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérséklése (márpedig ezt a célt maga a jogalkotó határozta meg ekként), a kommunikációs fogyatékossg intézményét pedig a Fot. maga is elismeri fogyatékossgként, sőt a kommunikációs fogyatékossgot (beszéd fogyatékossgot) más fogyatékossgához való kapcsolódás esetén súlyos fogyatékossgot megalapozó tényezőként is elfogadja, akkor a beszéd fogyatékossgal élő személyek fogyatékossgai támogatásra való jogosultságból való teljes és automatikus kizárása alkotmányosan nem igazolható.
- [51] 7. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor azt is megállapította, hogy a Fot. és a Fot. Vhr. támadott rendelkezéseinek megsemmisítése az indítványozó számára nem tenné elérhetővé a fogyatékossgai támogatást, ellenben leszállítaná a fogyatékossgai támogatásra való jogosultság feltételeit a hallási fogyatékossgal élő személyek vonatkozásában, áttörve azt a határt, amelyet a jogalkotó a fogyatékossgai támogatásra való jogosultság feltételeinek meghatározásakor a fogyatékos állapot súlyosságával összefüggésben határozott meg. A hallási fogyatékossgal élő személyek fogyatékossgai támogatásra való jogosultságának szabályozása pedig önmagában nem tekinthető alaptörvény-ellenesnek, figyelemmel az Alkotmánybíróság korábbi, a súlyos fogyatékossg kategóriájára vonatkozó alkotmányjogi követelményekkel kapcsolatos, jelen határozatában is hivatkozott megállapításaira.
- [52] Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy a vizsgált szabályozás ugyan a beszéd fogyatékosok jogi helyzetére és fogyatékossgai támogatásra való jogosultsága tekintetében valóban nincs összhangban az Alaptörvénnyel, ám az összhang hiányát nem a Fot. és a Fot. Vhr. hatályos tartalma, hanem azoknak a hiányossága okozza {a Fot. és a Fot. Vhr. rendelkezéseivel kapcsolatosan ugyanígy: 1/2018. (IV. 6.) AB határozat, Indokolás [23]; legutóbb hasonlóan: 17/2021. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [55]}.
- [53] Az Alaptörvény „fogyatékossg” esetére támogatásra jogosultságot ír elő. Ebbe, ahogyan azt a Fot. 4. § a) pontja is kifejezetten rögzíti, beletartozik a kommunikációs károsodás is, ha az a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt súlyosan korlátozza vagy gátolja. Nincs olyan ok, amely az ilyen fogyatékossgal rendelkező személyek fogyatékossgai támogatásra való jogosultságát automatikusan, az állapotuk tényleges vizsgálatának lehetősége nélkül, teljes mértékben kizárja, jóllehet ezen személyek támogatására jelenleg (a Fot. és a Fot. Vhr. hiányosságai miatt) valójában nincs támogatási forma, ami nem egyeztethető össze az Alaptörvény XIX. cikk (1) bekezdésével {hasonlóan: 1/2018. (IV. 6.) AB határozat, Indokolás [23]}. A szabályozás ezen hiányossága pedig végső soron az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdése szerinti hátrányos megkülönböztetést eredményez az egymáshoz képest hasonlóan súlyos állapotban és ezáltal az állapotuk vonatkozásában összehasonlítható helyzetben lévő fogyatékossgal élő személyek között.
- [54] Az Abtv. 46. § (1) bekezdése felhatalmazza az Alkotmánybíróságot, hogy amennyiben a hatáskörei gyakorlása során folytatott eljárásban a jogalkotó általi mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség fennállását állapítja meg, a mulasztást elkövető szervet – határidő megjelölésével – felhívja feladatának a teljesítésére. Az Abtv. 46. § (2) bekezdés c) pontja alapján a jogalkotói feladat elmulasztásának minősül, ha a jogi szabályozás Alaptörvényből levezethető lényeges tartalma hiányos.
- [55] Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel hivatalból eljárva megállapítja, hogy az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdéséből fakadó mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség áll fenn amiatt, hogy a jogalkotó az Alaptörvény XIX. cikk (1) bekezdésével összhangban álló jogalkotás megvalósítása során nem szabályozta a tartósan vagy véglegesen fennálló, önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szoruló kommunikációs fogyatékossgal élő (beszéd fogyatékos) személyek fogyatékossgai támogatására való jogosultságának feltételeit. Az Alkotmánybíróság felhívja az Országgyűlést, hogy jogalkotói feladatának 2023. december 31. napjáig tegyen eleget.
- [56] Tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság megítélése szerint a jogalkotói mulasztás megállapításával és a jogalkotónak címzett felhívással teremthető meg az összhang az Alaptörvény és a Fot., illetőleg a Fot. Vhr.

támadott rendelkezései között, ezért az Alkotmánybíróság az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt a rendelkező részben foglaltak szerint elutasította.

[57] 8. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 44. § (1) bekezdés második mondata alapján elrendelte határozatának közzétételét a Magyar Közlönyben.

Budapest, 2023. február 14.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Imre
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon alkotmánybíró párhuzamos indokolása

[58] Az alábbi értelmezéssel el tudom fogadni a határozat 1. pontját, amely – hivatalból való eljárás alapján – mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenességet állapít meg. A rendelkezés megfogalmazása ugyanis egyértelművé teszi, hogy a XIX. cikk (1) bekezdésében – a határozat indokolásából kitűnően – nem alapvető jogokról, hanem kizárólag államcélról van szó. Ugyanakkor ez a rendelkezés alaptörvényi háttérrel ad az ott felsorolt élethelyzetekre vonatkozó jogszabályoknak. Közvetlenül tehát az Alaptörvény XIX. cikk (1) bekezdése önmagában nem lehet alaptörvény-ellenesség okozója. Az államcél megvalósítását célzó törvény, illetőleg az azt végrehajtó jogszabály azonban lehet alaptörvény-ellenes, amennyiben az adott esetben alapjogot sért.

Budapest, 2023. február 14.

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre alkotmánybíró különvéleménye

[59] A határozat rendelkező részének 1. pontját az alábbiak miatt nem tudtam támogatni.

[60] Álláspontom szerint az Alaptörvény XIX. cikke alapjogot nem biztosít, pusztán államcélokat rögzít. Ehhez képest aggályosnak tartom azt az alkotmánybírói gyakorlatot, amely a XIX. cikk (1) és (4) bekezdése tekintetében Alaptörvényben biztosított jogokat tekint az ott szabályozott jogosultságokat. E gyakorlat alapján ugyanis

az Alkotmánybíróság mintha irányt tévesztene, és ahelyett, hogy az Alaptörvény védelmének legfőbb szerveként [Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdés] járna el, az egyedi alapjogvédelem örvén a jogalkalmazó helyébe lép. Az Alkotmánybíróság azonban nem vizsgálhat egyedi ügyeket, akkor sem, ha igazságtalannak véli a hatósági, bírósági döntéseket.

- [61] A jelen ügy vonatkozásában ez azt jelenti, hogy a XIX. cikk alapjogiasítása és annak a XV. cikkel együttes értelmezése oda vezetne, hogy minden egyes esetben, amikor újabb és újabb, fogyatékossgal élő személyek, csoportok kérdőjelezik meg azt, hogy állapotuk megfelel-e a Fot. szerinti fogyatékossgának, végső soron az Alkotmánybíróság döntene e kérdésben. Erre azonban sem alkotmányos szerepe, sem ebből fakadó hatásköre nem predesztinálja az Alkotmánybíróságot, már csak azért sem, mert elsősorban orvosi szakkérdésekről van szó.
- [62] Összegezve a fentieket, az indítványozóval való együttérzésem ellenére, úgy vélem, hogy az Alkotmánybíróság nem veheti át a jogalkotó és a jogalkalmazó hatásköreit.
- [63] Mindezekre tekintettel a mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség megállapítását nem támogattam.

Budapest, 2023. február 14.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Imre
alkotmánybíró helyett

- [64] A különvéleményhez csatlakozom.

Budapest, 2023. február 14.

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán alkotmánybíró különvéleménye

- [65] 1. Nem értek egyet a jogalkotó általi mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség megállapításával. Kisebbségben maradván különvéleményt csatolok a döntéshez [Abtv. 66. § (2) bekezdés]. Egyébiránt az indítvány elutasításával, valamint a visszautasítással szemben nincs ellenvetésem.
- [66] 2. Álláspontom indoka – természetesen – nem együttérzési, hanem egyetértésbeli hiány. Általában és alapvetően nem értek egyet azzal, hogy az Alkotmánybíróság konkrét tartalommal fogalmazzon meg létező és orvosszakmai alapon álló szabályozás esetében, illetve ellenében jogi szabályozási hiányosságot, elvárás. Az indítványozó által sérelmezett és a határozat tárgyát képező jogi szabályozás, illetve rendelkezés fogalmisága, fogalmainak jelentéstartalma, a jogi kategorizálás kétségtelen orvosszakmai alapon álló, értelemesen orvosszakmai mérlegelés tárgyát képező.
- [67] A határozat szerinti konkrét elvárás alapja viszont – értelemesen – nem orvosszakmai megfontolás.
- [68] 3. Alapvetően egyetértek azzal, hogy az Alaptörvény XIX. cikk (1) bekezdése szerinti felsorolás több mint állampolgár, ám nem alapvető jog. Az Alaptörvény XIX. cikk (1) bekezdéséből következően, az ott felsorolt élethelyzetekre törvényben alanyi jogon járó juttatásokat kell bevezetni, illetve fenntartani. Az Alaptörvénynek ez a cikke Alaptörvényben biztosított jogot tartalmaz abban az értelemben, hogy törvényi jogosultságoknak meghatározott élethelyzetekhez kötve alaptörvényi háttérrel ad [28/2015. (IX. 24.) AB határozat, Indokolás [34]].
- [69] Az Alaptörvény „törvényben meghatározott” jogosultságokról beszél, vagyis törvény rögzíti ezen ellátások igénybevételeinek feltételrendszerét, az ellátás feltételeinek törvényben való rögzítettségén kívül további követelmények azonban – álláspontom szerint – nem vezethetők le belőle. Az, hogy az egyes fogyatékossgok közül mi minősül súlyos fogyatékossgának, és azokra milyen támogatást állapít meg az állam, vagyis a már létező jogi kategóriák döntően, értelemesen orvosszakmai-jogpolitikai alapon lettek meghatározva.

E kategóriák léte, különbözősége orvosszakmai alapon áll. Ekként konkrét tartalomról szóló alkotmánybíróági rendelkezés vagy elvárás sem támasztható csupán jogi, alkotmányjogi vizsgálaton keresztül, mely nélkülözi ezen szempontok figyelembevételét {ld. 1/2018. (IV. 6.) AB határozat, Indokolás [19]; 3030/2021. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [18]}.

Budapest, 2023. február 14.

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

[70] A különvéleményhez csatlakozom.

Budapest, 2023. február 14.

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybíróági ügyszám: IV/1223/2022.
Megjelent a Magyar Közlöny 2023. évi 28. számában.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TANÁCSAINAK A MAGYAR KÖZLÖNYBEN KÖZZÉ NEM TETT HATÁROZATAI ÉS VÉGZÉSEI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3179/2023. (IV. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Bfv.I.300/2022/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdés alapján a Kecskeméti Törvényszék 2.B.188/2016/39. számú, valamint a Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Bf.II.826/2016/16. számú ítéletei és a Kúria Bfv.I.300/2022/2. számú felülvizsgálati végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt terjesztett elő.
- [2] Az indítványozót a Kecskeméti Törvényszék 2.B.188/2016/39. számú, 2016. szeptember 23. napján kelt ítéletében bűnösnek mondta ki két rendbeli rablás bűntettében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 365. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés g) pont] mint társtettet, egy rendbeli rablás bűntettében [Btk. 365. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés c) és g) pont] mint társtettet, egy rendbeli magánlaksértés bűntettében [Btk. 221. § (2) bekezdés a) és d) pont] mint társtettet, egy rendbeli magánlaksértés bűntettében [Btk. 221. § (2) bekezdés a) pont, (4) bekezdés] mint társtettet, két rendbeli személyi szabadság megsértésének bűntettében [Btk. 194. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) és c) pont] mint társtettet és egy rendbeli személyi szabadság megsértésének bűntettében [Btk. 194. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont] mint társtettet. A bíróság az indítványozót halmazati büntetésként 15 év szabadságvesztés büntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. A Budaörsi Városi Bíróság 2011. szeptember 7. napján jogerős 5.B.156/2011/17. számú ítéletével kiszabott és felfüggesztett 1 év börtönbüntetés végrehajtását elrendelte. A terhelten szemben 181 800 Ft összegben vagyonekobjást rendelt el.
- [3] A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Bf.II.826/2016/16. számú, 2017. szeptember 28. napján jogerős ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, a társtettesként elkövetett magánlaksértés büntette [Btk. 221. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont, (4) bekezdés] vonatkozásában az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte és az eljárást megszüntette, a vagyonekobjás összegét 90 000 Ft-ra leszállította, egyebekben az ítéletet helybenhagyta.
- [4] A Kúria Bfv.I.300/2022/2. számú, 2022. május 2. napján kelt végzésével az indítványozónak az első- és a másodfokú ítélet ellen benyújtott felülvizsgálati indítványát elutasította.
- [5] 2. Az indítványozó az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be, amelyben a Kecskeméti Törvényszék 2.B.188/2016/39. számú, valamint a Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Bf.II.826/2016/16. számú ítéletei és a Kúria Bfv.I.300/2022/2. számú felülvizsgálati végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését indítványozta.
- [6] Álláspontja szerint a halmazati büntetés kiszabásakor a bíróságok nem vették figyelembe, hogy első bűncselekményét a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Btk.) hatálya alatt követte el és a régi Btk. helyett az – álláspontja szerint – reá nézve súlyosabb, hatályos Btk. rendelkezéseit alkalmazták.

Ezzel az indítványozó szerint megsértették az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésben foglalt visszaható hatályú jogalkalmazás tilalmát. Az indítványozó előadta, hogy mivel az új Btk. a rablás büntette minősített esetének tekinti azt, ha a bűncselekményt annak felismerésére vagy elhárítására idős koránál vagy fogyatékoságánál fogva korlátozottan képes személy sérelmére követik el, így a Btk. 365. § (2) bekezdés g) pontjának alkalmazásával a bíróságok megsértették az Alaptörvény XXVIII. cikk (4) bekezdésében foglalt *nullum crimen sine lege* elvét. Részletesebb okfejtés nélküli állítása szerint a bíróságok nem indokolták megfelelően, hogy miért ezen elvek mentén minősítették cselekményeit, így ezzel megsértették az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogból levezetett bírói indokolási kötelezettséget. Az általa elkövetett első bűncselekményre a hatályos Btk. alkalmazása – álláspontja szerint – sérti az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében foglalt törvény előtti egyenlőséghez való jogát, a XXIV. cikkben foglalt tisztességes elbírálás követelményét, valamint a XXVIII. cikk (7) bekezdésben rögzített jogorvoslathoz való jogát.

- [7] 3. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e. A befogadás visszautasítása esetén az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát [Abtv. 56. § (3) bekezdés]. A befogadhatóság feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítvány az alábbiak szerint nem volt befogadható.
- [8] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében alkotmányjogi panaszt az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés ellen lehet előterjeszteni. Jelen esetben a Kúria Bfv.I.300/2022/2. számú végzése a bírósági eljárást befejező, így alkotmányjogi panasszal támadható döntés.
- [9] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. § (1) bekezdés szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani az ügyben első fokon eljáró bírósághoz címezve. A Kúria támadott végzését 2022. május 2. napján hozta, az indítványozó alkotmányjogi panaszát 2022. június 15. napján adta postára. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a panasz határidőben érkezett.
- [10] Úgy ítélte meg ugyanakkor az Alkotmánybíróság, hogy az indítvány nem tesz eleget az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében a határozott kérelemmel összefüggésben rögzített feltételeknek az alábbiak szerint.
- [11] Az indítványozó beadványában megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést (Abtv. 27. §) és az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [B) cikk (1) bekezdés, XV. cikk (1) bekezdés, XXIV. cikk (1) bekezdés, XXVIII. cikk (1), (4), (7) bekezdés]. Meghatározta az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírósági határozatokat, valamint kifejezett kérelmet fogalmazott meg a megsemmisítésükre.
- [12] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés értelmében az indítvány mindezek mellett abban az esetben tekinthető határozottnak és fogadható be, ha megjelöli az eljárás megindításának indokait és az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét [b) pont]; továbbá indokolást tartalmaz arra nézve is, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel [e) pont].
- [13] Az Alkotmánybíróság az indítvány vizsgálata alapján megállapította, hogy az indítványozó az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésével, XXIV. cikk (1) bekezdésével, XXVIII. cikk (1), (4), (7) bekezdésével összefüggésben kifejtett indokai nem tartalmaztak alkotmányjogilag értékelhető szempontokat. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint ilyen indokolás hiányában az indítvány nem alkalmas az érdemi elbírálásra [3075/2016. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [19]; 3231/2016. (XI. 18.) AB határozat, Indokolás [26]]. Az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy ezen feltételeket az indítvány nem teljesítette.
- [14] Az Alkotmánybíróság megjegyzi az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (4) bekezdésében foglalt *nullum crimen sine lege* elvvel előadott okfejtésére nézve – utalva a Kúria végzésében foglaltakra (lásd támadott végzés, Indokolás [15]) –, hogy alkotmányossági szintű kétely akkor merülhetne fel az ügy érdemében hozott bírósági határozatok Alaptörvénnyel való összhangja tekintetében, ha az indítványozó által elkövetett cselekmény – a rablás büntette – a régi vagy a hatályos Btk. szerint nem minősülne bűncselekménynek.
- [15] Az Alkotmánybíróság utal továbbá arra, hogy következetes gyakorlata szerint a „jogbiztonság önmagában nem Alaptörvényben biztosított jog, így az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének a sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és a felkészülési idő hiánya esetén [3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [14]–[17]; 3322/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [10]; 3323/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [9]; 3324/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [9]; 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [11]] – lehet alapítani” [33/2015. (XII. 3.) AB határozat, Indokolás [19]]. Jelen ügyben az indítványozó ezen kivételes esetek körébe eső kifogást nevesített, így az Alkotmánybíróság az indítványt tovább vizsgálta.

- [16] Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében áttekinti az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen az Abtv. 27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint az Abtv. 29–31. § szerinti tartalmi követelményeket. Ennek alapján az Alkotmánybíróság az alábbi következtetésekre jutott.
- [17] Az indítvány eleget tesz az Abtv. 27. §-ából fakadó feltételeknek abban a vonatkozásban, hogy a Kúria felülvizsgálati végzése ellen irányul. Az indítványozó a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette. A támadott döntéseket érintően továbbá az indítványozó alkotmányjogi panasz előterjesztésére jogosultnak tekinthető, és figyelemmel arra, hogy a megsemmisíteni kért bírósági határozatok rá vonatkozó büntetőjogi szankciót rögzítenek, nyilvánvalóan érintett is.
- [18] 4. Az Abtv. 29. §-a alapján az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [19] Az indítványozó szerint az ügyében eljáró bíróságok nem a megfelelő büntető törvénykönyvet alkalmazták, mert első bűncselekményét még a régi Btk. hatálya alatt követte el, mégis az elbíráláskori, a hatályos Btk. alapján ítélték el. Kifogásolja azt a bírói gyakorlatot, hogy a bűnhalmazatban lévő bűncselekmények esetén az elkövetéskor, illetve az elbíráláskor hatályban lévő büntetőtörvény alkalmazhatóságát kizárólag akkor kell vizsgálni, ha a bűnhalmazatban lévő valamennyi bűncselekményt az elbíráláskor hatályos büntetőtörvény hatályba lépése előtt követték el (BH2019.153.) Az indítványozó álláspontja szerint ezen elv ellentétes a Btk. 2. §-ában foglalt rendelkezéssel és megvalósítja az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésből levezetett visszaható hatályú jogalkalmazás tilalmát. Ennek alátámasztására több, különösen az összbüntetéssel összefüggő alkotmánybírósági határozatot sorolt fel.
- [20] Az Alkotmánybíróság szerint az indítványozó által felvetett kifogások törvényességi jellegűek, a konkrét bírósági határozat kritikáját tartalmazzák és nem érik el az alkotmányos sérelem szintjét. Az Alkotmánybíróság ezzel kapcsolatban utal arra, hogy az indítványozó által felsorolt több alkotmánybírósági határozatban az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből levezetett visszaható hatályú jogalkotás, illetve jogalkalmazás tilalmába ütközés miatt azért semmisítette meg az alapul szolgáló bírósági összbüntetési határozatokat [pl. 3135/2020. (V. 15.) AB határozat, 31236/2020. (V. 15.) AB határozat, 3137/2020. (V. 15.) AB határozat], mert a bíróságok figyelmen kívül hagyták azokat az elveket, amelyeket a halmazati büntetés megállapításakor alkalmazni kell, tekintettel arra, hogy a Btk. 94. §-a szerint az összbüntetés tartamát is úgy kell meghatározni, mintha halmazati büntetés szabnának ki. A visszaható hatály sérelme, vagyis az alkotmányos szintű jogsértés megállapítására ezekben az esetekben is akkor kerülhetett sor, amikor minden összbüntetésbe foglalt bűncselekmény elkövetése a régi Btk. hatálya alatt történt, de a bíróságok az elbíráláskori Btk.-t alkalmazták.
- [21] Az indítványozó csak egy bűncselekményét és nem minden bűncselekményét követte el a régi Btk. hatálya alatt. Ebből következik, hogy jelen esetben is akkor emelkedhetne az indítványozó által állított sérelem alkotmányos szintre, ha nem csupán egy, hanem minden bűncselekményének elkövetési ideje a régi Btk. idejére esett volna, de ennek ellenére alkalmazták volna az új, az elbíráláskori Btk.-t a bíróságok.
- [22] Az Alkotmánybíróság ezen kívül megismételi azon álláspontját, hogy az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belüli újabb jogorvoslati fórumnak, a jogorvoslattal már nem támadható bírósági határozatok által okozott jogsérelem orvoslása eszközének. A jogszabályokat ugyanis a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]}. Az Alkotmánybíróság utal arra is, hogy az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésének értelmében az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének *d)* pontja alapján a bírói döntéseket az alkotmányosság szempontjából ellenőrizheti, és jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vizsgálatára és kiküszöbölésére korlátozódik, ezért a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói értékelésének, illetve a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírlatára nem rendelkezik hatáskörrel {elsőként lásd: 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]; ezt követően megerősítette: 3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]}.

- [23] Jelen ügyben az indítványozó által kifogásolt értelmezés – az elmondottak alapján – nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem alapoz meg.
- [24] 5. A kifejtettek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg részben az Abtv. 27. § (1) bekezdésében, részben az Abtv. 52. § (1b) bekezdésben, valamint az Abtv. 29. §-ában írt befogadási kritériumoknak. Erre tekintettel az indítványt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2023. március 28.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1486/2022.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3180/2023. (IV. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.III.21.245/2019/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének a megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselő útján (dr. Flumbort András ügyvéd) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Kúria Pfv.III.21.245/2019/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása, és – a Budapest Környéki Törvényszék 2.Pf.21.257/2018/3. számú, valamint a Budakörnyéki Járásbíróság 5.P.21.172/2016/46. számú ítéletére is kiterjedő – megsemmisítése iránt.
- [2] 1.1. A megelőző bírósági eljárásban megállapított tényállás szerint a perben felperesként részt vett indítványozó ellen jelentős értékre, dolog elleni erőszakkal elkövetett lopás büntettének megalapozott gyanúja miatt indult büntetőeljárás.
- [3] Az indítványozót 2013. március 7-én igazoltatták, majd bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt előállították és őrizetbe vették. Az ugyanezen a napon megtartott kihallgatásán – amelyen kirendelt védője hivatalos elfoglaltság miatt nem tudott megjelenni – úgy nyilatkozott, hogy a gyanúsítást megértette, az ellen panasszal nem él, vallomást tenni azonban nem kíván. A kirendelt védő – értesítése ellenére – a 2013. március 8-i folytatólagos gyanúsított ki hallgatáson sem jelent meg. Az indítványozó ekkor kijelentette, hogy az előzetes figyelmeztetést és tájékoztatást megértette, tudomásul vette, és annak ellenére, hogy védője nem jelent meg, vallomást kíván tenni. A jegyzőkönyv szerint a jelentős értékre elkövetett lopás büntettének megalapozott gyanúja miatt folytatott eljárásban részletes beismerő vallomást tett. Az indítványozó 2013. március 10-én került előzetes letartóztatásba.
- [4] Az indítványozó a 2013. március 25-i folytatólagos kihallgatáson úgy nyilatkozott, hogy a gyanúsítás ellen panasszal nem él, a korábbiakon túl vallomást tenni nem kíván. E kihallgatásról a rendőrkapitányság előzetesen értesítette az indítványozó által időközben meghatalmazott védőt. A meghatalmazott védő a 2013. április 11-i folytatólagos kihallgatáson megjelent. Az indítványozó előzetes figyelmeztetését követően úgy nyilatkozott, hogy a gyanúsítás ekkor közölt megváltoztatását megértette, majd az ellen panasszal élt, mert elmondása szerint nem követte el a terhére rótt bűncselekményeket. Közölte, hogy vallomást nem tesz, egyben korábbi vallomásait visszavonja. Arra hivatkozott, hogy amikor azokat megtette, gyógyszeres kezelés alatt állt.
- [5] A Budakörnyéki Járási Ügyészség 2013. április 19-én az indítványozó panaszát – mint alaptalant – elutasította.
- [6] Az indítványozó a 2013. május 3-án folytatódó gyanúsított ki hallgatásán ismételen úgy nyilatkozott, hogy vallomást nem tesz, a bűncselekmény elkövetését továbbra sem ismeri el. A nyomozóhatóság által október 2-án tartott iratismertetés során kijelentette, hogy az iratokat nem kívánja megismerni, azokat megtekintette, áttanulmányozta, a bennük foglaltakkal, a nyomozás kiegészítésével, folytatásával kapcsolatban észrevétele nincs, mást az ügyben nem tud.
- [7] Az indítványozó többször meghosszabbított előzetes letartóztatását a Budapest Környéki Törvényszék 2015. február 11-én kihirdetett, 2015. február 24-én jogerőre emelkedett 2.Bf.1122/2013/13. számú végzésével megszüntette. Az indítványozó az előzetes letartóztatásból a végzés meghozatalának napján szabadult.
- [8] A Budakörnyéki Járásbíróság 2016. február 4-én kelt 8.B.57/2015/24. számú ítéletével az indítványozót az ellene emelt vád alól bizonyítottság hiányában felmentette. A Budapest Környéki Törvényszék 2016. június 17-én kihirdetett 2.Bf.350/2016/8. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

- [9] Ezen büntetőeljárással egyidejűleg az indítványozó ellen hatóság félrevezetésének vétsége miatt egy másik büntetőeljárás indult, amely eljárásban a Ráckevei Járásbíróság a 2014. február 5-én kelt és aznap jogerőre emelkedett 10.B.487/2013/6. számú ítéletével az indítványozót bűnösnek mondta ki hatóság félrevezetése vétségében, ezért őt 100 000 forint pénzbüntetésre ítélte.
- [10] Az indítványozó módosított keresetében a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: régi Be.) 580. § (1) bekezdése alapján 10 000 000 forint nem vagyoni kártalanítás megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Arra hivatkozott, hogy a jogerős felmentő ítélet következtében ártatlanul volt előzetes letartóztatásban 2013. március 10-től 2015. február 11-ig.
- [11] A Budakörnyéki Járásbíróság mint elsőfokú bíróság az 5.P.21.172/2016/46. számú ítéletével az indítványozó keresetét elutasította. Megállapította, hogy a régi Be. 580. § (3) bekezdés c) pontjában szabályozott kártalanítás kizáró ok fennáll. E körben értékelte az indítványozó beismerő vallomását, majd ennek visszavonását. Úgy ítélte meg, hogy szándékos felróható magatartása vezette akkor, amikor kihallgatásai során vallomásait megváltoztatva a valóságtól eltérő, egymásnak ellentmondó nyilatkozatokat tett, amivel felróhatóan okot szolgáltatott arra, hogy a bűncselekmény megalapozott gyanúja rá terelődjék és előzetes letartóztatását elrendeljék, majd meghosszabbítsák.
- [12] Az elsőfokú bíróság – az indítványozó fellebbezésének azon érveire tekintettel, amely szerint a 2013. március 8-i gyanúsított kihallgatásra a kirendelt védő értesítése nem történt meg – utalt arra, hogy a védő kirendelésével kapcsolatos indítványozói tényállítások a kártalanítást kizáró ok megítélésénél perbeli relevanciával nem rendelkeznek. Az eljáró büntetőbíróságok ugyanis tényszerűen nem azt állapították meg, hogy a védői értesítés nem történt meg, hanem azt, hogy az értesítés megtörténte nem bizonyítható. Az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy a büntetőeljárásban erre tekintettel került sor – a régi Be. 78. § (4) bekezdésére figyelemmel – az indítványozó beismerő vallomásának a bizonyítékok köréből történő kirekesztésére.
- [13] A Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2.Pf.21.257/2018/3. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.
- [14] A Kúria a Pfv.III.21.245/2019/5. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. A régi Be. 580. § (3) bekezdés c) pontjára utalással rámutatott, hogy e kártalanítást kizáró ok megítélése szempontjából kizárólag azoknak a perbeli bizonyítékoknak van jelentősége, amelyekből megállapítható, hogy az indítványozó a nyomozati eljárásban milyen magatartást tanúsított, milyen tartalmú nyilatkozatokat tett. Ezek közül nem ragadható ki egyetlen mozzanat, a nyomozás egész folyamatát, az indítványozó magatartásának, nyilatkozatainak összességét kell vizsgálat tárgyává tenni.
- [15] A Kúria hangsúlyozta, hogy önmagában az, hogy az indítványozó terheltként a védekezési szabadsághoz fűződő jogát hogyan gyakorolta, a kártalanítás szempontjából közömbös. Azt azonban már értékelni kell, ha különféle megtévesztő célzatú, tudatos, szándékos nyilatkozatai, tényállításai miatt kerül sor előzetes letartóztatásának elrendelésére, meghosszabbítására. Lényeges továbbá, hogy a Be. hivatkozott rendelkezése kizárólag a terhelt magatartásának tényéhez kötődik, ahhoz a magatartáshoz, amelynek alapján megállapítható, hogy a felsorolt hatóságok megtévesztésére törekedett. A Kúria erre tekintettel hangsúlyozta, hogy nincs jelentősége a kártalanítási perben annak, hogy az indítványozó a védője jelenlétében vagy anélkül tette meg beismerő vallomását, amelyet utóbb – immár a védő jelenlétében – visszavont. A terheltnek a védő jelenléte nélkül is tisztában kellett lennie azzal a ténnyel, hogy a gyanúsítás tárgyát képező cselekményt elkövette-e. A tényekre vonatkozó tudatállapotát nem befolyásolta, hogy a védő jelen volt vagy sem, ahogy az sem, hogy szabályszerű értesítés ellenére maradt-e távol. Kiemelte a Kúria azt is, hogy a polgári bíróság a kártalanítási perben nem a bűnösséget értékeli, pusztán azt mérlegeli, hogy a tanúsított magatartás, megtett nyilatkozat – jelen esetben beismerés – alkalmas volt-e a nyomozóhatóság megtévesztésére, az indítványozó terheltként erre törekedett-e, és ezzel a neki felróható magatartással okot szolgáltatott-e a megalapozott gyanú reá terelődésére, a kényszerintézkedés alkalmazására.
- [16] A Kúria ítéletében kiemelte azt is, hogy az indítványozó felmentésével csak az vált bizonyossá, hogy az ellene emelt vádban a bűnössége nem állapítható meg, de az nem, hogy az előzetes letartóztatása e döntéssel visszamenőleg elveszítette volna jogalapját. Az előzetes letartóztatás elrendeléséről, meghosszabbításáról a büntetőbíróság a döntéseit mindig annak alapján hozta meg, hogy aktuálisan milyen bizonyítékok álltak a rendelkezésére. A Kúria utalt arra, hogy a tényállás teljeskörű feltárását, az ellentmondások tisztázását nyilvánvalóan nagymértékben befolyásolta, hogy a terhelt, azaz az indítványozó módosított korábbi vallomásán, amit azonban kellőképpen nem indokolt. Az előzetes letartóztatás fenntartásában jelentősége volt annak,

hogy az indítványozó a bűncselekmény releváns körülményeire vonatkozóan tett megtévesztő nyilatkozatot, amellyel erősítette a bűncselekmény elkövetésére vonatkozó és az előzetes letartóztatást megalapozó gyanút.

- [17] A Kúria utalt arra, hogy a 41/2003. (VII. 2.) AB határozat is egyértelműen alátámasztja, hogy a kényszerintézkedés elrendelésének, illetve fenntartásának lehet kellő indoka a beismerő vallomás, majd annak későbbi visszavonása. A Kúria hivatkozott az AB határozatnak arra a megállapítására is, hogy kártalanításból való kizárásra vezethet a terhelt minden olyan szándékos magatartása, amelynek ugyan nem célja a hatóság megtévesztése, mégis alkalmas arra, hogy utóbb alapja legyen a kártalanítás kérdésében döntő bíróság részéről a bűncselekmény elkövetésére vonatkozó egyszerű valószínűségi következtetésnek.
- [18] A Kúria mindezek alapján megállapította, hogy nem merült fel olyan ok, amely a másodfokú bíróság mérlegelési tevékenységének a hivatkozott okokból való felülbírálatát indokolná.
- [19] 1.2. Az indítványozó álláspontja szerint a Kúria döntése sérti az Alaptörvény IV. cikk (4) bekezdését.
- [20] Az indítványozó álláspontja szerint a Kúria döntése sérti a régi Be. 580. § (1) bekezdés II. a) pontját, valamint tévesen értelmezi a régi Be. 580. § (3) bekezdés c) pontját. Utalt arra, hogy a kártalanítás akkor kizárt, ha a terhelt nyilatkozatainak a maguk összességében való értékelésével az állapítható meg, hogy a nyomozó hatóság megtévesztésére törekedett, s ezzel neki felróhatóan okot szolgáltatott arra, hogy a bűncselekmény megalapozott gyanúja reá terelődjék. A jelen ügyben ugyanakkor a megalapozott gyanút már az első kihallgatás során, a beismerő vallomás megtétele előtt közölték vele. Ebből következően a megalapozott gyanú vele szemben már ekkor fennállt.
- [21] Az indítványozó álláspontja szerint a büntetőeljárásban bizonyosságot nyert, hogy 2013. március 8-án „fiktív értesítés történt” a kirendelt védő vonatkozásában. Tévedtek ezért az eljáró bíróságok, amikor a tényállás feltárása körében ennek a körülménynek az értékelését mellőzték. Az indítványozó álláspontja szerint a büntetőeljárásban jogsértő módon beszerzett beismerő vallomás – mint jogsértően beszerzett bizonyíték – nem alapozza meg a felróhatóságát. Az indítványozó szerint az eljáró bíróságok elmulasztották annak vizsgálatát is, hogy milyen nyilatkozatokat tett a nyomozási bíró előtt, továbbá nem értékelte a felróhatóság körében azt sem, hogy az indítványozó hány panaszt, kérelmet és fellebbezést írt.
- [22] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e.
- [23] A határidőben benyújtott indítvány a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeinek eleget tesz, tartalmazza ugyanis: a) azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozó indítványozói jogosultságát megalapozza (Abtv. 27. §); b) az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének a lényegét (az alaptörvény-ellenesnek tartott másodfokú és kúriai döntés következménye az, hogy az indítványozó a személyes szabadsághoz való jogának a sérelme miatt nem kapott kártalanítást); c) az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírósági döntést (a Kúria Pfv.III.21.245/2019/5. számú ítélete, a Budapest Környéki Törvényszék 2.Pf.21.257/2018/3. számú ítélete és a Budakörnyéki Járásbíróság 5.P.21.172/2016/46. számú ítélete); d) az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését [IV. cikk (4) bekezdés]; e) indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírósági döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével; f) kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a támadott bírósági döntés alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azt.
- [24] 3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [25] Az indítványozó a személyes szabadsághoz való jog sérelmének állításán keresztül egyrészt azt kifogásolta, hogy álláspontja szerint az eljáró bíróságok okszerűtlenül és hiányosan értékelték az előterjesztett bizonyítékokat; másrészt az eljáró bíróságok jogértelmezését támadta a régi Be. 580. § (3) bekezdés c) pontjával összefüggésben. Ezzel kapcsolatban ugyanakkor hangsúlyozza az Alkotmánybíróság a következőket.
- [26] Az Alkotmánybíróságok következetes gyakorlata szerint a bizonyítékok értékelése és ezen keresztül a tényállás megállapítása, illetve annak bizonyos fokú felülvizsgálata a jogorvoslati eljárás(ok) során az eljáró bíróságok,

végső soron a Kúria feladata. A bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének (annak, hogy a rendes bíróságok egy-egy tényt miként értékelték), valamint a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírlatára nem rendelkezik felhatalmazással. A bíróság ezen értékelő tevékenysége nem lehet alkotmányossági vizsgálat tárgya [21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [24]; 3013/2016. (I. 25.) AB végzés, Indokolás [18]; 3221/2014. (IX. 22.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]; 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]].

- [27] A jelen ügyben a Kúria kifejezetten hangsúlyozta az ítéletében, hogy a polgári bíróság a kártalanítási perben nem a bűnösséget értékeli, azt mérlegeli, hogy a büntetőeljárás során tanúsított magatartás, megtett nyilatkozat – a jelen esetben a beismerés – alkalmas volt-e a nyomozóhatóság megtévesztésére. A Kúria megállapította a konkrét ügyben, hogy az eljáró bíróságok részletesen értékelték, okszerűen mérlegelték az indítványozónak azokat az eltérő nyilatkozatait, vallomásait, amelyeket a nyomozati eljárásban tett, és nem tévedtek, amikor mindezek alapján azt állapították meg, hogy az indítványozó esetében a régi Be. 580. § (3) bekezdés c) pontja szerinti kizáró ok folytán kártalanításnak nincs helye.
- [28] Az Alkotmánybíróság kiemeli azt is, hogy következetes gyakorlata szerint az Abtv. 27. §-ában szabályozott hatáskörében eljárva a bírói döntés és az Alaptörvény összhangját biztosítja [7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]]. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság tartózkodik attól, hogy a bíróságok felülbírlati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben – így a jelen ügyben a régi Be. 580. § (3) bekezdésének értelmezési kérdéseivel összefüggésben – állást foglaljon.
- [29] Önmagában az, hogy az indítványozó az egyébként megindokolt bírói döntést megalapozatlannak, okszerűtlennek és magára nézve sérelmesnek tartja, az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem értékelhető alkotmányossági kérdésnek.
- [30] Az indítványozó által előadott érvek ezért az Alaptörvény IV. cikk (4) bekezdésével összefüggésben nem vetik fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, és nem alapoznak meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem.
- [31] 4. A kifejtettek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában írt befogadási kritériumoknak. Erre tekintettel az indítványt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2023. március 28.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1364/2021.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3181/2023. (IV. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.II.20.340/2021/16. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján (dr. Szabó-Nagy Péter ügyvéd) alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján a Kúria Pfv.II.20.340/2021. számú ítélete, valamint az ennek alapjául szolgáló Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.463/2020/6-I. számú ítélete és a Budapest Környéki Törvényszék 15.P.21.294/2016/96. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mert azok véleménye szerint sértik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, C) cikk (1) bekezdését, 26. cikk (1) bekezdését, 28. cikkét, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését.
- [3] 1.1. Az I. rendű alperes 2005-ben házasságot kötött. Házasságukból egy gyermek született. Az I. rendű alperes és házastársa 2006-ban családi házat építettek 1/2-1/2 arányban Tárnokon. 2014-ben elváltak.
- [4] Az I. rendű alperes 2012. április 10-én megkötött ajándékozási szerződéssel előző házasságából született gyermekeinek, az II. és a III. rendű alpereseknek ajándékozta 1/2-1/2 arányban az érdi ingatlana tulajdonjogát haszonélvezeti jogával terhelt. Ugyanezen a napon a II. rendű alperesnek ajándékozta két herceghalmi ingatlana 1/3-tulajdoni hányadát haszonélvezeti jogával terhelt. 2012. április 11-én ismét ajándékozási szerződést kötött és a II. és III. rendű alpereseknek ajándékozta 1/4-1/4 arányban ugyancsak haszonélvezeti jogával terhelt a tárnoki ingatlana 1/2 tulajdoni illetőségét.
- [5] Az I. rendű alperes és házastársa hosszabb ideje ismerték a felperest (indítványozó). A I. rendű alperes házastársa 2013. október 21-én közjegyző előtt tartozáselismerő és kötelezettséget vállaló nyilatkozatot tett. Eszerint a felperes és közte szóbeli kölcsönszerződés jött létre, amelynek alapján a felperes 2007. december 31-ig több részletben összesen 50 millió forintot bocsátott a rendelkezésére. Az összeg átvételét az okirat aláírásával elismerte és kijelentette, hogy a kölcsönügyletről az I. rendű alperes is tudott, a szerződést az ő hozzájárulásával kötötte meg. Nyilatkozata szerint a kölcsönt nem fizették vissza, a kölcsön lejárt. Az okiratban a tartozását elismerte és kötelezettséget vállalt annak megfizetésére. A felperes és az I. rendű alperes házastársa egyidejűleg a kölcsön és kamataira jelzálogjogot alapítottak a 2/4 részben a zálogkötelezett házastárs tulajdonaként nyilvántartott tárnoki ingatlan 2/4 tulajdoni hányadára. A zálogtárgy értékét 50 millió forintban határozták meg. A jelzálogjogot az ingatlan tulajdoni lapjára 2013. október 25-én jegyezték be.
- [6] Az I. rendű alperes 2014 februárjában szerzett tudomást a közjegyzői okiratról. Az I. rendű alperes feljelentést tett, amelyben előadta, hogy nem tudott a kölcsön felvételéről, ahhoz nem adta hozzájárulását, pénzt vagy abból a pénzből vásárolt tárgyat nem látott és nem tudja, hogy a felperes milyen jogcímen kérhette az ingatlan-nyilvántartási bejegyzést.
- [7] A felperes bírósághoz fordult. Keresete elsődlegesen annak megállapítására irányult, hogy az alperesek között létrejött ajándékozási szerződések vele szemben hatálytalanok. Másodlagosan az I. rendű alperest 50 millió forintban és annak kamataiban kérte marasztalni. Állította, hogy az I. rendű alperes és házastársával szóban kölcsönszerződést kötött, így nyújtva baráti segítséget ingatlan vásárlásukhoz, építkezésükhöz. A teljesítési határidőt 2009. december 31-ben határozták meg.
- [8] Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Vitatták annak jogalapját és összecszerúságát. Kétségbe vonták a kölcsönszerződés létrejöttét és tartalmát.

- [9] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.
- [10] A Kúria megállapította, hogy a felperes felülvizsgálati kérelme nem tartalmaz jogi érvelést a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 1. §-ának és a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (a továbbiakban: Csjt.) 27. § (1) bekezdésének sérelmével összefüggésben, ezért ezek érdemi vizsgálatát a Kúria mellőzte.
- [11] A felperes a keresetét és felülvizsgálati kérelmét is arra alapította, hogy az alperesek az ingatlan ajándékozási szerződések megkötésével kölcsönkövetelésének kielégítési alapját elvonták, ezért azok vele szemben hatálytalanok.
- [12] A Kúria kifejtette, hogy fedezetelvonónak az a szerződés minősül, amellyel harmadik személy igényének kielégítése alapját részben vagy egészben elvonják. A fedezetelvonó szerződés érvényes, de viszonylagosan, azaz a sérelmet szenvedett harmadik személlyel szemben hatálytalan. A kötelezettel szemben fennálló követelés léte előfeltétele a szerződés fedezetelvonó jellege megállapításának.
- [13] A felperes azt a követelését, amelynek kielégítési alapját – állítása szerint – az alperesek az ajándékozási szerződések megkötésével elvonták, kettős jogi alapra helyezte. Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy az I. rendű alperes adóstársa volt a házastársának a kölcsönszerződésben, ezért szerződésszegés esetén a teljes vagyonával felel a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 523. § szerint, mint egyetemleges kötelezett. Másodlagosan azzal érvelt, hogy helytállási kötelezettsége a házastársa által kötött ügyletért – a Csjt. 30. § (1)–(3) bekezdései alapján – a közös vagyonból rá eső rész erejéig áll fenn. Az állított kölcsönszerződés létrejötté és a kölcsöntartozás esedékessége szükséges ahhoz, hogy a fedezetelvonás lehetősége felmerülhessen.
- [14] Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság arra, hogy a kölcsönszerződés esetében a törvényi feltételek megvalósulásának bizonyítása a felperes kötelezettsége volt a polgári perrendtartásról szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 164. § (1) bekezdése alapján.
- [15] A felperes az I. rendű alperes felelősségét illetően kifogásolta a 2013. október 21-ei közjegyző előtti tartozáselismerő és kötelezettséget vállaló nyilatkozat bizonyító erejének értékelését. Ezzel összefüggésben hivatkozott arra, hogy a végrehajtási záradékkal ellátott közokirat anyagi jogerő hatással bír.
- [16] A régi Pp. 229. § (1)–(3) bekezdései az anyagi jogerő szabályát rögzítik. A közjegyzői végrehajtási záradék nem keletkeztet anyagi jogerő hatást.
- [17] A régi Pp. 195. § (1) bekezdés szerint a fél nyilatkozatát tartalmazó, közjegyző által kiállított okirat olyan közokirat, amely teljesen bizonyítja a benne foglalt nyilatkozat meglétét, valamint annak idejét és módját, egyben alkalmas arra, hogy a hitelező a végrehajtási záradékolást igényelje. A nyilatkozatban adósként megjelölt személy vitathatja az okiratban foglalt tényállítások valódiságát.
- [18] A Kúria megállapította, hogy helyesen fejtették ki az eljáró bíróságok, hogy az egyoldalú nyilatkozatról kiállított közjegyzői okirat bizonyító ereje nem terjed ki a benne foglalt tények valóságára. A közjegyzői okirat arra szolgál bizonyítékkul, hogy a nyilatkozatot tevő a nyilatkozatát az okiratban feltüntetett időben és módon megtette. Ez következik a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 111. § (1) bekezdéséből is.
- [19] A közjegyzői okirat a házastárs egyoldalú nyilatkozatát, saját tartozáselismerését tartalmazza, amely csak a nyilatkozó kötelezett és a jogosult felperes viszonylatában tekinthető tartozáselismerésnek, következésképpen közöttük eredményezheti a bizonyítási teher megfordulását, harmadik személyre nem hat ki. A közjegyzői okirat tartalma a perben bizonyítékként értékelhető volt, egy sorban az egyéb bizonyítékokkal, úgy mint az I. rendű alperes volt házastársának nyilatkozatával. Erre tekintettel helyesen jártak el a bíróságok, amikor a közokirat tartalmát együtt értékelték a többi bizonyítékkal, a felek nyilatkozataival és magatartásukkal annak feltárása érdekében, hogy létrejött-e a felperes által állított kölcsönszerződés, és ha igen, milyen tartalommal.
- [20] Az eljáró bíróságok mérlegelésével egyetértve a Kúria az alábbiakra mutat rá.
- [21] A közjegyzői okiratba foglalt tartozáselismerő nyilatkozat és jelzálogjog szerződés nem bizonyítja, hogy az I. rendű alperes a kölcsönszerződés adósa volt. Az I. rendű alperes házastársa a tanúvallomásaiban visszavonta a közjegyző előtti nyilatkozatát.
- [22] Ugyancsak helytállóan értékelték a bíróságok mind az I. rendű alperes házastársának, mind pedig a tanúk tanúvallomását, majd vetették egybe az okiratok tartalmával és a felek perbeli nyilatkozataival.
- [23] Az eljáró bíróságok helyesen mérlegelték a felperesnek és az I. rendű alperesnek az állított kölcsönszerződés létrejöttének időszakában és azt követően tanúsított magatartását is. Lényeges körülmény ugyanis, hogy a felperes egy igen jelentős összegű kölcsön nem teljesítését állította, ennek ellenére nem intézkedett a szerződés

írásbafoglalása iránt és több éven át nem járt el a tartozás behajtása érdekében, holott vagyoni helyzete – állítása szerint – romlott. Az I. rendű alperes azonban attól kezdve, ahogy a követelésről tudomást szerzett minden lehetséges jogi eszközt igénybe vett az azzal szembeni védekezéshez úgy, hogy állításai mindvégig következetesek voltak.

- [24] A Kúria megállapította, hogy a felperes nem tudta ítéleti bizonyossággal, kétséget kizáró módon bizonyítani a kölcsönszerződés létrejöttéhez szükséges törvényi feltételek maradéktalan megvalósulását.
- [25] A kölcsönszerződés létrejöttének bizonyítottsága hiányában pedig nem merülhet fel az I. rendű alperes felelősége sem adósként a régi Ptk. 523. § (1) bekezdése alapján, sem volt házastársként a Csjt. 30 § (2) bekezdése szerint.
- [26] Ki kell azonban térni a régi Pp. 213. § (1) bekezdésének megsértésére, amire a felperes azzal összefüggésben utalt, hogy a másodfokú bíróság nem foglalkozott a kereseti kérelmeit megalapozó jogcímekkel, így ítéletének indokolása nem felel meg a jogszabályoknak. A Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet nem sérti a régi Pp. 213. § (1) bekezdését, mert tartalmazza a másodfokú bíróság álláspontját a kölcsönszerződés létrejöttét illetően, ami az ajándékozási szerződések fedezetelvonó jellegéről való döntés alapját képezi. A kölcsönszerződés létrejöttének hiányában a felperesnek nincs olyan, az igény állapotába jutott követelése az I. rendű alperessel szemben, amely miatt a később megkötött ajándékozási szerződések fedezetelvonás célja, ezzel relatív hatálytalanságuk felmerülhetne. Ez azt jelenti, hogy ha a kölcsönszerződés létrejötté nem bizonyított, a további hivatkozások vizsgálata szükségtelen.
- [27] Mindezekre tekintettel a Kúria a másodfokú ítéletet hatályában fenntartotta.
- [28] 1.2. Az indítványozó ezt követően alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, melyben az Abtv. 27. §-a alapján a Kúria Pfv.II.20.340/2021. számú ítélete, valamint az ennek alapjául szolgáló Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.463/2020/6-I. számú ítélete és a Budapest Környéki Törvényszék 15.P.21.294/2016/96. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mert azok véleménye szerint sértik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, C) cikk (1) bekezdését, 26. cikk (1) bekezdését, 28. cikkét, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését.
- [29] Az indítványozó sérelmezte, hogy a bíróságok téves és anyagi jogot sértő jogértelmezése folytán kereseti kérelme elutasításra került. A Kúria a felülmérlegelés tilalmára hivatkozva az általa felvetett jogkérdések vizsgálatát elmulasztotta, a döntésének indokolása hiányos. Véleménye szerint a bíróságok önkényesen és *contra legem* értelmezték és alkalmazták a régi Pp. 195. §-át, a régi Ptk. 242. §-át és a Csjt. 27. §-át és 30. §-át. A bíróságok kiüresítették a közjegyző hatáskörét, megsértve ezáltal a hatalommegosztás elvét. Kifogásolta, hogy a bíróságok figyelmen kívül hagyták a közokirat és a tartozáselismerő nyilatkozat bizonyító erejét és az egyoldalú jognyilatkozat visszavonását perdöntő bizonyítékként alkalmazva utasították el kérelmét. A bíróságok döntése által a teljes bizonyító erejű közokirat és a benne foglalt tartozáselismerő nyilatkozat joghatást nem váltott ki, annak ellenére, hogy a közjegyző végrehajtási záradékkal látta el. A Kúria nem vette figyelembe a folyamatban lévő végrehajtási eljárást, a közjegyző döntését. A bíróságok a közokiratnak és a tartozáselismerő nyilatkozatnak a jogsértő megítélése miatt meg sem vizsgálták a házastársak egyetemleges kötelezettségét és az I. rendű alperes jogszabályon alapuló mögöttes felelősségét. A közokiratnak és a tartozáselismerő nyilatkozatnak a bíróságok általi jogi megítélése a jogszabályoktól eltérő jogkövetkezményt váltott ki. Az indítványozó kifogásolta, hogy a bíróságok tévesen értékelték a bizonyítékokat. Álláspontja szerint a kölcsönszerződés létre nem jöttét vagy érvénytelenségét a tartozáselismerő nyilatkozatot tevő félnek kellett volna bizonyítania. A bíróságok a jogszabályokkal ellentétesen osztották ki a bizonyítási terhet, majd értékelték a bizonyítottság hiányát az indítványozó hátrányára. A bíróságok a bizonyítékok mérlegelésekor figyelmen kívül hagyták az I. rendű alperes házastársával kötött jelzálogjog szerződést és a házastársi életközösségen alapuló felelősséget.
- [30] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben foglalt befogadhatósági feltételeknek.
- [31] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz határidőben érkezett és azt a benyújtásra jogosult és érintett nyújtotta be jogorvoslati jogának kimerítését követően.
- [32] A befogadhatóság további feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság az alábbi következtetésekre jutott.
- [33] Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja alapján csak az Alaptörvényben biztosított jogok védelmének eszköze. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény megsértett rendelkezéseként

- jelölte meg – többek között – a B cikk (1) bekezdését, C cikk (1) bekezdését, 26. cikk (1) bekezdését és 28. cikket. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatálybalépése után is fenntartotta korábbi értelmezését, mely szerint a jogbiztonság önmagában nem alapjog, így a B cikk (1) bekezdésének a sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és a felkészülési idő hiánya esetén – lehet alapítani [3323/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [9]]. Mivel jelen esetben az indítvány ilyen irányú indokolást nem tartalmazott, ezért a B cikk (1) bekezdésének sérelme érdemben nem vizsgálható. Az Alkotmánybíróság továbbá az Alaptörvény C cikk (1) bekezdésével, 26. cikk (1) bekezdésével és 28. cikkével összefüggésben rámutat arra, hogy valamely államcél vagy egyéb alaptörvényi rendelkezés megsértésének a megállapítása alkotmányjogi panasz keretében nem indítványozható. Az Alaptörvény hivatkozott rendelkezései nem minősülnek az Alaptörvényben biztosított jognak, a felhívott alaptörvényi rendelkezések címzettjei nem az indítványozó, nem biztosítanak számára jogot, ezért alkotmányjogi panaszt sem lehet közvetlenül ezekre alapítani. Ezért az utalt alaptörvényi rendelkezésekkel összefüggésben érdemi vizsgálat lefolytatásának nincs helye [3386/2020. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [14]; 3039/2020. (II. 24.) AB végzés, Indokolás [22]; 3010/2022. (I. 13.) AB végzés, Indokolás [30]].
- [34] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdésének *b)* pontja alapján az indítványnak az alkotmányjogi panasz esetén meg kell határoznia az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének a lényegét, az *e)* pontja értelmében pedig nem elegendő az Alaptörvény egyes rendelkezéseire hivatkozni, az indítványban meg kell indokolni, hogy az Alaptörvény egyes felhívott rendelkezéseit a megsemmisíteni kért döntés miért és mennyiben sérti. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében meghatározott feltételeknek, mert az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésével összefüggésben nem tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető indokolást, érdemben elbírálható érvelést arra vonatkozóan, hogy a támadott ítélet miként sérti ezt az Alaptörvényben biztosított jogot. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság ezért ezen alaptörvényi rendelkezés vonatkozásában nem folytatott le érdemi vizsgálatot [34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [212]].
- [35] Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [36] Az Alkotmánybíróság az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével, a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal összefüggésben előadott érveivel kapcsolatban a következőket állapította meg.
- [37] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés *d)* pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslással (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor [3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]]. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon [3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]]. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat [3012/2016. (I. 25.) AB végzés, Indokolás [20]].
- [38] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszában a bíróságok döntéseinek felülbírálatára irányul. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítványozó panaszában egészében nem alkotmányossági, hanem törvényességi kérdésekre vonatkozik, az eljáró bíróságok tényállás-megállapításának, bizonyítékértékelésének, valamint jogértelmezésének és jogalkalmazásának helytállóságát vitatja és a támadott ítéletben foglalt döntést magát, annak hátrányos voltát tekinti alapjogi sérelemnek a döntés Alkotmánybíróság általi megváltoztatása érdekében.
- [39] Az Alkotmánybíróság korábbi döntéseiben nem zárta ki, hogy a *contra legem* jogalkalmazás kivételes esetben, a bírói jogértelmezés kirívó – alapjogi relevanciát elérő – hibája miatt a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmének a megállapíthatóságára vezessen [vesd össze például: 20/2017. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [21]–[29]; 3295/2019. (XI. 18.) AB végzés, Indokolás [37]–[40]]. A jelen ügyben azonban ilyen kivételes,

érdemi vizsgálatra okot adó körülmény nem merült fel. Önmagában az, hogy az indítványozó az egyébként megindokolt bírósági ítéletek érvelését tévesnek tartja, nem alkotmányossági kérdés.

- [40] Az Alkotmánybíróság megállapította azt is, hogy az indokolási kötelezettség konkrét ügyben történő megsértésének kételye sem merül fel, a Kúria ítéletében számot adott az érdemi döntést alátámasztó lényeges érvekről. Az alkotmánybírósági gyakorlat szerint „a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása” {3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [38]; 30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}. Az Alkotmánybíróság itt is hangsúlyozza, hogy önmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [41] Mindezek alapján az indítványozó által az alkotmányjogi panaszban felvetett aggályok a támadott bírói döntés érdemi alkotmányossági vizsgálatát nem teszik lehetővé, mert az indítvány nem tartalmaz olyan érvet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely felvetné a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kérdését.
- [42] 3. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatósági vizsgálatának eredményeként arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontjában, 52. § (1b) bekezdésében és 29. §-ában meghatározott törvényi feltételeknek, ezért azt az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2023. március 28.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2046/2022.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3182/2023. (IV. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.II.20.838/2022/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján (dr. Krasznai István ügyvéd) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt terjesztett az Alkotmánybíróság elé a Kúria Pfv.II.20.838/2022/3. számú végzése, a Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.479/2021/6. számú ítélete, a Szegedi Törvényszék 20.P.20.772/2020/35. számú ítélete ellen, azok alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérve. Az indítványozó álláspontja szerint az ítéletek és a végzés ellentétes az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésével, XXVIII. cikk (1) bekezdésével és 28. cikkével.
- [2] 1.1. A perbeli felperes indítványozó néhai édesapja és a néhai örökgyó házastársak voltak, akik 1989. június 10-én a teljes vagyonuk tekintetében egymás javára végrendelkeztek, azaz az örökgyó írásbeli magánvégrendeletében az indítványozó édesapját, az indítványozó édesapja pedig az örökgyót nevezte általános örökösévé. Az indítványozó az örökgyónak nem gyermeke. Az indítványozó édesapja 2011-ben elhunyt. A közjegyző a hagyatékot az indítványozó és az örökgyó közötti egyezség alapján – kötelekrész kielégítése és ajándékozás jogcímén – adta át az indítványozónak. Az egyezségben foglaltak szerint a felek kijelentették, hogy egymással szemben semmiféle követelésük nincs, valamint az indítványozó kijelentette, hogy minden igényét kielégítettnek tekinti. Az örökgyó 2019-ben elhunyt. A közjegyző ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzéssel – indokolása szerint végintézkedés és leszármazó hiányában – törvényes öröklés jogcímén, az örökgyó anyai ágú nagyszülői leszármazóinak adta át az örökgyó hagyatékát. A hagyatéki eljárás során az indítványozó jogi álláspontja ezzel szemben az volt, hogy őt törvényes helyettes örökösnek kell tekinteni. A közjegyző rámutatott, hogy a nevezett örökös leszármazója csak akkor tekinthető törvényes helyettes örökösnek, ha az örökgyóval is törvényes öröklési kapcsolatban áll.
- [3] Az indítványozó keresetében annak megállapítását kérte, hogy ő az örökgyó törvényes helyettes örököse. Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Az ítélet indokolásában – a Kúria Pfv.I.20.920/2018/7. számú döntésére utalással – rámutatott, hogy a törvényes helyettes öröklés jogintézménye esetén a nevezett örökös leszármazói csak akkor lépnek a kieső örökös helyébe, ha azok egyben az örökgyó leszármazói is, vagyis a nevezett örököst csak az örökgyóval is vérségi kapcsolatban álló leszármazója helyettesítheti. Ebből következően megállapította, hogy mivel az indítványozó nem leszármazója az örökgyónak, – a perben irányadó – a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 640. § (2) bekezdése szerint nem törvényes helyettes örököse. Az indítványozó fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – annak helyes indokaira utalással – helybenhagyta. A jogerős ítélet ellen az indítványozó terjesztett előfelülvizsgálati kérelmet, amelyhez a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet is csatolt. Felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen azt kérte a Kúriától, hogy – az elsőfokú határozatra is kiterjedően – helyezze hatályon kívül a jogerős ítéletet, hozzon a jogszabályoknak megfelelő új határozatot és állapítsa meg, hogy az örökgyónak ő a törvényes helyettes örököse. A Kúria a felülvizsgálatot megtagadta.
- [4] 1.2. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz, és az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszában előadta, hogy álláspontja szerint az ítéletek és a Kúria végzése ellentétesek az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésével, XXVIII. cikk (1) bekezdésével és 28. cikkével.
- [5] Az indítványozó alaptörvény-ellenesnek tartja az első- és másodfokú ítéleteket tekintettel arra, hogy azok a régi Ptk. 640. § (2) bekezdésében foglalt szabályt nem értelmezték, hanem a jogalkalmazói jogkörüket túllépve,

a jogszabályi rendelkezést felülírták, a jogalkotó szándékának figyelembevétele nélkül normatartalmat módosították. A törvényes helyettes örökös alanyi körét a jogalkotói szándék hiányában szűkítették, ami a bíróságok törvényeknek való alávetettsége elvének a sérelmét, és az örökléshez való alapjog sérelmét valósítja meg. Ez az eljáró bíróságok részéről már nem jogértelmezési, hanem *contra legem* jogalkalmazási, tulajdonképpen jogalkotási tevékenységet jelent.

- [6] Az indítványozó XIII. cikk (1) bekezdése és XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti jogait sértik az első- és másodfokú ítéletben foglalt egyes megállapítások és a régi Ptk. 640. § (2) bekezdésére adott anyagi jogi érvelése.
- [7] Az indítványozó szerinti sérti Alaptörvény 28. cikkében foglaltakat az, hogy az eljáró bíróság döntései a jogszabály szövegét nem annak céljával összhangban értelmezték.
- [8] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenképp azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [9] Az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt indítványozó határidőben nyújtotta be. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában megjelöli az Alkotmánybíróság hatáskörét és az indítványozó jogosultságát megalapozó törvényi rendelkezést, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [XIII. cikk (1) bekezdés, XXVIII. cikk (1) bekezdés, 28. cikk], a támadott bírói döntéseket, a Kúria Pf.II.20.838/2022/3. számú végzését, a Szegedi Ítélotábla Pf.II.20.479/2021/6. számú ítéletét, a Szegedi Törvényszék 20.P.20.772/2020/35. számú ítéletét, továbbá kifejezett kérelmet a bírói döntések megsemmisítésére. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, valamint jogosultsága és érintettsége egyértelmű, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát.
- [10] Az alkotmányjogi panasz benyújtásának törvényi feltétele [Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pont], hogy az indítványozó Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozzon. Az indítvány e feltételnek csak részben tesz eleget. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában hivatkozott az Alaptörvény 28. cikkének sérelmére. Ennek kapcsán az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy gyakorlata értelmében az Alaptörvény 28. cikkében foglalt, a bíróságoknak címzett jogértelmezési segéd szabály nem tekinthető olyan Alaptörvényben biztosított jognak, amelynek sérelmére hivatkozva alkotmányjogi panaszt lehetne benyújtani {3084/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [6]; 3176/2013. (X. 9.) AB határozat, Indokolás [29]}.
- [11] 3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így fennállásukat az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [12] Tekintettel arra, hogy az indítványozó a XIII. cikk sérelmét a XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmén keresztül állította, az Alkotmánybíróság a XIII. cikk sérelme tekintetében előadottakat a XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmével összefüggésben vizsgálta.
- [13] Az Alaptörvény XIII. cikkének és XXVIII. cikk (1) bekezdésének állított sérelmével kapcsolatban az Alkotmánybíróság felhívja a figyelmet arra a következetes gyakorlatára, hogy az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján az ítéleteknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálata során van jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére, azonban nincs hatásköre a rendes bíróságok jogalkalmazásának felülbírálatára {3212/2015. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [11]}. Az Alkotmánybíróság ugyancsak hangsúlyozza, hogy a tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]}. Az alkotmányjogi panaszban az indítványozó valójában egyet nem értését fejezi ki az eljáró bíróságok döntésével, azok érvelésével, indokolásával, jogalkalmazásával, valamint a bizonyítékok mérlegelésével kapcsolatban. Önmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és azok indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [14] Az előbbieket mellett az Alkotmánybíróság a következőkre mutat rá. Az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja {erről lásd elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}. Vagyis az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja. Jelen ügyben megállapítható, hogy a bíróság a döntés szempontjából releváns

kérdéseket vizsgálat tárgyává tette, és követhetően számot adott döntése indokairól, valamint a bizonyítási eszközök értékeléséről is. A bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}. Az indítványozó ezzel összefüggésben bírói mérlegelési, jogalkalmazási kérdéseket kifogásol. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint viszont nem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e ezeket a bizonyítékokat és érveket, illetve a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás, valamint az abból levont következtetés megalapozott-e [lásd például: 3095/2021. (III. 12.) AB végzés, Indokolás [26]]. „Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga, sem a diszkrimináció tilalma nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti »szuperbíróság« szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el.” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]}

- [15] Az alkotmányjogi panaszban felhívott érvek alapján a tulajdonhoz való jog vagy a tisztességes bírósági eljárás-hoz való jog megsértésének kételye nem merül fel.
- [16] Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a XIII. cikk (1) bekezdése és a XXVIII. cikk (1) bekezdésének állított sérelme vonatkozásában nem veti fel a támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, és nem alapoz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem, így az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételeknek.
- [17] 4. A fentiek alapján az alkotmányjogi panasz nem felel meg részben az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében, részben az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételeknek. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2023. március 28.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2891/2022.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3183/2023. (IV. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.I.21.071/2022/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt terjesztett az Alkotmánybíróság elé a Kúria Pfv.I.21.071/2022/3. számú végzése ellen, annak alaptörvény-ellenessége megállapítását és megsemmisítését kérve. Az indítványozó álláspontja szerint a végzés ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével.
- [2] 1.1. Az ügy előzményei szerint adásvételi előszerződés jött létre egy társasház mint eladó és az indítványozó mint vevő között. A felek kötelezettséget vállaltak arra, hogy 2019. augusztus 31. napjáig végleges adásvételi szerződést kötnek egymással, és az adásvételi szerződésben szereplő vételárért az indítványozó megvásárolja a társasház padlásterét tetőtéri lakások kialakítása céljából. Az előszerződés alapján nem került sor a végleges adásvételi szerződés megkötésére.
- [3] Az indítványozó vevő, perbeli felperes a keresetében az előszerződés alapján a végleges adásvételi szerződés létrehozását kérte a bíróságtól. Előadta keresetlevelében, hogy az előszerződés megkötése után szükség volt a padlástér albetétesítésére abból a célból, hogy az önálló helyrajzi számon szerepeljen az ingatlan-nyilvántartásban. Ezt követően, mivel az albetétnek a társasház lakói, tulajdonosai váltak a tulajdonosává, velük kellett volna megkötni a végleges adásvételi szerződést. Az alperesek azonban ettől elzárkóztak. Az alperesek közül többen a kereset elutasítását kérték. Érvelésük szerint az előszerződésben a társasház még eladóként szerepelt, azonban a padlástérnek az albetétesítése után az külön tulajdonú épületrész lett, az alperesek közös tulajdonába került. Az előszerződés alapján azonban csak az előszerződést megkötő személyek között van lehetőség létrehozni a végleges adásvételi szerződést, az előszerződés és a végleges szerződés alanyainak azonosnak kell lenniük. Mivel a társasház és az alperesek egymástól eltérő jogalanyok, nincs mód az alperesek és az indítványozó között létrehozni a végleges adásvételi szerződést.
- [4] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Az indítványozó fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A jogerős ítélet ellen az indítványozó terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyhez felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet is csatolt. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 408. § (2) bekezdése szerint nincs helye felülvizsgálatnak vagyoni perben, ha az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indoklásra utalással hagyta helyben. Annak elbírálása során, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indoklásra utalással hagyta-e helyben, azt kell vizsgálni, hogy a keresettel érvényesített jog és az érdemi védekezés által körülhatárolt jogvita érdemi eldöntése szempontjából jelentős kérdésekben megegyezett-e az eljáró bíróságok álláspontja. Mindkét bíróság döntése azon alapult, hogy előszerződés alapján a bíróság csak az azt megkötő felek között hozhatja létre a szerződést. A jogvita lényegét illetően tehát az eljáró bíróságok jogi álláspontja megegyezik. Az érvényesített jog szempontjából – vagyis, hogy a bíróság létrehozhatja-e a peres felek között a szerződést – nincs jelentősége annak, hogy a társasház megköthette-e az előszerződést. Mindezekre tekintettel a Kúria értékelése szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indoklásra utalással hagyta helyben, így a jelen ügyre alkalmazandó a Pp. 408. § (2) bekezdése. A Kúria végzése szerint az indítványozó kérelme nem felel meg a Pp. 410. § (2) bekezdés *b*) és *c*) pontjában foglaltaknak, ezért azt a Kúria visszautasította a Pp. 410. § (4) bekezdése alapján.

- [5] 1.2. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz, és az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszában előadta, hogy álláspontja szerint az ítéletek és a Kúria végzése ellentétesek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével.
- [6] Az indítványozó szerint a jogorvoslati szabályok szűkítő értékelésével a Kúria tisztességes eljáráshoz való és jogorvoslati jogát is alaptörvény-ellenesen sértette meg, kiüresítve a felülvizsgálat intézményét.
- [7] A Kúria indokolása – a panasszal érintett I. és II. fokú bíróság ítéleteinek indokolásai közötti lényeges különbségekre és az eltérő jogalapra tekintettel – nem volt koherens az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés által oltalmazott tisztességes eljáráshoz való joggal szembeni elvárásokkal, amely az indokolás kötelezettségét is magában foglalja. Ezen indokolási kötelezettséggel szemben alapvető elvárás a tényállásszerűség, valóságosság és okszerűség követelményének teljesítése is, amely követelményeknek a Kúria végzése nem felelt meg, és a panasszal érintett eljárásban az indítványozó tisztességes eljáráshoz való joga sem érvényesülhetett. Alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, hogy a Kúria a felülvizsgálati eljárás mint jogorvoslati eljárás vonatkozásában figyelmen kívül hagyta a 2/2017. (XI. 13.) számú PK véleményt, valamint a rendkívüli jogorvoslat előterjesztésére vonatkozó eljárásjogi szabályokat, amely mulasztásaival a Kúria ellehetlenítette a jogorvoslati jog gyakorlását.
- [8] Az indítványozó alapvető alapjogi kérdésként hivatkozott az engedélyezésköteles felülvizsgálati eljárások alá nem tartozó ügyben az engedélyezési kérelem egyes hiányaira alapított kúriai visszautasító végzésre, mint az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében rögzített jogorvoslatihoz való jog megalapozatlan korlátozására. A nem engedélyköteles eljárásban a Kúria által támasztott többletkövetelmények ellehetlenítették jogorvoslati jog gyakorlását, továbbá a jogerős ítélet megalapozatlanságából eredő és mind a mai napig fennálló jogsérelmek reparációját.
- [9] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [10] Az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt indítványozó határidőben nyújtotta be. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában megjelöli az Alkotmánybíróság hatáskörét és az indítványozó jogosultságát megalapozó törvényi rendelkezést, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdés], a támadott bírói döntést, a Kúria Pfv.I.21.071/2022/3. számú végzését, továbbá kifejezett kérelmet a bírói döntés megsemmisítésére. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, valamint jogosultsága és érintettsége egyértelmű, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát.
- [11] 3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így fennállásukat az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja [3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]].
- [12] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésének állított sérelmével kapcsolatban az Alkotmánybíróság felhívja a figyelmet arra a következetes gyakorlatára, hogy az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján az ítéleteknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálata során van jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére, azonban nincs hatásköre a rendes bíróságok jogalkalmazásának felülbírálatára [3212/2015. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [11]]. Az Alkotmánybíróság ugyancsak hangsúlyozza, hogy a tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése ugyanis az eljárásjogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat [7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]]. Az alkotmányjogi panaszban az indítványozó valójában egyet nem értését fejezi ki a Kúria döntésével, annak érvelésével, indokolásával, jogalkalmazásával kapcsolatban. Önmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróság döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására [3364/2017. (XII. 22.) AB végzés]. Az alkotmányjogi panaszban felhívott érvek alapján a tisztességes bírósági eljáráshoz és a jogorvoslatihoz való jog megsértésének kételye nem merül fel.
- [13] Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésének állított sérelme vonatkozásában nem veti fel a támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, és nem alapoz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem, így az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételeknek.

- [14] 4. A fentiek alapján az alkotmányjogi panasz nem felel meg részben az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében, részben az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételeknek. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2023. március 28.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/162/2023.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3184/2023. (IV. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.V.35.314/2022/3. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó gazdasági társaság jogi képviselője (dr. Náhlik Csilla ügyvéd, Náhlik Ügyvédi Iroda) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Adó- és Vámigazgatóságának (a továbbiakban: elsőfokú vámhatóság) 4324965808 és 4324966081 iktatószámú, 2019. szeptember 25. napján kelt határozataira, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága (a továbbiakban: másodfokú vámhatóság) 2234711674 és 2234711706 iktatószámú, 2020. január 22. napján kelt határozataira, valamint a Debreceni Törvényszék 12.K.700.551/2020/11. számú ítéletére kiterjedően – a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.V.35.314/2022/3. számú ítélete ellen, azok alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérve.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy előzményei az alábbiak szerint foglalhatók össze.
- [3] 2.1. Az indítványozó acélipari tevékenységet végző gazdasági társaság, amely importőrként, közvetlen vámjogi képviselő közreműködésével 2018-ban tizenöt alkalommal különféle meleg hengerelt acélhuzal megnevezésű nem uniós áru szabad forgalomba bocsátás vámeljárást alá vonását kezdeményezte úgy, hogy a kérelmében nem jelölte meg a vámkontingenst. Az elsőfokú vámhatóság a nem uniós árut szabad forgalomba bocsátotta úgy, hogy kiegészítő vámot és általános forgalmi adót (a továbbiakban: áfa) nem szabott ki.
- [4] 2.2. Az indítványozó 2018. december 20-án vámáru nyilatkozatok módosítása iránti kérelmet terjesztett elő, kérte a vámkontingens biztosítását. A kérelem benyújtását követő második munkanapon (2018. december 27.) a vámkontingens kimerült, azonban az elsőfokú vámhatóság elindította az igénylést, a felperes kérelmeit nyilvántartásba vette és az árunyilatkozatokat 2019. február 20-án ennek megfelelően módosította. Az Európai Bizottság Adózás és Vámuniós Főigazgatóságának döntése alapján, amelyről az 2020. április 20-án értesítette a vámhatóságot, az indítványozó 113 kg árut kapott a kontingensből.
- [5] Az elsőfokú vámhatóság 14 vámeljárást tekintetében 2019. június 17-én összesen 181 781 800 Ft vámot és 49 081 052 Ft áfát, további egy vámeljárársban pedig 2019. július 4-én 8 360 800 Ft vámot és 2 257 429 Ft áfát vetett ki az indítványozóra.
- [6] 2.3. Az indítványozó (az alapügy felperese) a határozatok véglegessé válását követően, de a fizetési határidő lejárta előtt, 2019. június 27-én e terhek elengedését kérelmezte az elsőfokú vámhatóságnál. Kérelme jogalapként az Uniós Vámkódex létrehozásáról szóló, 2013. október 9-i 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: Vámkódex) 119. cikkét jelölte meg, a vám elengedését az illetékes hatóság által elkövetett hibára hivatkozva kérte.
- [7] Az elsőfokú vámhatóság a 2019. szeptember 25-én kelt, 4324965808 és 4324966081 iktatószámú határozataival a felperes fizetési kötelezettség elengedésére irányuló kérelmeit elutasította.

- [8] 2.4. A fellebbezés folytán a másodfokú vámhatóság a 2020. január 22-én kelt, 2234711674 és 2234711706 iktatószámú határozataival az elsőfokú határozatokat helybenhagyta. A másodfokú vámhatóság szerint amennyiben vámkontingens iránti kérelmet nem nyújtanak be, vagy a vámkontingens kimerült, 25%-os mértékű kiegészítő vámot kell fizetni. A másodfokú vámhatóság szerint a közvetlen vámképviselője közreműködésével eljáró indítványozó a vámáru nyilatkozatokon nem jelezte, hogy vámkontingenst szeretne igénybe venni, a későbbiekben az kimerült, ezért a kiegészítő vám és áfa könyvelésbe vétele jogszerű volt. Az elsőfokú vámhatóság észlelte a kiegészítő vám kiszabásának elmaradását, a Vámkódex 29. cikke és az uniós vámjog végrehajtásáról szóló 2017. évi CLII. törvény 2. §-ának 8. pontja alapján jogszerűen indította meg hivatalból a vámigazgatási eljárást. A Vámkódex 119. cikk (2) bekezdésének a) pontja értelmében a vám elengedése iránti kérelem akkor lett volna teljesíthető, ha a kérelem benyújtásának időpontjában a vámkontingens még nem merült volna ki. Az indítványozó vám elengedésére és visszafizetésére vonatkozó kérelme tekintetében megállapította, hogy a vámhatóság hibája nem volt összetett, az alkalmazandó szabályok pedig nem bonyolultak, a 13 éve működő és nagy vámszakmai tapasztalattal rendelkező közvetlen képviselőnek – aki a vámáru-nyilatkozatban a megfelelő rovatok kitöltésével nem kérelmezte a vámkontingenst – fel kellett ismernie azt, hogy kiegészítő vámfizetési kötelezettség is fennáll.
- [9] 2.5. Az indítványozó a végleges vámhatósági határozatokkal szemben jogorvoslattal élt. Az elsőfokú bíróság a keresetét elutasította, egyrészt arra hivatkozva, hogy a Vámkódex 119. cikkének (1) bekezdése alapján a behozatali vagy kiviteli vám összegét vissza kell fizetni vagy el kell engedni, ha az illetékes hatóságok hibájából a vámtartozásról szóló eredeti közlésnek megfelelő összeg alacsonyabb volt a fizetendő összegnél, feltéve, hogy az adós észszerűen nem vehette észre a hibát és jóhiszeműen járt el. A perben az elengedési igény két feltétele, a hatóság hibája és az indítványozó jóhiszeműsége nem volt vitatott. A harmadik feltétellel kapcsolatban azonban megállapította a bíróság, hogy az indítványozó a hatóság hibáját észrevehette, mint ahogyan azt később észlelte is. Másrészt azt is hangsúlyozta a Debreceni Törvényszék, hogy a Vámkódex 119. cikke nem nevesíti azt az esetet, ha a vámhatóság hibája mellett az adósnak is módosítania kell az eredetileg tévesen benyújtott kérelmét. Amennyiben tehát a hiba – mint a jelen ügyben – a vámkontingens be nem jelentése folytán részben az adós hibájából is ered, a vámvisszatérítési igény nem teljesíthető. A bíróság utalt arra is, hogy a hatóság hibájából vagy késedelméből eredő kárigény polgári per tárgya lehet, azonban az elengedési kérelem ügyében hozott vámhatósági határozat jogszerűségét az nem érinti.
- [10] 2.6. Az indítványozó által előterjesztett felülvizsgálati kérelem nyomán eljáró Kúria a jogerős ítélet hatályában fenntartotta. A Kúria felülvizsgálati tanácsa jogkérdésben el kívánt térni egy korábbi, szintén a Vámkódex 119. cikke szerinti vámelengedési eljárásban született döntésétől, ezért az ítélet meghozatalát megelőzően jogegységi eljárást kezdeményezett. Ennek nyomán a Kúria jogegységi tanácsa a 2/2022. számú közigazgatási jogegységi határozatban állapította meg, hogy „1. [...] a vámelengedési eljárásban a bizalomvédelem elvének megfelelően a vámhatóság hibája miatt a vám akkor engedhető el, ha a jóhiszemű ügyfél a hasonló szakmai tapasztalattal rendelkező kereskedőtől elvárható gondossággal a vámhatóság hibáját – annak jellegére figyelemmel – nem észlelhette. 2. A hiba észlelhetőségét nem lehet azon az alapon kizárni, hogy az ügyfél maga is tévedésben volt.”
- [11] A Kúria mint felülvizsgálati bíróság az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) Vámkódex 119. cikkével összefüggő gyakorlatának áttekintését követően úgy határozta meg az ügy jogkérdését, hogy a vámhatóság hibája az indítványozó számára felismerhető volt-e. Ennek körében rámutatott arra is, hogy az, hogy a hiba informatikai rendszerhiba, vagy más ok következménye, nem releváns: az ügyfélnek nem a vámhatóság hibájának okát, vagyis esetlegesen a hatóság informatikai rendszerének működési zavarát, hanem magát a hibát, vagyis a 25%-os vám kiszabásának elmaradását kellett vagy nem kellett észlelnie. Arra tekintettel, hogy az indítványozó a vámeljárásban maga is hibát vétett – elmulasztotta a vámkontingens igénylését –, kiemelkedő szakmai tapasztalattal rendelkező képviselővel járt el, az acéláru-importőrökkel szemben támasztható általános észszerűséggel elvárható észlelhetőség – az EUB megfogalmazása szerint „az érintett piaci szereplők szakmai tapasztalata” alapján – fel kellett volna ismernie a vámhatóság hibáját. Emiatt a Vámkódex szerinti vámvisszatérítés feltételei maradéktalanul nem állnak fenn.

- [12] 3. Az alkotmányjogi panasz az alábbiak szerint foglalható össze.
- [13] Az indítvány szerint nem várható el olyan esetben az ügyfél részéről a váмhatóság által elkövetett hiba észlelése, amikor maga a hatóság sem észlelte azt és sorozatosan hibás határozatokat adott ki.
- [14] Az indítványozó álláspontja szerint sérti az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdése szerinti törvény előtti egyenlőséghez való alapjogát az, hogy a Kúria azonos tényállás mellett másik ügyekben három különböző döntést hozott.
- [15] Az indítványozó az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes hatósági eljáráshoz való jog keretében azt sérelmezi, hogy a Kúria azzal, hogy a jogegységi határozat meghozatalát követően az ügyet véglegesen lezárta, lehetőséget sem biztosított számára arra, hogy bizonyítani tudja a Vámkódex 119. cikk (1) bekezdése szerinti további feltételek fennállását vagy azok hiányát.
- [16] Továbbá sérti az indítványozó XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való alapjogát, hogy a döntés alapjául szolgáló indokokat nem mutatta be, nem vizsgálta érdemben az elsőfokú bíróság álláspontját az ítéletben hivatkozott EUB által hozott eseti döntések figyelembevételével, továbbá az alkalmazandó jogszabályt nem az Alaptörvényvel összhangban értelmezte. Amennyiben a Kúria észlelte volna a tényállás hiányosságait, akkor új eljárásra kellett volna utasítania a hatóságot, biztosítva ezzel az indítványozónak a tisztességes eljáráshoz és az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében deklarált jogorvoslathoz való jogát.
- [17] A tisztességes bírósági eljáráshoz való jogának csorbításaként adta elő az indítványozó azt is, hogy a Kúria nem küldte meg azokat a váмeljárás alapjául szolgáló iratokat a részére, amelyeket a váмhatóságtól kért be, így azokat nem tudta megismerni, és azokra reagálni sem volt módja.
- [18] A fentiekén túl az indítványozó szerint a Kúria döntése az Alaptörvény 25. és 28. cikkével is ellentétes.
- [19] 4. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)–(2) bekezdései alapján mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek megfelelő-e.
- [20] 4.1. Az Abtv. 27. § (1) bekezdés értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvényellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [21] Az indítványozó jogosult alkotmányjogi panasz benyújtására, mert az alapügyben fél volt, ami érintettségét megalapozza. Az indítványozó jogi képviselője szabályszerű meghatalmazást csatolt. Az indítványozó a panaszát az Abtv. 30. § (1) bekezdésében írt határidőben terjesztette elő, mivel a Kúria ítéletét 2022. augusztus 11. napján vette kézhez az eljáró jogi képviselő, az alkotmányjogi panaszt pedig 2022. október 6. napján nyújtotta be. A panasz a befogadás jogorvoslatok kimerítésével kapcsolatos feltételének is megfelel, mivel a Kúria felülvizsgálati ítéletével szemben a jogorvoslat kizárt. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésére, XXIV. cikk (1) bekezdésére, valamint XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseire alkotmányjogi panasz alapítható, mivel azok az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának minősülő tartalmat hordoznak. Nem felelnek meg ennek a követelménynek az alkotmányjogi panasz azon részei, amelyek az Alaptörvény 25. és 28. cikkeinek sérelmét állítják, ezért ezek érdemi elbírálásra alkalmatlanok {3260/2021. (VI. 22.) AB határozat, Indokolás [16]–[17]}.
- [22] 4.2. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdése értelmében csak a határozott kérelmet tartalmazó alkotmányjogi panasz fogadható be, ezért az Alkotmánybíróság megvizsgálta e feltétel teljesülését is.
- [23] Az indítványozó megjelölte az Alaptörvény megsérteni vélt rendelkezéseit, kifejezett kérelmet terjesztett elő a sérelmezett bírói döntések megsemmisítésére. A határozott kérelem további feltétele indokolás előadása arra nézve, hogy az alapüggyel milyen kapcsolatba hozhatók az Alaptörvény megsértettnek vélt rendelkezései. E feltételnek csak részben tett eleget az indítványozó: az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jog sérelmére csak utalt, azt alkotmányjogilag értékelhető indokolással nem támasztotta alá.
- [24] Az indítványozó által az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes hatósági eljáráshoz való joghoz kapcsolódóan előadott okfejtés kizárólag a Kúria eljárásához kapcsolódik. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a bíróság csak akkor sérti meg az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt jogosultságot,

ha a közigazgatási döntés alapjogsértő voltát a felülvizsgálati eljárásban a bíróság elmulasztotta felismerni {3093/2018. (III. 26.) AB határozat, Indokolás [43]}. Mivel az alkotmányjogi panasz azt sérelmezi ezen alapjog vonatkozásában, hogy a Kúria a jogegységi határozat után további eljárási cselekmény nélkül lezárta az ügyet, tehát az indítványozó fel sem vetette a hatósági eljárás alaptörvénysértő voltát, ezt az indítványelemet az Alkotmánybíróság a tartalma alapján a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog körében értékelte {1/2021. (I. 7.) AB határozat, Indokolás [24]}.

- [25] 4.3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {pl. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [26] Az indítványozó az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdését azért állította, mert véleménye szerint a Kúria vonatkozó gyakorlata széttartó. Ezzel kapcsolatban az Alkotmánybíróság rámutat, hogy „[a] törvény előtti egyenlőség sérelme ezzel összefüggésben akkor valósulhat meg, ha akár a jogszabályok, akár a jogalkalmazó szervek a jogalanyok egy köre számára biztosít[anak] valamely eljárási eszközt a jogalkalmazás egységessége követelményének felhívására, míg a velük összehasonlítható helyzetben lévő más személyek számára nem, e megkülönböztetés pedig önkényes, vagyis nincs tárgyilagos mérlegelés szerint észszerű indoka {az alkalmazandó tesztre ld. 14/2014. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [32]; 32/2015. (XI. 19.) AB határozat, Indokolás [80]} [...] {3248/2020. (VII. 1.) AB végzés, Indokolás [7]}.” {3445/2022. (X. 28.) AB végzés, Indokolás [31]} Jelen ügyben kiemelendő, hogy a Kúria tárgyi ügyben eljáró felülvizsgálati tanácsa indítványozta jogegységi eljárás lefolytatását, így nem merül fel a törvény előtti egyenlőség sérelmének lehetősége.
- [27] Az indítványozó a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét egyrészt azért állította, mert a Kúria értelmezése szerint eljárásjogi hibákat vétett: a jogegységi határozat közzététele után, további bizonyítás nélkül érdemi döntést hozott, valamint az ügy hatósági szakaszában született iratok beszerzéséről nem értesítette az indítványozót. A Kúria részletesen számot ad az ítéletben arról, hogy a jogkérdés – tehát a vámhatóság hibájának indítványozó általi felismerhetősége – eldöntéséhez szükséges tényállási elemek – kiemelten a tapasztalt vámképviselő közreműködése – ismertek voltak, a jogkérdés volt vitatott. A hatósági szakaszban született iratok beszerzésével kapcsolatban pedig nyilvánvaló, hogy annak nyomán az eljáró bíróság nem juthatott olyan információhoz, amelyet az indítványozó nem ismert volna. A hatóság tevékenységével kapcsolatos álláspontját az eljárás valamennyi szakaszában volt módja kifejtetni és ezzel a lehetőséggel élt is. Ezen indítványozói érvekkel kapcsolatban ezért az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlatára emlékeztet, miszerint a „tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése, és mérlegelése az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat {3237/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [12]; 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]}. Ennek fényében az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre arra, hogy a bíróság ténymegállapítási folyamatát felülbírálja, illetve a bíróság mérlegelését, annak okszerűségét megkérdőjelezze.” {Lásd legutóbb: 3339/2020. (VIII. 5.) AB végzés, Indokolás [19]}
- [28] Az indítványozó a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét azért is állította, mert szerinte a Kúria a Vámkódex rendelkezéseit nem megfelelően értelmezte. Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság rámutat, hogy az alkotmányjogi panasz e tekintetben kizárólag az alapügyben eljáró rendes bíróságok jogértelmezését támadja. Azonban a „jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga, sem a diszkrimináció tilalma nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti »szuperbíróság« szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el. [...] A bíró bármely ténybeli vagy jogi tévedése nem teszi automatikusan tisztességtelenné az egész eljárást, mivel az ilyen tévedések teljesen soha nem küszöbölhetők ki, azokat az igazságszolgáltatás ma ismert rendszere magában hordozza.” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]; legutóbb: 3035/2023. (I. 13.) AB végzés, Indokolás [17]}

[29] 5. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítvány nem tartalmaz olyan indokot, ami alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetne fel, vagy a bírói döntés érdemére kiható alaptörvény-ellenesség kételyét támasztaná alá, ezért az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésére azt visszautasította.

Budapest, 2023. március 28.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2330/2022.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3185/2023. (IV. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 24.Beüf.8973/2022/4. számú végzése és a Fővárosi Törvényszék 21.Bf.12.661/2018/135. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Horváth Vivien ügyvéd) útján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján – a Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság 2.Bpk.XVIII.482/2022/2. számú végzésére is kiterjedően – a Fővárosi Törvényszék 24.Beüf.8973/2022/4. számú végzése és a Fővárosi Törvényszék 21.Bf.12.661/2018/135. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege az indítvány és a bírósági határozatok alapján a következőképpen foglalható össze.
- [3] 2.1. Az alapügyben embercsempészés büntette és más bűncselekmények miatt folyamatban volt büntetőeljárásban a másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék 21.Bf.12.661/2018/135. számú, 2020. február 14-én kelt ítéletében az indítványozó (az alapügyben vagyoni érdekelt) tulajdonában álló budapesti ingatlan vonatkozásában vagyoneklobzást rendelt el a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 77/B. § (2) bekezdése alapján. A másodfokú bíróság álláspontja szerint kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy az indítványozó szülei – a büntetőügy I. és VI. rendű vádlottjai – bűnszervezetben való részvételük ideje alatt, bűncselekmények elkövetése révén szerezték meg az ingatlant, amely az akkor még kiskorú indítványozó tulajdonába került, a szülők haszonélvezeti jogával terhelten.
- [4] Az indítványozó és szülei ezt követően felülvizsgálati kérelmet nyújtottak be, amelyet a Kúria, mint törvényben kizártat, elutasított a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 656. § (2) bekezdés a) és b) pontja alapján, figyelemmel a Be. 650. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltakra, amely szerint nincs helye felülvizsgálatnak, ha a törvényt sértés egyszerűsített felülvizsgálati eljárás útján orvosolható.
- [5] Az indítványozó a Be. 671. § 12. pontja alapján egyszerűsített felülvizsgálat iránti indítvánnyal fordult a Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bírósághoz, kérve a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság ítéletének a megjelölt ingatlanra vonatkozó vagyoneklobzásról rendelkező részének hatályon kívül helyezését. Érvelése szerint az indítványozó az ingatlan vételárát részben személyes jövedelméből, részben rokoni támogatásból fizette ki. Utóbbi igazolására csatolt egy közokiratot, amely tanúsítja, hogy rokonai közjegyző előtt olyan tartalmú nyilatkozatot tettek, miszerint az indítványozót éveken át támogatták, jelentős összeget adományozva neki. Ez bizonyítja álláspontja szerint, hogy az ingatlan megvásárlására nem bűncselekmények elkövetéséből szerzett anyagi forrásból került sor. Az egyszerűsített felülvizsgálati indítvány szerint a másodfokú bíróság a vagyoneklobzás kapcsán indokolási kötelezettségének nem tett eleget, nem adott számot arról, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok ellenére miként jutott azokkal ellentétes következtetésre.
- [6] A Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság 2.Bpk.XVIII.482/2022/2. számú végzésével az egyszerűsített felülvizsgálati indítványt elutasította. A bíróság osztotta az alapügyben másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék álláspontját abban a tekintetben, hogy az indítványozó rokonai által közokiratba foglalt nyilatkozat nem alkalmas a törvényi vélelem megdöntésére, amely szerint ellenkező bizonyításig vagyoneklobzás alá eső vagyonnak kell tekinteni a bűnszervezetben való részvétel idején szerzett minden vagyont [Btk. 77/B. § (4) bekezdés].
- [7] Az indítványozó jogi képviselője fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 24.Beüf.8973/2022/4. számú végzésével az elsőfokú bíróság döntését helybenhagyta. Indokolásában a bíróság

kiemelte, hogy az egyszerűsített felülvizsgálat nem rendes jogorvoslat, a bíróság alapügyben elvégzett bizonyíték-értékelő tevékenységét nem lehet támadni, csak akkor van lehetőség a kifogásolt rendelkezés megváltoztatására, ha annak törvénysértő jellege egyértelműen megállapítható. A végzés indokolása szerint az indítványozó által előadottak és a csatolt okiratok az alapügyben felhozott és értékelt bizonyítékokon túl újat nem hoztak, így eltérő döntést sem alapozhatnak meg.

- [8] 2.2. Az indítványozó az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján előterjesztett és hiánypótlási felhívást követően kiegészített alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdése, a XIII. cikk és a XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmét állítva elsősorban a Fővárosi Törvényszék egyszerűsített felülvizsgálat során hozott döntésének megsemmisítését, másodsorban a Fővárosi Törvényszék 21.Bf.12.661/2018/135. számú ítéletének vagyoneklobzást kimondó rendelkezésének megsemmisítését kérte. Indítványozta továbbá a vagyoneklobzás végrehajtásának felfüggesztését.
- [9] Az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdésének sérelmét abban látja az indítványozó, hogy ezen alaptörvényi rendelkezés alapján a bíróságok feladata lett volna a tulajdonhoz való jogot érintő vagyoneklobzás alkalmazhatóságát vizsgálni, ennek azonban nem tettek eleget. Érvelése szerint a panaszban sérelmezett bírói döntések figyelmen kívül hagyták az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdését, az alapügyben másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék önkényesen, törvényi felhatalmazás ellenére vonta el a tulajdonát, az egyszerűsített felülvizsgálat során eljáró bíróságok pedig nem mondták ki a vagyoneklobzás törvényellenességét.
- [10] A tulajdonhoz való jog sérelme az indítványozó álláspontja szerint a fent írtakhoz kapcsolódóan azáltal következett be, hogy a bíróság nem teljesítette alapjogvédelmi kötelezettségét, nem orvosolta az indítványozó tulajdonának törvénytelen elvonását.
- [11] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének állított sérelme kapcsán az indítványozó a tisztességes eljáráshoz való jog részjogosultságát képező indokolt bírói döntéshez való jogát nevesítette. Ezen alapjog sérelmét abban látja, hogy sem a Fővárosi Törvényszék 21.Bf.12.661/2018/135. számú döntése, sem pedig az egyszerűsített felülvizsgálati indítványt elbíráló bíróságok nem adták indokát annak, hogy miként jutottak az indítványozó által csatolt bizonyítékok ellenére azok tartalmával ellenkező döntésre.
- [12] 3. Az Abtv. 56. § (1)–(2) bekezdései alapján az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a befogadhatóság törvényi feltételeinek.
- [13] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani.
- [14] Az indítványozó meghatalmazással eljáró jogi képviselője az alkotmányjogi panaszt az elsődlegesen támadott egyszerűsített felülvizsgálat során hozott bírói döntés vonatkozásában az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint megállapított határidőn belül nyújtotta be.
- [15] A Fővárosi Törvényszék másodlagosan támadott 21.Bf.12.661/2018/135. számú ítéletét az indítványozó jogi képviselője 2020. március 16-án vette át, az alkotmányjogi panasz benyújtására 2022. szeptember 16-án került sor, így a panasznak az alapügyben másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék ítéletét támadó része elkészt, ezért az ezzel kapcsolatos indítványrész nem képezheti a jelen alkotmányjogi panasz eljárás tárgyát.
- [16] Az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel a panasz alapjául szolgáló büntetőügyben vagyoni érdekelt volt. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségét kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek.
- [17] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében alkotmányjogi panasz előterjesztésére kizárólag az ügy érdemében hozott döntéssel vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntéssel szemben van lehetőség. „A bírósági eljárást – egyéb határozattal – befejező bírói döntések minősítése során az Alkotmánybíróság a panasz alapjául szolgáló bírósági eljárást (vagy annak valamelyik szakaszát) szabályozó törvényi rendelkezéseket veszi alapul. Az Alkotmánybíróság gyakorlatában az egyszerűsített felülvizsgálati eljárás tárgyát képező kérdésben – a Be. 674. § (2) és (4) bekezdése alapján – hozott végzés az Abtv. 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal megtámadható.” {3101/2022. (III. 10.) AB végzés, Indokolás [15]–[16]} Minderre tekintettel a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság támadott végzése e követelménynek megfelel.
- [18] Az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja szerint alkotmányjogi panasz az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának megsértése esetén nyújtható be.

- [19] Az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdése az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata értelmében nem tartalmaz Alaptörvényben biztosított jogot, ezért állított sérelme sem vetheti fel az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérelmét {lásd például: 16/2021. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [21]; 3434/2020. (XII. 9.) AB végzés, Indokolás [32]}.
- [20] Az Alaptörvény XIII. cikke és a XXVIII. cikk (1) bekezdése az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából Alaptörvényben biztosított jogot tartalmaznak, így az indítvány e körben teljesíti a törvényi feltételt.
- [21] 3.2. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a panasz az Alaptörvény XIII. és XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésében előírt feltételeinek is megfelel. Az indítvány az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást tartalmaz, megjelöli az Alaptörvény megsértett rendelkezéseit, illetve a sérelmezett bírói döntést, indokolja annak Alaptörvénybe ütközését, és kifejezetten kéri a megsemmisítését.
- [22] 4. Az Abtv. 29. §-a alapján az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz akkor fogadható be, ha a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség lehetőségét támasztja alá vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vet fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {pl. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [23] 4.1. Az Alaptörvény XIII. cikkének állított sérelme kapcsán az Alkotmánybíróság korábbi döntésében már megfogalmazta: „[...] a vagyonekbezés mint intézkedés sértheti a nem elkövető tulajdonos tulajdonhoz fűződő alkotmányos jogát [Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdés]. Ezen intézkedés alkalmazásának sajátossága, hogy semmilyen jogági felelősség megállapításához nem köthető, vagyis sem jogellenességet, sem felróhatóságot, sem pedig egyéb jogágazati felelősséget nem kíván meg alapfeltételként {3101/2022. (III. 10.) AB végzés, Indokolás [25]}. Alkalmazása ehhez képest a Btk. 74. § (2) bekezdésében foglalt feltételek fennállása esetén kötelező, vagyis elrendelésének anyagi jogi alapja világos.” {3240/2022. (V. 18.) AB végzés (a továbbiakban: Abv.), Indokolás [11]}
- [24] A Be. tulajdonjogi igények érvényesítése érdekében biztosítja a büntetőeljáráson kívüli perlés lehetőségét [Be. 57. § (4) bekezdés], így a vagyonekbezással érintett vagyoni érdekelt tulajdoni igénye nem vész el, azt polgári peres úton érvényesítheti. A tisztességes eljáráshoz való jogból, illetve a tulajdonhoz való jogból nem következik szükségszerűen, hogy a vagyoni érdekelt számára biztosított legyen, hogy kifejezetten a büntetőperben vitasson vagyoni kérdéseket, ugyanakkor a hatályos szabályozás lehetőséget biztosít számára a polgári úthoz, így tulajdoni igénye nem enyészik el (lásd hasonlóan: Abv., Indokolás [11]).
- [25] A fent kifejtettek okán a tulajdonhoz való jog sérelmét illetően bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés nem vetődik fel.
- [26] 4.2. Az Alkotmánybíróság a tisztességes bírósági eljárás részjogosítványát képező indokolt bírói döntéshez való joggal kapcsolatban korábbi döntéseiben már megfogalmazta, hogy nem a felülbírálatra alkalmasság szempontjából vizsgálja a bíróságok indokolási kötelezettségének teljesítését, és tartózkodik attól, hogy jogági dogmatikához tartozó kérdések helyállóságáról, illetve törvényességéről, avagy kizárólag törvényértelmezési problémáról állást foglaljon {lásd például: 3427/2020. (XI. 26.) AB végzés, Indokolás [12]; 3430/2022. (X. 21.) AB végzés, Indokolás [19]}.
- [27] A „tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon” {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}. Ezzel összhangban az Alkotmánybíróság azt nem vizsgálhatja, hogy az indokolásban megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, csak azt értékelheti, hogy a bíróság a döntésében az eljárásban résztvevő feleknek az ügy érdemi, lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálta-e, és értékelő tevékenységéről számot adott-e {lásd hasonlóan: 3159/2018. (V. 16.) AB határozat, Indokolás [31]; 3196/2022. (IV. 29.) AB határozat, Indokolás [36]}.
- [28] Az indokolt bírói döntéshez való panaszellelme kapcsolatban az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a bíróság végzésében tételesen és részletesen tekinti át az egyszerűsített felülvizsgálati indítványban előadott,

már az alapügyben is vizsgálat tárgyát képező érveket és bizonyítékokat. A bíróság a Btk. vagyoneklobzásra vonatkozó szabályainak értelmezéséről is számot adva indokolta a döntését. Mindezek alapján megállapítható, hogy a Fővárosi Törvényszék a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog körében értékelhető indokolási kötelezettségének az indítványozó által felvetett szempontok vonatkozásában is eleget tett.

- [29] A jogszabályok értelmezése, a jogalkalmazási tevékenység, és mindezek alapján a döntés meghozatala, az azt alátámasztó következtetések levonása a rendes bíróságok hatáskörébe tartozó feladat, amelyet az Alkotmánybíróság erre vonatkozó hatásköre hiányában nem vonhat el. „Az Alkotmánybíróság feladata nem a bíróságok tény-, illetve jogkérdésekben elfoglalt álláspontjának a felülvizsgálata, hanem az, hogy az Alaptörvényben foglalt garanciákból fakadó minimumot a bíróságoktól számon kérje.” {3437/2022. (X. 28.) AB végzés, Indokolás [30]} Mindezek alapján az indítványban hivatkozott, vagyoneklobzással érintett ingatlan tulajdonjoga megszerzésének körülményeinek vizsgálata, és az ehhez kapcsolódó tényállás megállapítása nem képezhetik az Alkotmánybíróság vizsgálatának tárgyát.
- [30] Az alkotmányjogi panasz tartalma alapján megállapítható, hogy az indítványozó a támadott határozat kapcsán az egyszerűsített felülvizsgálat során eljáró bíróság jogértelmezésének és jogalkalmazásának kritikáját megfogalmazva kizárólag törvényességi kérdéseket vet fel, és valójában egy számára kedvező tartalmú új döntés meghozatalát kívánja elérni {vö. pl. 3346/2022. (VII. 21.) AB végzés, Indokolás [72]}. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint azonban „[ö]nmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására” {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [31] 5. Az Alkotmánybíróság a fentiek szerint arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XIII. és XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben nem teljesíti az Abtv. 29. §-a szerinti vagylagos befogadhatósági feltételek egyikét sem, ezért azt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a), d) és h) pontjai alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésében foglaltakra is, visszautasította. A visszautasításra tekintettel a jogerős döntés felfüggesztése iránti kérelemről külön határozni nem kellett.

Budapest, 2023. március 28.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2202/2022.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3186/2023. (IV. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Debreceni Ítéltábla Gf.III.30.131/2022/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Szlávnits László ügyvéd) útján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján – a Debreceni Törvényszék 9.G.40.166/2020/26. számú ítéletére is kiterjedően – a Debreceni Ítéltábla Gf.III.30.131/2022/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt.
- [2] Az Alkotmánybíróság főtárgya 2022. november 21-én kelt levelével felhívta az indítványozó jogi képviselőjét az Abtv. 52. § (1) és (1b) bekezdésben írt feltételek teljesülése érdekében az indítvány hiányosságainak pótlására. Egyben tájékoztatta őt arról, hogy az Abtv. 27. § (1) bekezdésére alapított alkotmányjogi panasz benyújtására a sérelmezett döntés kézhezvételétől számított hatvan napon belül van mód, ehhez képest az indítványozó panaszát elkésztetten – a 99. napon – nyújtotta be. Az indítványozó jogi képviselője ugyanis a Debreceni Ítéltábla Gf.III.30.131/2022/4. számú ítéletét 2022. július 13-án vette kézhez, míg alkotmányjogi panaszát 2022. október 20-án terjesztette elő. A felhívás utalt az igazolás lehetőségére is.
- [3] A főtárgyi tájékoztatás nyomán határidőben benyújtott indítványkiegészítésben a jogi képviselő igazolási kérelmet nem terjesztett elő, ehelyett az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti panaszjárásban irányadó száznolcvan napos határidőre hivatkozva állította, hogy indítványát határidőben nyújtotta be.
- [4] 2. Az indítványozó az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján terjesztett elő alkotmányjogi panaszt, amit az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet megtenni. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó panaszát a fent írtak szerint az előzőekben említett határidőn túl nyújtotta be, a késedelemmel kapcsolatban igazolási kérelmet nem terjesztett elő.
- [5] 3. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálására az Abtv. 55. § (4) bekezdése alapján nincs mód, ezért azt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *d*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2023. március 28.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2406/2022.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3187/2023. (IV. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.VI.20.461/2020/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók jogi képviselőjük (dr. Takács Béla ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozók az egyedi ügy III. és IV. rendű alperesei voltak.
- [3] Az I. rendű alperes az 1998. augusztus 4-én megkötött adásvételi szerződéssel megvásárolta az alapperben érintett ingatlant Budapest Főváros XXIII. Kerület Soroksár Önkormányzatától. 2000. december 29-én hasznosítási szerződést kötött a II. rendű alperessel, amelyben a II. rendű alperes vállalta, hogy az I. rendű alperes által készített vázlattevé alapján felépít egy négy lakásból álló épületet, és a négy lakás közül az 1., 3. és 4. számút „kulcsrakész”, a 2. számút „szerkezetkész” állapotúra készíti.
- [4] A felperes és a fia 2002. augusztus 10-én csereszerződést kötött a II. rendű alperessel. Ennek értelmében a felperes és fia 5/6-1/6 arányú közös tulajdonában álló piliscsabai, valamint 17/817-800/817 arányú közös tulajdonában álló fertődi ingatlan fejében a II. rendű alperes átruhazza a tulajdonába kerülő 4. számú társasházi öröklakást a közös tulajdonból hozzátartozó tulajdoni illetőséggel együtt.
- [5] 2006. október 6-án a felperes és a fia, valamint a II. rendű alperes újabb szerződést kötöttek „megállapodás osztatlan közös tulajdon rendezéséről” elnevezéssel. Ebben rögzítették azt, hogy a II. rendű alperes mint tulajdonos hozzájárulásával a felperes és a fia földszintes kétgenerációs lakást alakítottak ki, továbbá azt, hogy utóbbiak a megállapodás tárgyát képező utcafronti lakás befejezéséhez milyen munkálatokat végeztek el 2002. augusztus 1-jétől. Kijelentették azt is, hogy az építkezés folytán közös tulajdon keletkezett, és a tulajdoni hányadok megállapításakor figyelemmel voltak arra, hogy az építkezéskor milyen értékű volt az ingatlan, és milyen értékű lett az épületszerkezetet is érintő beruházások elvégzése után. A felek rögzítették azt is, hogy ráépítés címén a felperes és a fia 2/20, illetve 3/20 hányadot megszerzett a II. rendű alperes 15/20 tulajdoni hányadából; ezt a megállapítást később úgy módosították, hogy a teljes 5/20 tulajdoni hányadot a felperes szerezte meg.
- [6] A II. rendű alperes és az indítványozók 2007. március 8-án megállapodást kötöttek, amely szerint a II. rendű alperes megbízása alapján az indítványozók mint építők a társasház építéséhez saját tulajdonukban álló építőanyagot szállítottak 20 000 000 Ft értékben, amit a II. rendű alperes a részükre nem fizetett meg. Az indítványozók vállalták, hogy az V. rendű alperes jogelődje részére megfizetnek 20 000 000 Ft-ot és elvégzik a megállapodásban meghatározott további javítási munkálatokat. A megállapodás értelmében az indítványozók fejenként 5/20 tulajdoni hányadot szereztek a II. rendű alperes tulajdoni illetőségéből.
- [7] A II. rendű alperes és az indítványozók 2010. augusztus 3-án újabb megállapodást kötöttek, amellyel módosították a 2007. március 8-án kötött megállapodást. Ennek értelmében az indítványozók mint vevők 1/2–1/2 arányban megvásárolták a II. rendű alperes 10/20 arányú tulajdoni hányadát. Rögzítették, hogy a vevők a vételár összegét oly módon fizették meg, hogy az eladó helyett fizettek a Pilisvörösvár és Vidéke Takarékszövetkezetnek 2007. április 30. napjáig 20 000 000 Ft-ot a kamattámogatási hitel részbeni visszafizetésére, amelynek teljesítését az eladó a szerződés aláírásával elismeri. Rögzítették azt is, hogy a II. rendű alperes hozzájárult ahhoz, hogy az ingatlanra a II. rendű alperes javára bejegyzett 30 000 000, illetve 12 000 000 Ft összeg erejéig fennálló jelzálogjog és elidegenítési tilalom törlésre kerüljön a II. rendű alperes 10/20 arányú tulajdoni hányadáról; amely tulajdoni hányadra az indítványozók tulajdonjog bejegyzése iránti kérelme folyamatban van. A megállapodás azt is tartalmazta, hogy az indítványozók mint vevők megfizettek az 1 248 842 Ft erejéig végrehajtást

kérő Adó- és Pénzügyi Ellenőrző Hivatal részére 1 200 000 Ft-ot. Végül rögzítették, hogy a 2007. március 8-i megállapodás módosítással nem érintett rendelkezései változatlanul hatályosak.

- [8] 2011. július 15-én a felperes, az I–II. rendű alperesek, valamint az indítványozók megállapodást kötöttek, amelyben a II. rendű alperes elismerte, hogy a felperes a perbeli ingatlan 5/20 tulajdoni hányadát megtestesítő utcafronti lakás telekkönyvön kívüli tulajdonosa, azt 2022. augusztusa óta sajátjaként építi és kizárólagosan birtokolja. Rögzítették, hogy a használatbavételi engedély hiánya miatt maradt el a társasházzá alakítás ingatlan-nyilvántartási bejegyzése. Az ingatlan társasházzá alakítása esetén a felperes használja a [...]5/A/4 helyrajzi számú utcafronti lakást, az I. rendű alperes a [...]5/A/2 helyrajzi számú, az I. rendű indítványozó a [...]5/A/1, a II. rendű indítványozó pedig a [...]5/A/3 helyrajzi számú lakást.
- [9] Mindezen előzményeket követően a felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy ráépítéssel megszerzett a perbeli ingatlan II. rendű alperes nevében álló 10/40 tulajdoni hányadából 5/40 tulajdoni hányadot a használatbavételi engedély jogerőre emelkedésének napjával, tehermentesen. Kérte, hogy a II. rendű alperes tulajdonában maradó 5/40 tulajdoni hányadon maradjanak fenn az V. rendű alperes javára bejegyzett végrehajtási jogok. Kérte azt is, hogy a bíróság a perbeli ingatlan használatát ossza meg a tulajdonosok között. Követelését arra alapította, hogy a perbeli ingatlanon jelentős építési munkálatokat végzett, a költségekhez hozzájárult, gondoskodott az elmaradt munkálatok elvégzéséről, valamint újra elvégeztetett olyan munkálatokat, amelyeket meg kellett ismételni.
- [10] A megismételt eljárásban első fokon eljáró Fővárosi Törvényszék elutasította a felperes keresetét.
- [11] A felperes fellebbezése folytán a Fővárosi Ítéletábrla az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta és annak tőrésére kötelezte az I–V. és a VIII. rendű alpereseket – köztük az indítványozókat –, hogy a perbeli ingatlan II. rendű alperes tulajdonaként nyilvántartott 5/20 hányadából 5/40 hányadra ráépítés jogcímén bejegyezzék a felperes tulajdonjogát, azzal, hogy az V. rendű alperes jogelődje javára bejegyzett jelzálogjogok, valamint elidegenítési és terhelési tilalom, továbbá a VIII. rendű alperest megillető vezetékjog változatlan tartalommal terheli a felperes tulajdonába kerülő tulajdoni hányadot is. A Fővárosi Ítéletábrla arról is rendelkezett a másodfokú ítéletben, hogy a bejegyzés következtében a II. rendű alperes tulajdoni hányada 5/40 részre csökken.
- [12] Az ítéletábrla a másodfokú ítélet indokolása szerint figyelembe vette a felperes, valamint az alperesek között megkötött szerződések, amelyek álláspontja szerint okirati bizonyítékul szolgálnak, ugyanis tételesen felsorolják, melyek azok a munkálatok, amelyeket a II. rendű alperesnek el kellett volna végeznie. A ráépítés jogcímének megalapozottsága szempontjából azonban annak tulajdonított jelentőséget, hogy a perbeli követeléssel érintett utcafronti lakáson a felperes végezte a befejező munkálatokat. Ezek a befejező munkálatok a lakás használatát lehetővé tévő jelentős értékű befejező munkák, amelyek elvégzése tulajdonjogot keletkeztető beruházásnak minősülnek. Az elsőfokú eljárás során előterjesztett aggálytalan szakértői véleményből megállapítható, hogy a felperes által végzett beruházások a lakás értékének felét teszik ki. Az így megszerzett tulajdonjog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzését az alperesek – így az indítványozók is – túrni kötelesek.
- [13] A jogerős ítélettel szemben az I–IX. rendű alperesek terjesztettek elő felülvizsgálati kérelmet. A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. A felülvizsgálati ítéletben kifejtett álláspontja szerint a II–IV. rendű alperesek a felülvizsgálati kérelemben csupán állították, de jogi érvekkel nem támasztották alá azt, hogy a ráépítéssel megvalósuló értéknövekedés az I. rendű alperes tulajdonára is kihatott. A ráépítés által közös tulajdont elsősorban azok a munkák eredményeznek, amelyek az épület szerkezetét is érintik. Ráépítésnek minősülnek továbbá a félkész lakóépület használatát lehetővé tevő befejező munkák. Az építkezés befejezéséhez szükséges munka akkor minősül ráépítésnek, ha az ingatlan egészét érinti, jelentős ráfordítással jár és jelentős vagyoni előnnyel bír.
- [14] A Kúria rögzítette azt, hogy a ráépítés az építkező tulajdonszerzését csak akkor idézheti elő, ha az építmény tartós fennmaradásra alkalmas, ez pedig a fizikai (építészet) és a jogi alkalmasságot egyaránt magában foglalja. A felperes a perbeli ingatlan birtokába lépett 2002. augusztus 10-én, a használatbavételi engedélyt pedig 2006. március 19-én megkapta.
- [15] A Kúria megítélése szerint nem volt jelentősége annak, hogy a felperes birtokba lépése után a II. rendű alperes vagy az ő közreműködője végzett-e építési munkákat a perbeli ingatlanrészben, vagy bocsátott-e anyagot az építkezéshez a felperes rendelkezésére, mert ha erre sor is került, azt a felperes mint építő javára és érdekében tette. A köztük való elszámolás pedig nem a per tárgya.
- [16] A ráépítő felperes rosszhiszeműségét a Kúria nem látta bizonyítottnak; álláspontja szerint önmagában az, hogy az épület más tulajdonában áll, nem ad alapot ennek állítására. A Kúria rögzítette azt is, hogy a II–IV. rendű alperesek alaptalanul hivatkoztak arra, hogy a II. rendű alperes és a felperes között olyan megállapodás volt

érvényben, ami kizárta a ráépítés jogkövetkezményeinek levonását. A II–IV. rendű alperesek alaptalanul hivatkoztak arra, hogy a szerződés csak akkor szűnik meg lehetetlenülés miatt, ha a lehetetlenülésért egyik fél sem felel. Továbbá mivel a perbeli szerződés megszűnt, fogalmilag kizárt, hogy a megszűnt szerződésre alapítva valamely szerződő fél szavatossági jogokat érvényesítsen.

- [17] 2. Az indítványozók ezt követően nyújtották be az Alkotmánybírósághoz alkotmányjogi panaszukat, melyben az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének, C) cikk (1) bekezdésének, XXVIII. cikk (1) bekezdésének, 25. cikk (3) bekezdésének, valamint 28. cikkének sérelmére történő hivatkozással kérték a Kúria ítéletének megsemmisítését a Fővárosi Ítéletábra ítéletére kiterjedően.
- [18] Mindenekelőtt azt sérelmezték, hogy a bíróságok a pert nem bíralták el észszerű határidőn belül. Előadták, hogy a tárgyaláson több alkalommal kérték szóban, hogy a bíróság hozzon határozatot tekintettel arra, mennyi ideje folyt a per. Kifogásolták, hogy a megismételt eljárásban a másodfokú ítéletet meghozó tanács elnöke ugyanaz volt, mint az alapeljárás másodfokú ítéletét meghozó tanács elnöke.
- [19] Az ítéletábra helytelenül alkalmazta a közokiratra és magánokiratra vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket, és a közokiratra jellemző bizonyító erővel ruházta fel a teljes bizonyító erejű magánokiratot.
- [20] Az ítéletábra egyetértett a törvényszékkel abban, hogy a felperes nem végzett az épület szerkezetét érintő beruházást, ennek ellenére a BH2004.56 számú határozatra hivatkozott, amelyet az elsőfokú bíróság nem tartott a jelen perre alkalmazhatónak. Az indítványozók a felülvizsgálati perben hivatkoztak a Kúria Pfv.20431/2014/6. számú határozatára, amelynek tényállása „kísértetiesen” hasonlít a jelen alapperben megállapított tényállásra. Ezt a precedenst azonban a Kúria a felülvizsgálati eljárásban nem vette figyelembe, helyette a bírói gyakorlattal ellentétes döntésre támaszkodott. Az egységes joggyakorlattól való eltéréssel a támadott döntéseket meghozó bíróságok *contra legem* jogalkalmazást valósítottak meg.
- [21] 3. Az Alkotmánybíróság tanácsa az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. E vizsgálat elvégzése során az alábbiakat állapította meg.
- [22] Az indítványozók jogi képviselője 2022. április 20-án vette át a Kúria ítéletét, majd június 20-án, a 60 napos határidőn belül, az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidőben adta postára a panaszt. A főtítkár felhívása folytán a hiánypótlás szintén határidőben érkezett.
- [23] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panasz indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A határozott kérelem feltételeit az Abtv. 52. § (1b) bekezdése – annak a)–f) pontjai – rögzítik. A panasz ezeknek a feltételeknek megfelelt az alábbiak szerint.
- [24] A panasz tartalmazza azt az alaptörvényi, illetve törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát megalapozza. Tartalmazza az eljárás megindításának indokait és az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét. Megjelöli az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntést. Megjelöli az Alaptörvény megsértett rendelkezéseit. Tartalmaz indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megsértett rendelkezéseivel. Kifejezett kérelmet ad elő a bírói döntés megsemmisítésére.
- [25] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti vagy hatáskörét az Alaptörvénybe ütközően korlátozza, és b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [26] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján tehát az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kellett: a támadott bírói döntés az ügy érdemében hozott, vagy eljárást lezáró döntésnek minősül-e, az indítványozók kimerítették-e a jogorvoslati lehetőségeit, az indítványozók érintettek minősülnek-e, illetve Alaptörvényben biztosított jog sérelmét állítják-e a panaszban.
- [27] A Kúria a támadott felülvizsgálati ítéletben érdemben döntött az indítványozó felülvizsgálati kérelme felől.
- [28] Az indítványozók a fellebbezéssel kimerítették rendes jogorvoslati lehetőségeiket, egyúttal a rendkívüli jogorvoslatok köréből éltek a felülvizsgálati kérelem előterjesztésének jogával, ezért számukra megnyílt az út az alkotmányjogi panasz igénybevitelére. Az indítványozók az egyedi ügy III. és IV. rendű alperesei, akiket

a támadott ítélet rendelkező része a ráépítés folytán a tulajdonjog bejegyzésének tūrésére kötelez, ezért érintettek minősülnek. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja szerinti, Alaptörvényben biztosított jognak minősülnek.

- [29] Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata értelmében akkor alapítható alkotmányjogi panasz, ha az indítványozó a kellő felkészülési idő követelményére vagy a visszaható hatály tilalmára hivatkozik. A jelen ügyben benyújtott alkotmányjogi panasz indokolása a jogegységre hivatkozással, a támadott ítéletnek a bírói gyakorlattal való ellentétére alapítva állítja az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmét, ám nem hivatkozik sem a kellő felkészülési időre, sem a visszaható hatály tilalmára, ezért erre az érve alkotmányjogi panasz nem alapítható.
- [30] Az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdése azt rögzíti, hogy a magyar állam működése a hatalmi ágak megosztásán alapszik. Ez a rendelkezés az állam működésének alapjaival kapcsolatos, amelyből alkotmányjogi panaszban hivatkozható alapvető jog nem következik.
- [31] Az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdése a Kúria jogegység biztosításával kapcsolatos feladatáról rendelkezik, amit a Kúria a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény III. Fejezetében meghatározott hatáskörét gyakorolva, az abban meghatározott eljárás keretében gyakorol. Ebből az Abtv. 27. § (1) bekezdésének alkalmazása szerinti, Alaptörvényben biztosított jog nem következik, ezért a panasz az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdése alapján nem fogadható be.
- [32] Az Alaptörvény 28. cikke a bíróságok jogértelmezésének kereteit rögzíti, ez a rendelkezés alkotmányjogi panaszban, Alaptörvényben biztosított jogként szintén nem hivatkozható.
- [33] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése Alaptörvényben biztosított jog, melynek vonatkozásában a panasz megfelel az Abtv. 27. § (1) bekezdésének.
- [34] Az Abtv. 31. § (2) bekezdése szerint ha egy ügyben alkotmányjogi panasz alapján a bírói döntés Alaptörvénnyel való összhangjáról az Alkotmánybíróság már döntött, ugyanabban az ügyben érintett indítványozó által, azonos jogszabályra, illetve jogszabályi rendelkezésre és ugyanazon Alaptörvényben biztosított jogra, valamint azonos alkotmányjogi összefüggésre hivatkozva alkotmánybírói eljárásnak nincs helye. Az indítványozók által támadott felülvizsgálati ítélettel összefüggésben az Alkotmánybíróság nem folytatott le alkotmányossági vizsgálatot, ezért a *res iudicata* nem áll fenn.
- [35] Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadható be.
- [36] Az Alkotmánybíróság a tisztességes bírói eljárással összefüggésben megfogalmazta, hogy nem a felülbírálatra alkalmasság szempontjából vizsgálja a bíróságok indokolási kötelezettségének teljesítését, és tartózkodik attól, hogy jogági dogmatikához tartozó kérdések helytállóságáról, illetve törvényességéről, avagy kizárólag törvényértelmezési problémáról állást foglaljon [3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]]. Az alkotmányjogi panasz „nem tekinthető a bírói szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogorvoslat nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna” [3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]].
- [37] Az ügy elbírálása folyamán az eljáró bíróságoknak arról kellett döntenie, megvalósult-e ráépítés a felperes, illetve az alperesek viszonylatában, és ebből következően megállapíthatók-e a ráépítés jogkövetkezményei. Ehhez – az ügyben kirendelt szakértő szakvéleménye, valamint a rendelkezésre álló egyéb iratok alapján – állást kellett foglalniuk abban, mik azok a munkálatok, amelyek elvégzése eléri azt a mértéket, ami ráépítésnek tekinthető és a felperes részleges tulajdonszerzését eredményezi. Az indítványozók arra hivatkoztak panaszukban, hogy az eljáró bíróságok az Alaptörvényt sértő következtetéseket vontak le. Az Alkotmánybíróság álláspontja azonban az, hogy a panaszban bemutatott kérdések szakjogi kérdések, amelyek a rendes bíróságok mérlegelési hatáskörébe tartoznak, és az azok kapcsán hozott döntések felülbírálata kívül esik az Alkotmánybíróság hatáskörén. A Fővárosi Ítéltábla, majd a Kúria egyaránt részletesen kifejtette jogi álláspontját, ennek keretében ismertették, melyek azok a kérdések, amelyeket az ügy megítéléséhez meg kell válaszolni, majd bemutatták, milyen indokok alapján hozták meg döntésüket. Hasonlóképpen, a bíróságok a perben jelentős tényeket egyenként és összességében értékelik, ennek az értékelésnek a megítélése (és újraértékelése) nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe. A panaszban írtakból nem tűnik ki olyan, alkotmányjogilag releváns szempont, ami a panasz érdemi elbírálását tenné szükségessé.
- [38] Az indítványozók a panaszban nagy jelentőséget tulajdonítottak annak az álláspontnak, hogy az ítéltábla és a Kúria eltértek a hasonló esetekben irányadó bírói gyakorlattól és figyelmen kívül hagytak egy olyan korábbi

kúriai döntést, amelynek tényállása nagymértékben megfeleltethető a jelen alkotmányjogi panasz eljárás előzményét képező ügyben megállapított tényállásnak. Azonban önmagában az, hogy a bíróság eltért az indítványozók álláspontja szerint irányadó bírósági gyakorlattól, nem alkotmányossági kérdés. Az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdése szerint a bíróságok függetlenek és csak a törvénynek vannak alárendelve. Ennek keretében a törvényértelmezés, valamint az irányadó bírói gyakorlat megítélése olyan bírói feladat, amely kizárólag jogegységi szempontok szerint alkotmányossági alapon nem bírálható felül.

- [39] Az indítványozók előadták a panaszban azt, hogy a bírósági eljárás meghaladta az észszerű időt. Az észszerű időn belüli elbírálás követelményét illetően az Alkotmánybíróság következetes álláspontja az, hogy „nincs hatásköre arra, hogy egy adott bírósági eljárás jelentős elhúzódsából eredő következményeket enyhítse vagy orvosolja. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-a szerinti panasz esetén csupán az indítványban támadott bírósági ítélet megsemmisítése felől rendelkezhet (amennyiben az Alkotmánybíróság a jelen ügyben támadott ítéleteket megsemmisítené, a bírósági eljárás újra kezdetét venné, tehát a per csak tovább húzódná). A panaszos által sérelmezett pertartam, mint az adott pert jellemző körülmény olyan törvényességi szakkérdés, amelynek megítélése nyilvánvalóan nem tartozik az Alkotmánybíróság vizsgálódási körébe.” {3174/2013. (IX. 17.) AB végzés, Indokolás [20]} Az Alkotmánybíróság több döntésében hangsúlyozta, hogy polgári perben a per (illetve maga az ügy) elhúzódsának kérdését olyan törvényességi szakkérdésnek tekinti, amely nem tartozik a testület vizsgálódási körébe {újabb pl. 3309/2021. (VII. 22.) AB végzés, Indokolás [17]}.
- [40] 4. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány nem vetett fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, illetve nem mutatott rá a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességre, továbbá egyéb okból nem felel meg a törvényi feltételeknek, ezért azt – az Abtv. 56. § (3) bekezdésére figyelemmel – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) és *h*) pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2023. március 28.

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1550/2022.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3188/2023. (IV. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.I.35.410/2022/3. számú végzése alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján (dr. Gáldi Nóra ügyvéd) alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-ára alapított – az Alkotmánybíróság főtktárának felhívására kiterjesztett – alkotmányjogi panaszában az indítványozó a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.I.35.410/2022/3. számú végzése, valamint a Fővárosi Törvényszék 107.K.705.320/2021/10. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, az Abtv. 43. § (1) bekezdésére figyelemmel. Álláspontja szerint a fenti, kifogásolt bírói döntések sértik az Alaptörvény VII. cikk (1) és (4) bekezdéseiben, a XI. cikkében, a XV. cikk (2) bekezdésében, a XXVIII. cikk (1) bekezdésében, valamint az R) cikk (2) bekezdésében foglalt jogokat.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege a következőképpen foglalható össze.
- [3] 2.1. Az indítványozót a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvény (a továbbiakban: Lvt.) alapján a bíróság 1990. július 13-án jogerőre emelkedett végzésével vette egyházként nyilvántartásba, majd a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény (a továbbiakban: Ehtv.) hatályba lépésekor, annak rendelkezései következtében 2012. január 1-jén elveszítette egyházi státuszát. Az Ehtv. 2012. január 1-jétől 2012. augusztus 31-ig hatályban volt 34. § (2) és (4) bekezdései értelmében az egyházakra vonatkozó nyilvántartást vezető, az egyházakkal való kapcsolattartás koordinációjáért felelős miniszterhez kérelmet benyújtó egyház az Ehtv. szerinti elismeréséről az Országgyűlés 2012. február 29-éig döntött, és amennyiben az elismerést valamely egyház tekintetében elutasította, akkor az egyház 2012. március 1-jétől alapcélként vallási tevékenységet végző egyesületnek minősült. Az utóbbi esetben a szervezet – továbbműködési szándék esetén – kezdeményezhette egyesületként való nyilvántartásba vételét (változásbejegyzési eljárást indíthatott), a bíróság által az Lvt. alapján (tehát egyházként) nyilvántartott adatait a változásbejegyzési eljárás befejezésével egyidejűleg törölni kellett. Az indítványozó fentiek szerinti kérelmét az Országgyűlés a 8/2012. (II. 29.) OGY határozatban (a továbbiakban: OGYh.) elutasította. Az Alkotmánybíróság a 6/2013. (III. 1.) AB határozat (a továbbiakban: Abh.) – többek között az indítványozó által benyújtott alkotmányjogi panasz alapján – határozatában megállapította, hogy az Ehtv. 2012. január 1-jétől 2012. augusztus 31-ig hatályos 34. § (2) és (4) bekezdései alaptörvény-ellenesek voltak, ezért azok hatályba lépésüktől kezdve nem alkalmazhatóak. A határozat indokolása rögzítette, hogy „a rendelkezések alapján elfogadott OGYh.-hoz és az Ehtv. közvetlenül hatályosult 34. § (4) bekezdéséhez joghatás nem fűződhet, azok alapján az OGYh. mellékletében megjelölt egyházak egyházi jogállásukat nem veszítették el, vallási egyesületté történő átalakulásuk nem kényszeríthető ki” (Abh., Indokolás [215]).
- [4] Az Abh. közzétételét követően az Ehtv. módosítása folytán az érintett vallási közösségek számára 2013. szeptember 1-jei hatállyal lehetőségük nyílt arra, hogy a módosítás hatályba lépésétől számított 30 napon belüli jogvesztő határidőben kezdeményezzék egyházként történő elismerésüket. Az indítványozó az Országgyűlésnél 2014. július 11-én kezdeményezte az egyházként való elismerését, azonban a H/795. számú határozati javaslatról a bíróságok előtt vizsgálendő időszakig nem született döntés. Míg az Ehtv. 33. § (1) bekezdése 2019. április 15. napján hatályba lépett módosítása folytán ez a lehetőség megszűnt. Az indítványozó 2022. október 5-én bejegyzett egyházi státust szerzett.

- [5] 2.2. Az indítványozó (mint a közigazgatási jogvita felperese) – köznevelési feladatot ellátó nem állami intézményfenntartóként – 2021. február 1. napján a 2021. január 1-től 2021. december 31-ig terjedő időszakra vonatkozóan 379 893 333 Ft összegű működési támogatás iránti kérelmet terjesztett elő a Magyar Államkincstár Budapesti és Pest-megyei Igazgatóságánál (a továbbiakban: elsőfokú hatóság). Az elsőfokú hatóság a 2021. április 7. napján kelt, BPM-ÁHI/2768-2/2021. iktatószámú határozatával a felperes működési támogatás megállapítása iránti kérelmét elutasította.
- [6] A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes az ÖNKFO/593-2/2021. iktatószámú, 2021. június 17. napján kelt határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta és a felperes fenti időszakra vonatkozó működési támogatás megállapítása iránti kérelmét elutasította. Megállapította, hogy a Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 41. § (1) bekezdés *b*) pontja, valamint a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 37/Q. §-a alapján működési támogatás kizárólag bevett egyház részére állapítható meg, és a Kvtv. 8. melléklet 14.1.5. pontja nem nevesíti a felperest a bevett egyházak között. Emellett a felperes nem felel meg az Ehtv. 2019. április 15-től hatályos 9/G. § (1) bekezdésében foglaltaknak, továbbá az Ehtv. 9/G. § (7) bekezdésében foglalt melléklete sem a kérelem benyújtásakor, sem a határozat kiadásának időpontjában nem szerepelt. Megállapította továbbá, hogy a felperes szervezeti formája „vallási egyesület”, ám ez a működési támogatásra való jogosultságot nem érinti. Emellett hivatkozott a Kúria joggyakorlatára.
- [7] A Fővárosi Törvényszék jogerős ítéletével a felperesi indítványozó keresetét elutasította. Indokolásában utalt a Kúriának a releváns tényállási elemek tekintetében azonos jogkérdésben való egységes álláspontjára, továbbá arra, hogy a megítélendő jogkérdés azonossága okán a Kúria joggyakorlatától való eltérésre nem látott okot. Az elsőfokú bíróság ítéletben kifejtette, hogy az Alkotmánybíróság 3310/2018. (X. 16.) AB határozata, valamint a 3047/2019. (III. 14.) AB határozata foglalkozott az Alaptörvény negyedik módosítása kapcsán az alkotmánybírósági határozatok erga omnes hatályával. Eszerint amennyiben az Alkotmánybíróság határozatának meghozatalát követően az Alaptörvény releváns rendelkezése módosul, akkor a bírói döntés nem alapítható kizárólag a korábbi AB határozattal való ellentétre, figyelemmel kell lenni az Alaptörvény változására is, annak hatálya alatt. Ugyanakkor utalt arra is, hogy más eljárások rendelkezésre állhatnak, mint ahogyan ez az Emberi Jogok Európai Bíróságának az indítványozói felperes által a 2015. és 2016. támogatási évekre vonatkozóan kezdeményezett ügyeiben hozott ítéletekből is kiderül. Megállapította továbbá, hogy a felperes a bevett egyházi státuszát az általa hivatkozott, Abh. folytán azért nem nyerhette vissza, mert azzal soha nem is rendelkezett, mivel a jogállását nem az Ehtv. alapján vették nyilvántartásba. Emellett utalt az Alkotmánybíróság 3194/2020. (VI. 11.) AB határozatában foglaltakra.
- [8] Az indítványozó mint felperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a Kúriához, befogadási okként a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 118. § (1) bekezdése *a*) pont *aa*) valamint *ab*) alpontjait jelölve meg. A Kúria mint felülvizsgálati bíróság végzése a felperes felülvizsgálati kérelmének a befogadását megtagadta. Indokolásában – többek között – kitért arra, hogy a Kp. 118. § (1) bekezdés *a*) pont *aa*) alpontja alapján a joggyakorlat egységének, illetve a joggyakorlat továbbfejlesztésének biztosítása mint befogadási okok elkülönülnek egymástól. Azt is megállapította – az elsőfokú jogerős ítélettel egyezően –, hogy a Kúria korábbi döntéseiben – a releváns tényállási elemek tekintetében – azonos tényállású, és azonos jogkérdésben már többször vizsgálta a felperesi hivatkozásokat, ezzel összefüggésben egységes gyakorlatot alakított ki. Az elsőfokú bíróság eljárása ennek az egységes bírósági gyakorlatnak megfelelt, és a jelen ügyben a Kúria nem észlelt olyan releváns eltérést, mellyel összefüggésben a kialakított joggyakorlat megváltoztatása vagy az attól való eltérés, és ezáltal annak továbbfejlesztése lenne indokolt. Míg a felülvizsgálati kérelemnek a felperes által hivatkozott jogkérdés különleges súlyára, illetve társadalmi jelentőségére történő hivatkozással összefüggésben azt állapította meg, hogy az adott ügyben vizsgált jogkérdés sem közvetlenül, sem közvetve nem érinti a társadalom széles körét, amely alapján megállapítható lenne a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége mint befogadási ok.
- [9] 2.3. Az indítványozó – az Alkotmánybíróság főtítkára felhívására kiegészített indítványában – az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszában a Kúria végzése, valamint az elsőfokú bíróság jogerős ítélete (az indítvány tartalma szerint alaptörvény-ellenességének megállapítását, valamint) megsemmisítését kérte. A tényállás és a befogadhatósági feltételek rövid ismertetését követően előadta, hogy a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvény alapján nyilvántartott egyházként 1990. évtől folytat tevékenységet. Az indítványozó a 2012. január 1-jével hatályba lépett Ehtv. alapján nem kapott egyházi státuszt. Ugyanakkor az Abh. kifejezetten rögzítette, hogy az indítványozó az egyházi jogállását nem veszítette el.

Az indítványozó 2013-ban kezdeményezett egyházi elismerési eljárása 2014. április 14-ig nem vezetett eredményre, majd az Ehtv. 2019. április 15. napján hatályba lépett módosítása alapján megszűnt. Nézete szerint ez a körülmény nem eshet az indítványozó terhére. Azt is előadta, hogy az Ehtv. 2019. április 15. napján hatályba lépett rendelkezései alapján a Fővárosi Törvényszék előtt ismételten kezdeményezte bejegyzett egyházkénti nyilvántartásba vételét, míg jelen alkotmányjogi panasz benyújtásakor a Törvényszék előtt folyamatban van az indítványozó bejegyzett egyházkénti státusza iránti bejegyzése, hogy a 2013-ban kezdeményezett egyházi elismerési eljárás 2019. április 14-ig nem vezetett eredményre, majd a törvény erejénél fogva megszűnt.

- [10] Az indítványozó érvelése szerint a kifogásolt kúriai döntés sérti az indítványozó Alaptörvény VII. cikk (1) bekezdésébe foglalt vallásszabadsághoz való jogát, valamint az Alaptörvény VII. cikk (4) bekezdését. Nézete szerint az Abh. alapján az indítványozó egyházi jogállását nem veszítette el, mely döntés erga omnes hatállyal bír, az mindenkire nézve kötelező. Utalt továbbá az indítványozó arra, hogy az eljáró hatóságok és a bíróságok a jogszabályokat az Alaptörvény 28. cikke és az Abtv. 39. § (1) bekezdése alapján nem értelmezhetik másként, mint ahogy azt az Alkotmánybíróság egy adott alapjog vonatkozásában már megtette. Ebből következően sérti az Alaptörvény VII. cikk (1) bekezdését az a döntés, amely ettől eltérően értelmezi az Ehtv. és a köznevelési törvény, illetve a Rendelet rendelkezéseit. Ellenkező jogértelmezés elfogadása esetén az Alkotmánybíróság határozatai kiüresedhetnek. Az indítvány azt is kifejtette, hogy a *contra legem* jogalkalmazás folytán a támadott kúriai végzés sérti továbbá az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdését is, mivel egy mindenkire kötelező érvényű jogszabályt figyelmen kívül hagyott.
- [11] Az indítványozó egyben sérülni látta az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát annak folytán, hogy „az eljáró bíróság a sérelmezett ítéletet” az Abh.-ban foglaltak és az Abtv.-ben előírt kötelezettségek figyelmen kívül hagyásával hozta meg. Ezzel összefüggésben azt is kifejtette, tisztában van vele, hogy az Abh. meghozatala óta megváltozott a jogszabályi környezet: az Alaptörvény, az Ehtv., ezért a közigazgatási hatósági eljárásban az időközben bekövetkezett jogszabály-változásokra figyelemmel kell a hatóságnak az új határozatot meghoznia. Ettől függetlenül azonban az indítványozó szerint kiemelkedő fontossággal bír az a kérdés, hogy az Alkotmánybíróság határozatai mennyiben kötik az azt követően eljáró hatóságokat, illetve bíróságokat.
- [12] Álláspontja szerint az alperes határozata, továbbá a Fővárosi Törvényszék és a Kúria döntése az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésébe ütköző önkényes megkülönböztetést eredményez. Álláspontja szerint az alkotmányellenes megkülönböztetés összehasonlítható – azonos csoportba tartozó – körben, a köznevelési intézmények fenntartói viszonylatában áll fenn. Az indítványozóval szemben hátrányos az a megkülönböztetés, amely a Kvtv. 40. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott működési támogatása való jogosultságát nem ismeri el. Érvelése szerint a helyzet elsődlegesen annak következtében állt elő, hogy a működési támogatás igénybevételének részletszabályait az ágazati jogszabályok, a köznevelési törvény, illetve a Rendelet tartalmazzák. E jogszabályoknak az Abh. szerinti módosítása nem történt meg, mely körülmény lehetőséget ad a jogalkalmazóknak arra, hogy az indítványozó működési támogatásra való jogosultságát elutasítsák.
- [13] Emellett az indítvány – erre vonatkozó indokolás előterjesztése nélkül – az Alaptörvény VII. cikk (4) bekezdése és az Alaptörvény XI. cikkébe foglalt művelődéshez és oktatáshoz való jog sérelmét is állította.
- [14] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése, valamint az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján jelen ügyben tanácsban jár el. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról dönt, ennek során a tanács megvizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. Az Abtv. 56. § (3) bekezdése alapján befogadás visszautasítása esetén az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [15] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e az indítvánnyal szemben támasztott törvényi követelményeknek. Erre nézve a következőket állapította meg.
- [16] 3.1. Az Abtv. 27. §-a alapján az „alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva”.

- [17] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó az indítványt határidőben nyújtotta be (az indítványozó a Kúria végzését 2022. október 15-én vette át, míg alkotmányjogi panaszát a törvényszék útján elektronikusan 2022. november 28-án terjesztette elő). Az Abtv. 27. §-a alapján benyújtott indítvány a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.I.35.410/2022/3. számú végzése ellen került benyújtásra és a bírósági eljárást befejező, jogorvoslattal nem támadható döntésnek az alkotmányossági vizsgálatát kérte, amely ellen fellebbezésnek vagy további felülvizsgálatnak nincs helye, továbbá az indítványozó nagyobb részben az Alaptörvényben biztosított jogai sérelmére hivatkozott, ezért az alkotmányjogi panasz e tekintetben is megfelel az Abtv. 27. §-ában előírt követelményeknek. Az indítványozó alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, és érintettsége, mivel a közigazgatási jogvita iránt indított ügyben felperes [27. § (2) bekezdés a)–c) pontjai] volt, fennáll.
- [18] Az alkotmányjogi panasz benyújtásának törvényi feltétele [Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pont], hogy az indítványozó Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozzon. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy indítvány e feltételnek csak részben tesz eleget. Az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdése nem tartalmaz ugyanis az indítványozó számára Alaptörvényben biztosított jogot, így arra alkotmányjogi panaszt alapítani az indítványozónak nincs lehetősége {lásd például: 3088/2020. (IV. 23.) AB határozat, Indokolás [21]; 3252/2019. (X. 30.) AB határozat, Indokolás [21]}.
- [19] 3.2. Az indítványi kérelem a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeinek ugyanakkor szintén csak részben tesz eleget. Az indítvány tartalmazza: a) azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozó indítványozói jogosultságát megalapozza (Abtv. 27. §) b) az eljárás megindításának indokát (az indítványozó álláspontja szerint a kifogásolt bírói döntés több alapjogát is sérti); c) az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírósági döntést; d) az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [VII. cikk (1) és (4) bekezdése, XI. cikke, továbbá a XV. cikk (2) bekezdése, XXVIII. cikk (1) bekezdése]; f) kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a támadott bírósági döntés alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azt.
- [20] 3.2.1. Az indítvány a kifogásolt bírói döntések folytán állította ugyan az Alaptörvény VII. cikkének (1) és (4) bekezdései és a XI. cikke sérelmét, azonban ezekkel összefüggésben nem jelölte meg ezen alaptörvényi rendelkezések sérelmének lényegét, illetve semmilyen (nemcsak alkotmányos) indokot nem jelölt meg, ezért a releváns alkotmányjogi érvelés [lásd: Abtv. 52. § (1b) bekezdés b), illetve e) pontjai] hiánya ebben a tekintetben az érdemi elbírálást nem teszi lehetővé.
- [21] 3.2.2. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése vonatkozásában ugyan a hátrányos megkülönböztetésre vonatkozik, azonban az indítvány tartalma szerint azt valójában nem a bírói döntés, hanem a jogalkotó által alkotott jogszabályokkal összefüggésben állította. Ezt az indítványozó anélkül tette, hogy erre vonatkozóan konkrét jogszabályi rendelkezést, valamint alkotmányjogilag releváns érvelést, alkotmányjogilag értékelhető indokolást, valamint az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított alkotmányjogi panaszt előterjesztett volna. Mindezek hiányában az indítvány ezen részében nem felel meg a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglalt feltételeinek. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint önmagában annak állítása, hogy a támadott bírói döntés az indítványozók számára kedvezőtlen, még nem tekinthető alkotmányjogilag értékelhető indokolásnak, az indítvány érdemi elbírálásának pedig akadálya, ha az indítvány nem kapcsolja össze alkotmányjogilag értékelhető módon az Alaptörvény felhívott rendelkezését a támadott bírói döntéssel, illetőleg jogszabályi rendelkezéssel {legutóbb például: 29/2021. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [21]}. Az alkotmányjogi panasz ezért ezen elemeiben szintén nem teljesíti a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdés a), b) és e) pontja követelményét.
- [22] 3.3. Az Abtv. 29. §-ában meghatározottak szerint az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {erről elsőként lásd: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30], illetve 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}.
- [23] Az indítványozó a tisztességes bírósági eljáráshoz való joga sérelmét a bírósági döntések folytán abban látta, hogy azok döntéseik kialakítása során az Abh.-ban foglaltakat figyelmen kívül hagyták, így az abban foglaltaktól

eltérő tartalmú jogértelmezés született. Mint azt az Alkotmánybíróság már számos döntésében kifejtette, az Alkotmánybíróság nem zárja ki, hogy „a *contra legem* jogalkalmazás a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmére vezessen {vesd össze például: 20/2017. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [21]–[29]; 3295/2019. (XI. 18.) AB végzés, Indokolás [37]–[40]}. Erre vonatkozó megállapításnak azonban csak kivételes esetben lehet helye, és a bírói jogértelmezés kirívó – alapjogi relevanciát elérő – hibája csak akkor merülhet fel, ha a következő (egymást erősítő) feltételek együttes fennállása megállapítható. Egyrészt a bíróság a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog mint eljárásjogi jellegű alapjog egy aspektusát, az indokolási kötelezettséget sértő módon nem indokolja meg, hogy az adott jogkérdésre irányadó, hatályos jogi normákat miért nem alkalmazta. Másrészt, ezzel párhuzamosan, ha a bíróság a jogkérdésre nyilvánvalóan vonatkozó jogi normákat nem veszi figyelembe. Harmadrészt, ha a bíróság döntését egy olyan bírósági joggyakorlatra alapítja, amelynek alapjául szolgáló jogi normákat a jogalkotó új jogi szabályozás elfogadásával és hatálybaléptetésével összefüggésben kifejezetten hatályon kívül helyezett {20/2017. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [29]}. Az Alkotmánybíróság gyakorlatában tehát a *contra legem* jogértelmezés és jogalkalmazás csak kivételesen alapozza meg az alaptörvényellenességet, mégpedig akkor, ha a *contra legem* jogalkalmazás egyben – a 20/2017. (VII. 18.) AB határozatban foglalt feltételek fennállása esetén – alaptörvény-ellenesnek (*contra constitutionem*) minősül” {lásd: 3280/2017. (XI. 2.) AB határozat, Indokolás [38]}.

- [24] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi – vélt, vagy valós – jogsérelem orvoslása eszközének, ellenkező esetben az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb eszközzel már nem orvosolható {lásd például: 3145/2015. (VII. 24.) AB határozat, Indokolás [55]}. A jelen ügyben azonban ilyen kivételes, érdemi vizsgálatra okot adó körülmény nem merült fel. Önmagában az, hogy az indítványozó az egyébként részletesen megindokolt, jogi érvekkel alátámasztott bírósági döntés érvelését tévesnek tartja, nem alkotmányossági kérdés. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásban nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, továbbá nem tekinthető olyan alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek, amelyet – az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése esetleges összefüggéseire is tekintettel – az Alkotmánybíróság már ne vizsgált volna, így az indítványt erre nézve szintén nem találta befogadhatónak.
- [25] 4. Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság – tekintettel arra, hogy az alkotmányjogi panasz nem tett eleget az Abtv. 52. § (1b) bekezdés a), b) és e) pontjai, valamint az Abtv. 29. § követelményének, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjai alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésére is – az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2023. március 28.

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Schanda Balázs s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2693/2022.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3189/2023. (IV. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.III.37.978/2021/10. számú végzése alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó gazdasági társaság jogi képviselője útján (dr. Hüttl Tivadar ügyvéd) alkotmányjogi panaszszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszában az indítványozó a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.III.37.978/2021/10. számú ítélete alaptörvényellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte (a Fővárosi Törvényszék 104.K701.309/2021/15. számú ítéletére, valamint a NAIH/2020/1154/9. számú határozatára kiterjedően) az Abtv. 43. § (1) bekezdésére figyelemmel. Álláspontja szerint a kifogásolt kúriai döntés sérti az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdésében foglalt sajtószabadságot, valamint az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jogát.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege a következőképpen foglalható össze.
- [3] Az indítványozó egy médiatartalom-szolgáltató (a továbbiakban: I. rendű felperes). Egyik, gazdasági-üzleti témájú sajtótermékének a nyomtatott és online változatában 2019 szeptemberében megjelent, a legnagyobb magyar családi vállalkozásokat tartalmazó összeállítás (a továbbiakban: Adatkezelés1.), továbbá 2019 decemberében megjelent 50 leggazdagabb magyart tartalmazó kiadványa nyomtatott és online változatban (a továbbiakban: Adatkezelés2.). Az Adatkezelés1. során a nyomtatott változatban megjelenésre került a család neve, az érdekeltségükben álló vállalkozás neve, a vállalkozás becsült értéke, központja, alapításának éve, valamint a vállalkozásban érdekelt generációk száma. Az online kiadványból a Fővárosi Törvényszék döntésének következtében eltávolításra került a család neve, helyette a vállalkozás tulajdonosa kifejezés olvasható. A II–IV. rendű felperesek (akik a listán szereplő család tagjai, négy magánszemély) neve sem az online, sem a nyomtatott változatban nem került feltüntetésre. Az Adatkezelés2. során a nyomtatott változatban a II. rendű felperes neve, életkora, becsült vagyonának összege, valamint a vagyon forrása szerepeltek. Továbbá az MNB növekedési kötvényprogramjának célját leíró keretes szócikk szintén tartalmazta a II. rendű felperes nevét, valamint a kibocsátás volumenét. Az I. rendű felperes a fent említett adatkezelések kiadásához a II–IV. rendű felperesek, továbbá egy fő, a perben nem álló, de a NAIH (a továbbiakban: alperes) eljárásában a II–IV. rendű felperesekkel együtt jogot érvényesítő közeli hozzátartozójuk vonatkozásában a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016. április 27-i 2016/679 rendelete (a továbbiakban: GDPR) 4. cikk 2. pontja szerint adatkezelést végzett. Az I. rendű felperes előzetesen tájékoztatta a II–IV. rendű felpereseket az adatkezelésről, visszajelzést kért az általa mellékelt módszertani számítások szerint végzett vagyonbecslés pontosságáról. A II–IV. rendű felperesek a személyes adataik kezelése ellen írásban tiltakoztak, kérve azok megjelenésének mellőzését a sajtótermékekben, amelynek az I. rendű felperes nem tett eleget.
- [4] Ez alapján a kérelemre indult eljárásban az alperes NAIH/2020/1154/9. számú határozatában megállapította, hogy az I. rendű felperes azzal, hogy a fentiek szerinti adatkezelése során az érdekmérlegelést nem megfelelően végezte el és saját, illetve harmadik fél jogos érdekeiről, valamint annak a II–IV. rendű felperesek érdekeivel való összemérésének eredményéről előzetesen nem tájékoztatta a II–IV. rendű felpereseket, megsértette a GDPR 6. cikk (1) bekezdése f) pontját. A határozat megállapította továbbá, hogy az I. rendű felperes azzal, hogy a fent megjelölt adatkezelések vonatkozásában nem nyújtott megfelelő tájékoztatást a II–IV. rendű felperesek részére az adatkezelés valamennyi lényeges körülményéről, a személyes adatok kezelése elleni tiltakozáshoz való

jogokról, valamint az érintetti joggyakorlásra irányuló kérelmeikre adott válaszaiban nem nyújtott tájékoztatást a jogérvényesítési lehetőségeikről, megsértette a GDPR 5. cikk (1) bekezdés a) pontját, az 5. cikk (2) bekezdését, a 12. cikk (1) és (4) bekezdéseit, a 14. cikkét, a 15. cikkét és a 21. cikk (4) bekezdését. Az alperes a jogellenes adatkezelés miatt az I. rendű felperest elmarasztalta és utasította a tájékoztatási kötelezettségről, valamint az érdekmérlegelés során figyelembe vett fennálló érdekekről, az érdekmérlegelés eredményéről, a tiltakozáshoz való jogról és a jogérvényesítési lehetőségről szóló tájékoztatás pótlására. Megállapította továbbá, hogy amennyiben az I. rendű felperes a jövőbeni tervezett adatkezelések során a jogos érdeket mint jogalapot kívánja felhasználni, akkor a jogszabályoknak megfelelően és a határozatában foglaltak figyelembevételével végezzen érdekmérlegelést, beleértve a tiltakozást követő második, egyedi érdekmérlegelést is. Kötelezte továbbá az I. rendű felperest, hogy alakítsa át az előzetes tájékoztatással kapcsolatos gyakorlatát. Az alperes az adatvédelmi bírság kiszabására vonatkozó kérelmet elutasította, ugyanakkor az I. rendű felperest hivatból a jogsértések miatt 2 000 000 Ft adatvédelmi bírság megfizetésére kötelezte. Egyidejűleg elutasította a II–IV. rendű felperesek kérelmének az adatkezelés korlátozására, személyes adataik törlésére, illetve az I. rendű felperes személyes adataik kezelésétől történő eltiltására vonatkozó kérelmét, továbbá a II–IV. rendű felpereseknek az ideiglenes intézkedéssel történő adatkezelési korlátozás és a személyes adatok közzétételére vonatkozó eltiltás iránti kérelmét szintén elutasította.

- [5] Az I. rendű felperes, valamint a II–IV. rendű felperesek eljárás- és anyagi jogi jogsértésekre hivatkozással az alperesi határozat bírósági felülvizsgálatát kérték. A Fővárosi Törvényszék 104.K.701.309/2021/15. számú ítéletével a kereseteket elutasította. A jogerős ítélet ellen az I. rendű felperes és a II–IV. rendű felperesek felülvizsgálati kérelemmel, míg az alperes felülvizsgálati ellenkérelemmel éltek. A Kúria Kfv.III.37.978/2021/10. számú ítélete a felperesek felülvizsgálati kérelmeit alaptalannak találta, ezért a Fővárosi Törvényszék jogerős ítéletét hatályában fenntartotta. A kúriai ítélet hangsúlyozta, hogy a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 108. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem keretei között, továbbá a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 120. § (5) bekezdése értelmében a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján döntött. A Kúria megállapította, hogy az eljáró bíróság a pontosan és törvényesen megállapított tényállásból összességében helytálló jogi következtetéseket vont le, az ítéleti indokolás nagyobb részben megfelelő jogértelmezésen lapult, a kifejtett jogi álláspontot nagyobb részben osztotta.
- [6] A kúriai döntés részletesen vizsgálta a felperesek eljárásjogi, valamint anyagi jogi kifogásait. Utóbbi körben a részletes indokolás kitért az adatkezelés jogalapjára, az érdekmérlegelésre, vizsgálta a tiltakozás jogát, a tájékoztatás(i kötelezettsége)t, foglalkozott a profilalkotással, a személyes adatok kezelésének pontosságával, az adatok korlátozásával és törlésével, továbbá részletes vizsgálat alapján megállapította, hogy többletjogsértés nem történt, végül indokolásában vizsgálatát levezetve kitért a közigazgatási bírság jogszerűségére és összegszerűségére. Emellett elvi jelleggel megállapította, hogy a GDPR 6. cikk (1) bekezdés e) pontjában foglalt jogalap szerint akkor lehet jogszerűnek tekinteni az adatkezelést, ha az közérdekű vagy az adatkezelőre ruházott közhatalmi jogosítvány gyakorlásának keretében végzett feladat végrehajtásához szükséges. A sajtó tevékenységének és ezáltal a sajtótermékeknek a sokszínűsége okán az ezen jogalaphoz való megfelelést nem lehet általánosságban a sajtó tevékenységére értelmezni, hanem azt mindig konkrétan a személyes adatok kezelésére vonatkozó elvek érvényre juttatása mellett szükséges vizsgálni.
- [7] Az indítványozó az Alkotmánybírósághoz előterjesztett, az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszában kifejtette, hogy nézete szerint a kifogásolt kúriai döntés sérti az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdésében biztosított sajtószabadságot és az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében rögzített jogorvoslathoz való jogot. Az adott pertörténeti tényállás, valamint az alkotmányjogi panasz befogadhatósági feltételei fennállására vonatkozó érvelését követően az indítványozó hivatkozása szerint a sajtószabadság alanyaként megilleti az az alapvető jog, amely alapján a tájékoztató funkciója ellátása érdekében közérdekű, illetve közérdeklődésre számot tartó cikkek elkészültéhez szükséges kutatómunkát folytasson és ilyen cikkeket jelentessen meg, akkor és oly módon, amikor és ahogyan ő kívánja.
- [8] Érvelése szerint a cikkek témájáról és tartalmáról, a közéleti relevanciájú természetes személyekkel kapcsolatos információkat, adatokat is beleértve csakúgy, mint azok megjelentetéséről, annak idejéről és módjáról a szabadságjog alanyának a kompetenciája dönteni. Bár e szabadságjog korlátozható, annak azonban meg kell felelnie az alapjog-korlátozás alaptörvényi követelményeinek. Nézete szerint a kúriai döntés a sajtószabadság utólagos kontrollját valósítja meg. Hangsúlyozta ugyanakkor, hogy az a sajtószabadságot nem közvetlenül

a médiatartalmak megjelentetésével kapcsolatban korlátozza, nem azt állapítja meg, hogy valamilyen információ ne jelenhetett volna meg a lapban, sőt azt kifejezetten jogszerűnek ítélte, hanem a cikkek megjelentetését megelőző újságírói munkát korlátozza, azt a folyamatot, amelynek eredményeként létrejönnek azok a médiatartalmak, amelyek a lapban megjelenhetnek. Álláspontja szerint a kúriai döntés a cikkek elkészültéhez szükséges adatkezelésekre nézve olyan kötelezettségeket állapít meg, amelyek között kétséges, hogy az adott cikkek arányos korlátok között készíthetők. Kifejtette, hogy a kúriai döntés a hazai demokratikus jogállam történetében példátlan mértékű és terjedelmű dermesztő hatást gyakorol a közügyekről történő tájékoztatást feladatának tekintő magyar sajtóra.

- [9] A jogorvoslati jog sérelmét az indítványozó két – a kúriai döntésben általa vélt – eljárásjogi szabálysértés tekintetében állította. Egyrészt részletes érvelést fejtett ki az alperesi határozatnak a profilalkotással kapcsolatos tévedései korrigálásának a hiányával összefüggésben. Eszerint az alperesi határozattal szembeni jogorvoslat során a bíróságok az indokolásban ugyan megállapították az alperesi határozatnak a profilalkotással és az azzal összefüggő tájékoztatási kötelezettség téves voltát, azonban álláspontja szerint a jogsérelmet nem orvosolták, az alperesi határozatot a tévedésen alapuló részében nem semmisítették meg. Így ennek folytán – a sajtószabadság korlátozását is állítva – álláspontja szerint sérült a jogorvoslati jog hatékony jogvédelmet előíró eleme, miután a bíróság a jogsérelmet nem reparálta a határozat megfelelő részének a megsemmisítésével.
- [10] Emellett kifejtette, hogy a támadott bírósági döntések az alperesi határozaton történő túlterjeszkedésük miatt sértik az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdését, valamint a jogorvoslatihoz való jogát is. Kiemelte, hogy az alperesi határozat egyfokú közigazgatási eljárása ellen a bírósági felülvizsgálat az egyetlen jogorvoslati lehetőség. A szintén egyfokú bírósági felülvizsgálatot jelentő közigazgatási perben a bíróság döntése jogerős, azzal szemben csak rendkívüli jogorvoslati lehetőség van. A támadott bírósági határozatok azzal sértik – érvelése szerint – a jogorvoslati jogát, hogy az alperesi határozat jogsértéseinek túl új jogsértéseket állapított meg, úgy, hogy ezekkel szemben nem biztosított jogorvoslatot az indítványozó számára. Utalt továbbá arra, hogy az eljáró bíróságok határozatai alaptörvény-ellenessége abban áll, hogy az alperesi határozaton túlmutató jogsértés nem egyeztethető össze az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti jogállamiság elvével, az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdése szerinti hatalommegosztás elvével, továbbá az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdése szerinti közigazgatási bírászkodás alkotmányos funkciójával. Emellett nézete szerint a Kúria nem alapjogkonform döntést hozott, mivel nem ismerte fel az alapjogi konfliktust, sértve ezzel az indítványozó sajtószabadságát és véleménynyilvánítási jogát.
- [11] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése, valamint az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján jelen ügyben tanácsban jár el. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról dönt, ennek során a tanács megvizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. Az Abtv. 56. § (3) bekezdése alapján befogadás visszautasítása esetén az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [12] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e az indítvánnyal szemben támasztott törvényi követelményeknek. Erre nézve a következőket állapította meg.
- [13] 3.1. Az Abtv. 27. §-a alapján az „alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva”.
- [14] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó a határidőben benyújtott indítványában (az indítványozó jogi képviselője a Kúria ítéletét a letöltési igazolás alapján 2022. április 21-én vette át, míg az alkotmányjogi panaszt 2022. június 17-én terjesztette elő) az Abtv. 27. §-a alapján a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.III.37.978/2021/10. számú ítéletének a bírósági eljárást befejező, jogorvoslattal nem támadható döntésének alkotmányossági vizsgálatát kérte, amely ellen fellebbezésnek vagy további felülvizsgálatnak nincs helye, továbbá az indítványozó részben az Alaptörvényben

biztosított joga sérelmére hivatkozott, ezért az alkotmányjogi panasz e tekintetben is megfelel az Abtv. 27. §-ában előírt követelményeknek. Az indítványozó alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, és érintettsége, mivel a közigazgatási jogvita iránt indított ügyben I. rendű felperes [27. § (2) bekezdés a)–c) pontjai] volt, fennáll.

- [15] 3.2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának törvényi feltétele [Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pont], hogy az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérelmére hivatkozzon.
- [16] Az indítványozó panasz – többek között – állítást tartalmazott a kifogásolt bírói döntések folytán az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti jogállamiság elvének, a C) cikk (1) bekezdése szerinti hatalommegosztás elvének, továbbá az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdése szerinti közigazgatási bíraskodás alkotmányos funkciójának sérelmére nézve.
- [17] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatályba lépése után is fenntartotta korábbi értelmezését, mely szerint a jogbiztonság önmagában nem alapjog, hanem alapelv így a B) cikk (1) bekezdésének a sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és a felkészülési idő hiánya esetén – lehet alapítani [3323/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [9]]. Mivel jelen esetben az indítvány ilyen irányú indokolást nem, sőt valójában indokolást egyáltalán nem tartalmazott, ezért a B) cikk (1) bekezdésének sérelme érdemben nem vizsgálható.
- [18] Az indítványozó hivatkozott továbbá az Alaptörvény C) cikke (1) bekezdésében foglalt hatalommegosztás alkotmányos elvének sérelmére is. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint ugyanakkor az Alaptörvény e szabálya szintén nem tekinthető Alaptörvényben biztosított jognak, így ennek vélt sérelmére alkotmányjogi panasz szintén nem alapítható [ezzel egyezően lásd: 3062/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [17]–[23]].
- [19] Az Alaptörvény 25. cikke értelmében a bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységet látnak el, amelynek keretében bíróság dönt büntetőügyben és magánjogi jogvitában, így a szabadalmi ügyekben is. Míg az Alaptörvény 25. cikkének (3) bekezdése a Kúria feladatköréiként rögzíti a (2) bekezdésben meghatározottak mellett biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét, a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz. Ezért az Alaptörvény 25. cikke szintén nem tartalmaz az indítványozó számára Alaptörvényben biztosított jogot, ezért arra alkotmányjogi panaszt alapítani az indítványozónak nincs lehetősége [lásd például: 3258/2020. (VII. 3.) AB végzés, Indokolás [6]; 3248/2020. (VII. 1.) AB végzés, Indokolás [9]].
- [20] 3.3. Az indítványi kérelem a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt további követelményeinek az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése, valamint a XXVIII. cikk (7) bekezdése vonatkozásában tett eleget. Az indítvány tartalmazza: a) azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozó indítványozói jogosultságát megalapozza (Abtv. 27. §); b) az eljárás megindításának indokát (az indítványozó álláspontja szerint a kifogásolt kúriai döntés és a jogerős ítélet az Alaptörvényben biztosított jogát sérti); c) az Alkotmánybíróság által vizsgálendő bírósági döntést; d) az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését [IX. cikk (2) bekezdése, továbbá XXVIII. cikk (7) bekezdése]; valamint f) kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a támadott bírósági döntés alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azt.
- [21] 3.4 Az Abtv. 29. §-ában meghatározottak szerint az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását [erről elsőként lásd: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]]. Jelen ügyben az Alkotmánybíróság az Abtv. 29. §-ában foglalt követelmények teljesülését az egyes indítványi elemek és alaptörvényi rendelkezések kapcsán az alábbiak szerint értékelte.
- [22] Az indítványozó a támadott kúriai döntés folytán az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdésének sérelmét több szempontból is állította. Ugyanakkor maga a kérelem is hivatkozott arra, hogy az indítványozó által vélt alapjogkorlátozás magát a konkrét per alapját képező cikkek megjelenését nem akadályozta. Az indítványozó érvelése szerint a kúriai döntés folytán az alapjogkorlátozás általában a cikkek előkészítése során végzett újságírói munka vonatkozásában, mintegy a sajtó dermesztő hatásában jelentkezik.
- [23] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az adott ügyben, az indítványozónak az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszában állított, saját, az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése szerinti alapjogi sérelme az indítványozó által állított fenti okból nem következhetett be, az kizárt, a kúriai döntés tartalma az adott ügyben

a konkrét cikkek előkészítésére nem lehetett semmilyen (így dermesztő) hatással sem, mivel a kúriai döntés időben később született, mint a cikk újságírói előkészítése. Míg az indítványozó azon hivatkozása, hogy esetlegesen más sajtótermékek vonatkozásában az indítvány által támadott kúriai döntés más sajtószervek Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése szerinti alapjogára gyakorolna az indítványozó által megfogalmazott „dermesztő”, egyben alapjog-korlátozó hatást, az Alkotmánybíróság az alábbiakat jegyzi meg. Az alkotmányjogi panasz befogadásának egyik elengedhetetlen feltétele, hogy az indítványozó saját Alaptörvényben biztosított jogának sérelmét állítsa. Más Alaptörvényben biztosított jogának sérelmére az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz nem alapítható.

- [24] Az indítványozó hivatkozott arra is, hogy a kúriai döntés nem észlelte az alapjogi konfliktust. Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben megállapította, hogy a kúriai döntés erre vonatkozóan is tartalmaz több helyen részletes indokolást
- [25] Megjegyzi ugyanakkor az Alkotmánybíróság, hogy következetes gyakorlata szerint a bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi – vélt, vagy valós – jogsérelem orvoslása eszközének, ellenkező esetben az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb eszközzel már nem orvosolható {lásd például: 3145/2015. (VII. 24.) AB határozat, Indokolás [55]}. Önmagában az, hogy az indítványozó az egyébként részletesen megindokolt, jogi érvekkel alátámasztott kúriai döntés érvelését tévesnek tartja, mivel az nem azonos szakmai álláspontjával, nem alkotmányossági kérdés.
- [26] Az indítványozó a kifogásolt kúriai döntés folytán indítványában a jogorvoslathoz való jogának sérelmét is állította.
- [27] Az Alkotmánybíróság a jogorvoslathoz való jog vonatkozásában állandó gyakorlatát – többek között – a 3304/2020. (VII. 24.) AB határozatában összefoglaló jelleggel rögzítette: „Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az érdemi, ügydöntő döntések tekintetében követelmény a más szervhez vagy ugyanazon szervezeten belüli magasabb fórumhoz fordulás lehetőségének biztosítása {35/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [16]}. [...] További követelményként határozta meg az Alkotmánybíróság a jogorvoslat ténylegességét, vagyis azt, hogy a jogorvoslati fórum képes legyen a jogsérelem orvoslására, amelynek értelmében egyrészt követelmény, hogy a jogorvoslati fórumrendszer igénybevitelét ne gátolják jogszabályi előírások, másrészt, hogy milyen a jogorvoslat terjedelme, azaz teljeskörűsége, illetve korlátozottsága {2/2013. (I. 23.) AB határozat, Indokolás [35], [37]; 22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [82]}.” (Indokolás [38]–[39])
- [28] Ezzel kapcsolatban az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy értelmezésében a jogorvoslathoz való alapjog alkotmányos védelmi köre a rendes, azaz a jogerőre még nem emelkedett határozatokkal szemben igénybe vehető jogorvoslatokra terjed ki. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében meghatározott jogorvoslathoz való jog csupán azt a követelményt támasztja, hogy az első fokon meghozott érdemi bírói döntésekkel szemben magasabb fórumhoz lehessen fordulni, illetve a hatósági döntésekkel szemben biztosított legyen a bírói út {lásd 36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [60]}. A jogorvoslathoz való jog tehát nem követeli meg a rendkívüli perorvoslati rendszer létét {3202/2017. (VII. 21.) AB végzés, Indokolás [13]}, védelmi köre nem terjed ki a rendkívüli, azaz a jogerős határozatokkal szemben igénybe vehető jogorvoslatokra, így a felülvizsgálatra sem {lásd pl. 3233/2016. (XI. 18.) AB végzés, Indokolás [16]; 3025/2016. (II. 23.) AB határozat, Indokolás [24]; 3257/2020. (VII. 3.) AB határozat, Indokolás [20]}.
- [29] Az alapügyben az érdemi döntések tekintetében a magasabb fórumhoz fordulás lehetősége biztosított volt, az indítványozónak a közigazgatási határozattal szemben volt lehetősége bírósághoz fordulni, amellyel élt is. Míg az eljáró bíróságok a perben indokolt döntést hozták.
- [30] Az Alkotmánybíróság mindezek alapján megállapította, hogy az indítványozó az alkotmányjogi panaszban nem állított olyan pontosan körülírt, releváns alkotmányjogi érvekkel alátámasztott alaptörvény-ellenességet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, illetve amely a megsemmisíteni kért bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességét vetne fel, ami a panasz befogadását és érdemi elbírálását indokoltá tenné.
- [31] Ezért sem az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése, sem az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése tekintetében nem áll fenn az Abtv. 29. §-ban meghatározott befogadhatósági feltétel.

- [32] 4. Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság – tekintettel arra, hogy az alkotmányjogi panasz nem tett eleget az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *a)*, *b)* és *e)* pontja, valamint a 27. § (1) bekezdés *a)* pontjának az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h)* pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésére is – az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2023. március 28.

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Schanda Balázs s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1538/2022.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3190/2023. (IV. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Budapest Környéki Törvényszék 4.Bpkf.1515/2021/2. számú végzése alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Palotai Dániel ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján kezdeményezte az Alkotmánybíróság eljárását.
- [2] 1.1. A panasz alapjául szolgáló ügy tényállása szerint az indítványozó 2017. október 3. napján kártalanítási kérelmet nyújtott be az illetékes büntetés-végrehajtási intézetnél. Kérelmében a 2013. április 29. napjától 2013. május 27. napjáig a Baranya Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetben, a 2013. május 27. napjától 2013. június 18. napjáig a Szombathelyi Országos Büntetés-végrehajtási Intézetben, illetve a 2015. július 27. napjától 2015. augusztus 10. napjáig a Szegedi Fegyház és Börtönben fogvatartási időszak során tapasztalt alapvető jogokat sértő elhelyezési körülményeket kifogásolta. A beadványban az indítványozó a büntetések, intézkedések, egyes kényszerintézkedések és szabálysértési eljárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bv. tv.) alapján elsődlegesen a zárkában tapasztalható túlszűfoeltságra hivatkozott.
- [3] Az indítványozó nyilatkozott arról, hogy 2016. március 1-jén szintén fogvatartása körülményei miatt kérelmet terjesztett elő az Emberi Jogok Európai Bíróságához (a továbbiakban: EJEB). A bíróság a benyújtott kérelmet 2016. március 11. napján nyilvántartásba vette és azt elfogadhatatlannak nyilvánította.
- [4] Az első fokon eljáró Budapest Környéki Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja 17.Bv.4297/2020/3. számú végzésében a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasította.
- [5] A bíróság szerint a fogvatartási időintervallummal összefüggésben kártalanítás nem illeti meg az indítványozót, ugyanis – a kártalanításra jogosultak körét kibővítő – ezen szabályokat beiktató a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési eljárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény és ehhez kapcsolódóan más törvények módosításáról szóló 2016. évi CX. törvény (a továbbiakban: Mód. tv.) 17. §-val módosított III/A. Fejezetének 75/L. § c) pontja alapján a kérelem nem az arra jogosulttól származik. A Bv.tv. 436. § (10) bekezdés a) és b) pontjai alapján kártalanítási igény benyújtására az az elítélt és egyéb jogcímen fogvatartott jogosult, akinek az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülményekből eredő sérelme a módosítás hatályba lépése (2017. január 1.) előtt egy éven belül szűnt meg, vagy aki az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt az EJEB-hez nyújtott be kérelmet, ha a kérelmet az EJEB a módosítás hatálybalépésének napjáig nyilvántartásba vette, kivéve, ha a fogvatartott a kérelmét 2015. június 10. napját követően nyújtotta be és a kérelem benyújtásakor a jogsértés megszűnésétől számítottan több mint hat hónap telt el. A Bv. tv. 436. § (11) bekezdése alapján a (10) bekezdés esetén a hat hónapos jogvesztő határidő 2017. január 1. napjával kezdődik. A sérelmezett időszak utolsó napja 2015. augusztus 10. napja volt, melyet követően az EJEB-hez a védő 2016. március 1. napján nyújtotta be kérelmét. A bíróság indokolásában kifejtette azt is, hogy a Bv. tv. 436. § (10) bekezdés a) és b) pontja alapján a kártalanítás iránti kérelem előterjesztésére a 436. § (11) bekezdés szerinti jogvesztő határidőn belül – 2017. június 30. napjáig – lett volna lehetősége kártalanítási igénnyel élni, a kérelem előterjesztésére azonban 2017. október 2. napján került sor, így a benyújtott kérelem elkésett.
- [6] 1.2. Az elsőfokú bíróság végzésével szemben az indítványozó védőjén keresztül fellebbezéssel élt, amelyben többek között arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság törvénytelenül és jogellenesen utasította el a kártalanítási kérelmet elkésettség okán, mivel az indítványozó folyamatos fogvatartásban volt, így a jogsértő állapot folyamatosan fennállt, ezért a 6 hónapos jogvesztő határidő rá nem vonatkozik. Kifogásolta továbbá azt is,

hogy az elsőfokú bíróság határozatának indokolásában nem adott számot arról, hogy miként került sor a jogvesztő határidő kiszámítására.

- [7] A fellebbezés folytán eljáró Budapest Környéki Törvényszék a 4.Bpkf.1515/2021/2. számú végzésében az elsőfokú döntést annak helyes indokaira figyelemmel helybenhagyta. Megjegyezte a másodfokú bíróság a védői fellebbezés kapcsán azt, hogy a kártalanítási igényérvényesítés határidejét rögzítő Bv. tv. 436. § (11) bekezdése olyan kivételt előíró rendelkezést nem tartalmaz, mely szerint a folyamatos fogvatartásban – 2017. január 1. napját megelőzően, illetve azt követően is – lévő elítéltek esetében a 2016. december 31. napjáig terjedő fogvatartási időszakra vonatkozó kártalanítási kérelem előterjesztése vonatkozásában a 6 hónapos igényérvényesítési határidő nem 2017. január 1. napjától venné kezdetét. Kifejtette a bíróság azt is, hogy a Bv. tv. 75/B. § (5) bekezdése kimentést nem tűrő, jogvesztő határidő, így a védő által előadott hivatkozás alaptalan.
- [8] 2. Az indítványozó ezt követően alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, amelyben a Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság 4.Bpkf.1515/2021/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mert véleménye szerint az sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését.
- [9] Alkotmányjogi panaszában az indítványozó előadta, hogy az eljáró bíróságok tisztességtelen módon, alaptörvény-ellenes okokra hivatkozva utasították el kártalanítási kérelmét elkésetttség címén. Indítványában fenntartja, hogy esetében nem a Bv. tv. 436. § (10) bekezdés *b)* pontja, hanem a Bv. tv. 2017. január 1. és 2020. december 31. között hatályban volt 10/A. § (4) bekezdése alapozza meg a kártalanítás iránti kérelem előterjesztésének jogosultságát. Meglátása szerint az eljáró bíróság a fellebbezésében foglaltakra nem reagált érdemben, nem vizsgálta az elsőfokú bírósági döntésben levezetett jog- és törvényhelyértelmezés helyességét.
- [10] 3. Az Abtv. 56. §-a alapján az Alkotmánybíróság először az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának kérdésében dönt, ennek során mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának feltételeit. A befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [11] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján tanácsban járt el, és az indítványozó panaszának vizsgálata alapján azt állapította meg, hogy az alkotmányjogi panasz az alábbi okok miatt nem fogadható be.
- [12] 3.1. Az indítványozó az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszában a támadott végzések alaptörvény-ellenességét az Alaptörvény több rendelkezésének a sérelmére alapozta. Az Abtv. 27. §-a alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti vagy hatáskörét az Alaptörvénybe ütközően korlátozza, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [13] 3.2. A másodfokú bíróság végzése ellen nincs helye fellebbezésnek, az Abtv. 27. §-a szerinti indítvány tehát e tekintetben megfelel a törvényi feltételeknek.
- [14] Jelen ügyben az alkotmányjogi panaszt az alapul szolgáló, kártalanítási igényt előterjesztő személy nyújtotta be az ügyét érdemben lezáró bírósági végzéssel szemben, így az indítványozó érintettnek tekinthető, jogosult volt az alkotmányjogi panasz előterjesztésére.
- [15] A fentiek mellett megállapítható, hogy az indítványozó az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül terjesztette elő az indítványát.
- [16] 3.3. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése alapján az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, az 52. § (1b) bekezdés *b)*, *d)*, és *e)* pontjai alapján a kérelem akkor határozott, ha az indítványozó megjelöli az Alaptörvény megsértett rendelkezéseit; az Alaptörvényben biztosított joga sérelmének lényegét; valamint ha indokolást ad elő arra nézve, hogy a támadott bírósági döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével.

- [17] 3.4. Az indítványozó a tisztességes eljáráshoz való joga sérelmét állítva hivatkozott az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésére is. Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy a bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi – vélt, vagy valós – jogsérelem orvoslása eszközének, ellenkező esetben az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb eszközzel már nem orvosolható {3145/2015. (VII. 24.) AB végzés, Indokolás [55]}.
- [18] 4. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság további tartalmi feltételeként nevesíti azonban azt is, hogy a panasznak a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést kell tartalmaznia.
- [19] Az alkotmányjogi panasz alapvetően törvényértelmezési, illetve a kártalanítás benyújtására nyitva álló határidő megállapításával kapcsolatos kérdésekre irányult, abban az indítványozó a fellebbezésében megfogalmazottakat ismétli el. Álláspontja szerint a bíróság nem megfelelően értékelte ténybeli és jogi érveiket, ezáltal alaptörvény-ellenes döntést hozott. Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy alkotmányjogi panasz alapján eljárva csak az alkotmányossági szempontokat vizsgálja, tartózkodik attól, hogy a jogszabályok értelmezésére és azok alkalmazására hivatott bíróságok tevékenységét törvényességi-jogalkalmazási kérdésekben felülbírálja. „Az a tény, hogy az eljárt bíróságok az indítványozó által irányadónak tartott értelmezéstől eltérően értelmezték az alkalmazott jogi normát, önmagában nem veti fel a támadott bírói döntéseket érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, és nem alapoz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem.” {3060/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [41]}
- [20] 5. Tekintettel arra, hogy az Abtv. 29. §-a alapján jelen ügyben nem merült fel olyan, a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, mely az alkotmányjogi panasz befogadását indokolta volna, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel, az Abtv. 56. § (3) bekezdése alapján rövidített indokolással ellátott végzésben visszautasította.

Budapest, 2023. március 28.

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/553/2022.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3191/2023. (IV. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.III.20.580/2021/4. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Szigetváry Marcell ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. §-a alapján nyújtott be alkotmányjogi panaszt.
- [2] Az indítványozóval szemben büntetőeljárás indult, az eljárás alatt bűnügyi őrizetben, majd előzetes letartóztatásban volt. Az ügyészség az indítványozóval szemben megszüntette a nyomozást, a megszüntető határozat azonban nem tartalmazta a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: régi Be.) 583. § (5) bekezdése szerinti, a kártalanítási igény előterjesztésével kapcsolatos tájékoztatást. Az indítványozó helyettes átvevője 2015. április 29-én vette át a nyomozás megszüntetéséről szóló határozatot. Az indítványozó később szerzett tudomást a kártalanítás lehetőségéről, kártalanítás iránti kérelmét 2017. február 20-án nyújtotta be. Keresetlevelét az elsőfokon eljáró bíróság először idézés kibocsátása nélkül elutasította a kártalanítási kérelem benyújtására nyitva álló hat hónapos jogvesztő határidő elmulasztása miatt. A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság hatályon kívül helyezte az elsőfokú döntést és új eljárásra utasította az elsőfokú bíróságot. A Törvényszék álláspontja szerint a kártalanításról szóló tájékoztatás nem tartalmazó határozat közlésével a jogvesztő határidő nem kezdődhetett meg. Ezt követően az elsőfokú bíróság – a korábbi elsőfokú döntéssel egyező tartalommal és indokolással – a pert ismételten megszüntette. E végzést a másodfokú bíróság ismét hatályon kívül helyezte. Az új eljárásban az elsőfokú bíróság részben helyt adott az indítványozó kérelmének. A másodfokú bíróság részben megváltoztatta a döntést, de a per megszüntetésére továbbra sem látott lehetőséget.
- [3] Ezt követően a Magyar Állam felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, amelyben az ítélet hatályon kívül helyezését és a per megszüntetését kérte. A Kúria 2021. november 3-án meghozott Pfv.III.20.580/2021/4. számú végzésével hatályon kívül helyezte az elsőfokú bíróság ítéletét és megszüntette a pert. A határozat indokolásában a Kúria kifejtette, hogy a jogvesztő határidő kezdete nem függhet olyan bizonytalan, de egyben nem is igazolt felperesi magatartástól, hogy mikor fordult ügyvédhez (és szerzett tudomást a kártalanítás lehetőségéről), és ehhez képest a jogi képviselő útján mikor terjeszti elő keresetlevelét.
- [4] 2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszt terjesztett elő. Elsődlegesen az Abtv. 27. §-a alapján kérte a Kúria Pfv.III.20.580/2021/4. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Másodlagosan kérte a régi Be. 2012. január 1. és 2018. június 30-a közt hatályban volt 583. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenességének kimondását és a jogszabályi rendelkezés alkalmazhatóságának a konkrét ügyben való kizárását.
- [5] Az indítványozó az Alaptörvény IV. cikk (4) bekezdésének sérelmére hivatkozott azzal összefüggésben, hogy a kifogásolt bírói döntés nem vette figyelembe az Alkotmánybíróság 104/2009. (X. 30.) AB határozatában foglaltakat, amelyből kiolvasható, hogy a terheltnek tájékoztatást kell kapnia a tájékoztatásról. Álláspontja szerint a Kúria értelmezése a konkrét ügyben alaptörvény-ellenes, mert az alapján a tájékoztatás elmaradása a kártalanítási igény elvesztéséhez vezet. Az alkotmányjogi panasz a jogszabály alaptörvény-ellenességét állító részben szinté az Alaptörvény IV. cikk (4) bekezdésének sérelmét állította. Álláspontja szerint a kifogásolt szabályozás alaptörvény-ellenes, mert azzal, hogy a jogszabályban meghatározott döntések közlésétől számított hat hónapos jogvesztő határidőben teszi lehetővé a kártalanítás iránti igény érvényesíthetőségét, időben korlátozza

az Alaptörvény IV. cikk (4) bekezdésében biztosított, az alaptalan szabadságelvonás esetére járó kártalanításhoz fűződő alapvető jog érvényesülését. A korlátozás az indítványozó álláspontja szerint nem felel meg az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében foglaltaknak.

- [6] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [7] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 26. § (1) bekezdése és az Abtv. 27. §-a alapján benyújtott alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani az ügyben első fokon eljáró bírósághoz címezve, amely jelen ügyben teljesült. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek.
- [8] Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 52. § (1) bekezdésében foglalt további formai követelményeknek is megfelel, mert megjelöli az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést [az Abtv. 26. § (1) bekezdését és az Abtv. 27. §-át], az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [IV. cikk (4) bekezdése], a támadott jogszabályi rendelkezést és a kifogásolt bírói döntést, tartalmaz a jogszabály és a bírói döntés alaptörvény-ellenességére vonatkozó okfejtést, valamint rögzíti a kifejezett kérelmet a támadott jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének kimondására és a kifogásolt bírósági döntés megsemmisítésére.
- [9] 3.2. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [10] Az Abtv. 26. § (1) bekezdés szerinti alkotmányjogi panasz elemmel kapcsolatban az Alkotmánybíróság a 7/2022. (IV. 26.) AB határozatában foglaltakat fenntartva leszögezi, hogy az Abtv. 41. § (3) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság hatályon kívül helyezett jogszabály alaptörvény-ellenességét akkor állapíthatja meg, ha a jogszabályt konkrét esetben még alkalmazni kellene. Jelen az esetben azonban ez a feltétel nem teljesül, így alaptörvény-ellenesség kimondására a régi Be. 583. § (5) bekezdése tekintetében nincs törvényi lehetőség. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor továbbra is fenntartja, hogy a régi Be. 583. § (5) bekezdésében foglalt szabály hiányos, mert pusztán a tájékoztatási kötelezettséget írja elő, nem szabályozza azonban a tájékoztatási kötelezettség elmulasztásának következményeit. A szabályozás Alaptörvénnyel való összhangja és egyúttal belső koherenciája az által lenne maradéktalanul biztosítható, ha a szabadságtól megfosztás alkotmányossága által megkívánt ezen garancia megsértéséhez olyan jogkövetkezmény kapcsolódna, amely a kártalanítási igény előterjesztésére nyitva álló határidő számítására kihatással lenne {7/2022. (IV. 26.) AB határozat, Indokolás [45]}.
- [11] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. § szerinti panaszellel kapcsolatban a következőkre mutat rá. Az indítványozó által felvetett kérdést illetően az Alkotmánybíróság emlékeztet arra, hogy az Alkotmánybíróság előtt hasonló tényállás mellett, több – ugyanezen alkotmányossági kérdést felvető – ügy volt és van jelenleg is folyamatban, melyek közül elsőként a 7/2022. (IV. 26.) AB határozatban született döntés az alkotmányjogi panasz elutasításáról. Ebben a határozatában az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a régi Be. 583. § (5) bekezdésében foglalt tájékoztatási szabály az Alaptörvény IV. cikkének (4) bekezdése által biztosított jog érvényesítése garanciájának minősül. A tájékoztatási kötelezettség elmulasztásának nincs semmilyen jogkövetkezménye, azonban a régi Be. 583. § (5) bekezdésében írt szabályt nem az eljáró bíróságok kártalanítási igényt elutasító döntései üresítették ki, hanem ez a jogszabályi hiányosság. Végül az eljáró bíróságok számára az alkalmazandó norma kógcenciájára figyelemmel nem állt rendelkezésre bármilyen mozgásteret biztosító értelmezési tartomány, az eljáró bíróságok nem választhattak olyan értelmezést, amely az alaptörvényi garanciát a jogszabály szövegének ellenére érvényre juttathatta volna {7/2022. (IV. 26.) AB határozat, Indokolás [40]–[43]; ld. legutóbb: 3427/2022. (X. 21.) AB végzés, Indokolás [23]–[24]}.
- [12] Az Alkotmánybíróság megállapítása szerint az indítványozó ügyében a Kúria azonos érvelés mentén, döntését részletesen indokolva jutott arra a következtetésre, hogy az indítványozót miért nem illeti meg a kártalanítási igény érvényesítésének lehetősége. E ténybeli és törvényességi kérdésekben az Alkotmánybíróság – következetes gyakorlata szerint – jelen ügyben sem bírálhatja felül a perben eljáró bíróságokat. Az Alkotmánybíróság már több ügyben kimondta, hogy a bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi – vélt vagy valós – jogsérelem orvoslása eszközének, ellenkező esetben az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna.

A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kezeit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb eszközzel már nem orvosolható {lásd például: 3145/2015. (VII. 24.) AB határozat, Indokolás [55]}.

- [13] 3.3. Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem vetett fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, valamint az indítvány nem támasztotta alá a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét.
- [14] 4. Az Alkotmánybíróság mindezen érvek alapul vételével az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdések alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2023. március 28.

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szabó Marcel
alkotmánybíró helyett

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/824/2022.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3192/2023. (IV. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Debreceni Ítéltábla Bpfk.II.79/2022/6 számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Kadlót Erzsébet ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27.§-a alapján nyújtott be alkotmányjogi panaszt.
- [2] Az indítványozót a Debreceni Járásbíróság 2020. június 17-én 3 év 10 hónap szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette miatt. Az ítélet ellen az ügyész a büntetés súlyosítása, a fegyházbüntetés és a közügyektől eltiltás tartamának felemelése érdekében fellebbezett. Az indítványozó meghatalmazott védője a bünszervezetben történő elkövetési mód mellőzése, a szabadságvesztés büntetés tartamának csökkentése, enyhébb végrehajtási fokozat megállapítása, a feltételes szabadság kizárására vonatkozó ítéleti rendelkezés mellőzése és a felfüggesztett szabadságvesztés kiszabása érdekében fellebbezett.
- [3] A Debreceni Törvényszék mint másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és az indítványozó által elkövetett egészséget veszélyeztető bűncselekmény minősítésének jogszabályi megjelölését pontosította a Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulata szerint, valamint rögzítette, hogy az indítványozó az egészséget veszélyeztető bűncselekményt bünszervezetben követte el. Emellett vagyonekobzást rendelt el az indítványozó terhére. Az indítványozó meghatalmazott védője 2021. május 20-án halasztás iránti kérelmet terjesztett elő. A Debreceni Törvényszék 2021. június 7. napján kelt végzésével igazságügyi elmeorvos szakértői vélemény beszerzését rendelte el és rendelkezett a szabadságvesztés büntetés függőben tartása iránt az igazságügyi elmeorvos szakértői vélemény beszerzéséig.
- [4] Az indítványozó meghatalmazott védője 2021. augusztus 6. napján a Debreceni Járásbírósághoz perújítási kérelmet terjesztett elő, amelyben új bizonyítékként az igazságügyi elmeorvos szakértői vélemények lényegi megállapításait jelölte meg. Emellett a perújítási kérelem tartalmazza az indítványozó pszichés okok miatti kórházi kezeléseit, valamint az az alapján rögzített orvosi megállapításokat. A főügyészség hangsúlyozta, hogy a magánszakértői vélemény nem tekinthető új bizonyítéknak, így indítványozta a perújítási indítvány elutasítását. A Debreceni Törvényszék mint elsőfokú bíróság a perújítási indítványban foglaltakat érdemben megvizsgálta és megállapította, hogy a perújítási indítvány alaptalan, mert nem tartalmaz perújítási okot. A bíróság 2022. január 4-én kelt 2.Bpi.649/2021/4. számú végzésével elutasította a perújítási indítványt. A végzéssel szemben az indítványozó meghatalmazott védője jelentett be fellebbezést. A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a fellebbezés alaptalansága miatt a jogorvoslattal támadott végzés helybenhagyását indítványozta. A Debreceni Ítéltábla a Debreceni Törvényszék végzését helybenhagyta, mivel álláspontja szerint a perújítási indítványban hivatkozottak nem minősülnek új bizonyítéknak.
- [5] 2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszt terjesztett elő a Debreceni Ítéltábla Bpfk.II.79/2022/6. számú végzésével és a Debreceni Törvényszék 2.Bpi.649/2021/4. számú végzésével szemben. Az indítványozó az Alaptörvény II. cikkének, III. cikkének, valamint a XXVIII. cikk (7) bekezdésének sérelmére hivatkozott azzal összefüggésben, hogy az eljárás során a bíróságok megsértették a kínzás, embertelen, megalázó bánásmód vagy büntetés tilalmát, az indítványozó élethez és emberi méltóságához, valamint a jogorvoslathoz való jogát. Az indítványozó véleménye szerint közvetlenül az életét fenyegető állapotba kerülhet a büntetés foganatba vételével. Emellett a bíróságok megsértették a jogorvoslathoz való jogát azzal, hogy érdemben nem vizsgálták a perújítási kérelmét. Az indítványozó az Abtv. 61. §-a alapján kérte az alkotmánybíróság eljárásának tartamára és várható döntésére figyelemmel a büntető ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

- [6] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panaszt megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [7] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. §-a alapján benyújtott alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani az ügyben első fokon eljáró bírósághoz címezve, amely jelen ügyben teljesült. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő az Abtv. 27. §-ra alapított alkotmányjogi panaszát. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek. Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 52. § (1) bekezdésében foglalt további formai követelményeknek is megfelel, mert megjelöli az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést (az Abtv. 27. §-át), az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [III. cikk, III. cikk és XXVIII. cikk (7) bekezdése], a támadott bírói döntéseket, tartalmaz a bírói döntés alaptörvény-ellenességére vonatkozó okfejtést, valamint rögzíti a kifejezett kérelmet a bírósági döntés megsemmisítésére.
- [8] 3.2. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [9] Az indítványozó hivatkozott az élethez, emberi méltósághoz való jog, a jogorvoslathoz való jog és a kínzás, embertelen, megalázó bánásmód vagy büntetés tilalmának sérelmére azzal összefüggésben, hogy az elsőfokú bíróság az indítványozó meghatalmazott védőjének perújítási indítványát – amely egy új magánszakértői véleményt tartalmazott az elítélt büntőtűri képességének kizártságáról – elutasította, mivel az a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 636. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában foglaltakkal összeegyeztethető perújítási okot nem tartalmazott és az elsőfokú bíróságnak e végzését a másodfokú bíróság is helyben hagyta. A perújítás elutasításával összefüggésben hivatkozott a jogorvoslathoz való jog sérelmére is.
- [10] Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is hangsúlyozza, hogy az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdése értelmében az Alaptörvény védelmének legfőbb szerveként az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontja alapján a bírói döntéseket csak az alkotmányosság szempontjából ellenőrizheti, és jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vizsgálatára és kiküszöbölésére korlátozódik, ezért a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének, illetve a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára már nem rendelkezik hatáskörrel {3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]}.
- [11] A jogértelmezés a bíróság feladata: „A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, amely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga [...] nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti szuperbíróság szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el. [...] A bíró bármely ténybeli vagy jogi tévedése nem teszi automatikusan tisztességtelenné az egész eljárást, mivel az ilyen tévedések teljesen soha nem küszöbölhetők ki, azokat az igazságszolgáltatás ma is ismert rendszere magában hordozza.” {3352/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]}
- [12] Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló eljárással kapcsolatban a következőket állapította meg. Az elsőfokú bíróság elutasította a perújítási indítványt, mivel az véleménye szerint nem felelt meg a Be. 637. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerinti perújítási oknak. A másodfokú bíróság a Be. 605. § (1) bekezdése alapján, a fellebbezés alaptalansága miatt helybenhagyta az elsőfokú bíróság végzését. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az eljáró bíróság részletes indokát adta annak, hogy a perújítási indítványban hivatkozott magánszakértői vélemény miért nem minősül új bizonyítéknak. A bíróság kifejtette, hogy a magánszakértői vélemény alapja nem egy új, a korábbiaktól eltérő tény, hanem ugyanazt a tényt az alapeljárásban eljáró szakértők is értékelték, csak eltérően. A bíróság álláspontja szerint azonban ez nem új tényre vonatkozó bizonyíték, hanem egy eltérő szakértői álláspont. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítványozó valójában a számára kedvezőtlen bírói döntés tartalmi, törvényességi szempontú kritikáját adta, miszerint a bíróság helytelenül értelmezte a jogszabályokat arra vonatkozóan, hogy mi minősül új bizonyítéknak a perújítási eljárásban.
- [13] Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem vetett fel bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést.

- [14] 4. Az Alkotmánybíróság mindezen érvek alapul vételével az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdések alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.
- [15] Az Alkotmánybíróságnak az alkotmányjogi panasz visszautasítására tekintettel nem kellett döntenie az Abtv. 61. § (1) bekezdése szerinti végrehajtás felfüggesztése tárgyában előterjesztett kérelemről.

Budapest, 2023. március 28.

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szabó Marcel
alkotmánybíró helyett

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1103/2022.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3193/2023. (IV. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Bfv.III.454/2021/8. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A gazdasági társaság indítványozó jogi képviselője (dr. Gyalog Balázs ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján nyújtott be alkotmányjogi panaszt.
- [2] A vesztegetés elfogadása miatt indult büntetőügyben az ügyészség indítványozta, hogy az indítványozóval szemben a bíróság szabjon ki pénzbírságot a jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről szóló 2001. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Jszbt.) alapján, mivel a természetes személy vádlottak egyértelműen a jogi személy tevékenysége körében jártak el, a jogtalan előny kérése és megszerzése a jogi személy tevékenysége körében történt, és a cselekmény a jogi személy javára előny szerzését eredményezte. Az elsőfokú bíróság elutasította az indítványt, mert a Jszbt. 13. §-a alapján a jogi személlyel szembeni intézkedés alkalmazását az ügyészségnek a terheltekkel szemben emelt vádiratban kellett volna indítványozni. Az ítélettel szemben kizárólag az ügyészség nyújtott be fellebbezést, a másodfokú bíróság azonban helybenhagyta az elsőfokú ítéletet.
- [3] A legfőbb ügyész felülvizsgálati indítványa alapján a Kúria 2022. április 13-án meghozott Bfv.III.454/2021/8. számú végzésével hatályon kívül helyezte az első- és másodfokú bíróság az indítványozóval szemben előterjesztett büntetőjogi intézkedés alkalmazására irányuló indítványt elutasító részét, és új eljárásra utasította az elsőfokú bíróságot. A Kúria megítélése szerint az ügyészségnek egészen a bizonyítási eljárás befejezéséig van lehetősége a jogi személlyel szembeni intézkedés alkalmazására. A Kúria álláspontja szerint a Be. és a Jszbt. szabályainak együttes értelmezéséből az következik, hogy a vádirat benyújtását követően, de a vádirati tényállásra alapítottan indítványozott jogi személlyel szemben alkalmazható intézkedést a bíróságnak érdemben el kell bírálnia.
- [4] 2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszt terjesztett elő. Az Abtv. 27. §-a alapján kérte a Kúria Bfv.III.454/2021/8. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [5] Az indítványozó az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének és XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmére hivatkozott. Az indítványozó álláspontja szerint az első- és másodfokú bíróság helyesen értelmezte a Jszbt. rendelkezéseit, és az ügyészség indítványa nem felelt meg a törvényes vád feltételeinek. Erre tekintettel az ügyészi indítvány érdemi elbírálását előíró kúriai végzés az indítványozó álláspontja szerint a jogállami klauzulába ütközik és ellentétes a tisztességes eljáráshoz való joggal. Alapvető alkotmányjogi kérdésnek tartja, hogy megfelel-e a büntetőeljárás jogállami garanciáinak az indítványozóval szemben lefolytatandó büntetőeljárás úgy, hogy annak az ügyészséggel kötött egyezség folytán nincs természetes személy terheltje, és a vádirat az indítványozó jogi személy vonatkozásában nem rögzít konkrét büntető törvényi tényállásba ütköző cselekményt.
- [6] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenképp azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [7] 3.1. Az Alkotmánybíróság mindenképp megállapítja, hogy a Kúria Bfv.III.454/2021/8. számú végzésével hatályon kívül helyezte az első- és a másodfokú bíróság ítéletét, és új eljárásra utasította az elsőfokú bíróságot. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az Ügyrend 32. § (3) bekezdése alapján főszabály szerint nincs helye

alkotmányjogi panasznak a Kúria hatályon kívül helyező és új eljárásra utasító határozatával szemben, tekintettel arra, hogy az eljárás még folyamatban van. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 26. § (1) bekezdésének és 27. §-ának, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendje 32. §-ának egységes értelmezéséről szóló 1/2019. (XI. 25.) AB Tü. állásfoglalás 3. pontja szerint kivételesen a jogerős ítéletet hatályon kívül helyező és az alsóbb fokú bíróságot új eljárásra utasító kúriai döntés is lehet alkotmányjogi panasz tárgya, ha az abban állított alapjogsérelem magával a hatályon kívül helyező és a hatóságot vagy bíróságot új eljárásra utasító határozattal függ össze. Ilyen eset, ha éppen a jogerős döntés hatályon kívül helyezése és az új eljárásra utasítás okoz az indítványozónak alapjogsérelmet, mint ahogyan jelen ügyben is állítja az indítványozó.

- [8] 3.2. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. §-a alapján benyújtott alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani az ügyben első fokon eljáró bírósághoz címezve, amely jelen ügyben teljesült. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek.
- [9] Az Abtv. 27. § (1) bekezdésének megfelelően alkotmányjogi panasz előterjesztésére csak valamely Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozással van lehetőség. Az Alkotmánybíróság állandó joggyakorlata szerint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmére alkotmányjogi panasz csak kivételesen, a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás, valamint a felkészülési idő hiánya esetén alapítható {lásd például: 3271/2022. (VI. 3.) AB végzés, Indokolás [9]}. Az indítványozó arra tekintettel állította az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmét, hogy a Kúria nem megfelelően értelmezte a jogi személlyel szembeni intézkedés alkalmazására tett indítvány előterjesztésére vonatkozó szabályokat. Ennek megfelelően a B) cikk (1) bekezdésének sérelmét állító indítványi elem nem teljesíti az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja szerinti feltételt.
- [10] Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben előterjesztett része megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglalt további formai követelményeknek.
- [11] 3.3. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [12] Az indítványozó a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmére hivatkozott azzal összefüggésben, hogy a Kúria támadott határozata – az első- és a másodfokú bíróság döntésével szemben – előírja az ügyészség indítványának érdemi elbírálását, holott az az indítványozó álláspontja szerint nem felelt meg a törvényes vád kritériumainak.
- [13] Az Alkotmánybíróság már több ügyben kimondta, hogy a bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi – vélt vagy valós – jogsérelem orvoslása eszközének, ellenkező esetben az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb eszközzel már nem orvosolható {lásd például: 3145/2015. (VII. 24.) AB határozat, Indokolás [55]}.
- [14] Az Alkotmánybíróság a konkrét ügy vonatkozásában megállapította, hogy a Kúria részletesen kifejtette és indokolta, hogy a Jszbt. szabályai szerint mikor és milyen feltételek mellett lehet indítványozni a jogi személlyel szembeni intézkedés alkalmazását. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint annak megítélése, hogy a jogi személlyel szembeni intézkedés alkalmazásának indítványozására mikor és milyen feltételekkel kerülhet sor, nem alkotmányossági, hanem szakjogi-törvényértelmezési kérdés, melyben az Alkotmánybíróság – következetes gyakorlatának megfelelően – a Kúria döntését nem bírálhatja felül. Önmagában az a tény, hogy az indítványozó valamely kérdésben (jelen esetben jogi személlyel szembeni intézkedés alkalmazására irányuló indítvány érdemi elbírálásának kérdésében) nem osztja az ügyben eljáró bíróság jogi álláspontját, illetőleg az indítványozó szerint valamely jogszabályi rendelkezést az eljáró bíróság megsértett, még nem vet fel sem alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, sem a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, függetlenül az indítványozó érveinek helytállóságától vagy azok esetleges helytelenségétől {lásd például: 3275/2022. (VI. 3.) AB végzés, Indokolás [21]}.

- [15] 3.4. Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem vetett fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, valamint az indítvány nem támasztotta alá a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét.
- [16] 4. Az Alkotmánybíróság mindezen érvek alapul vételével az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdések alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2023. március 28.

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szabó Marcel
alkotmánybíró helyett

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1772/2022.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3194/2023. (IV. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Szegedi Törvényszék 3.K.700.038/2020/6. számú ítélete, valamint a Kúria Kfv.I.35.353/2020/7. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó gazdasági társaság jogi képviselője (dr. Szabó Noémi ügyvéd) útján a Szegedi Törvényszék 3.K.700.038/2020/6. számú ítélete, valamint a Kúria Kfv.I.35.353/2020/7. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján. Kérte továbbá a támadott bírósági döntésekkel felülvizsgált közigazgatási határozatok, így a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (a továbbiakban: NAV) Bács-Kiskun Megyei Vám- és Pénzügyőri Igazgatósága 2015. június 25-én kelt 3827055598/2015. számú és a 2015. szeptember 28-án kelt 2010114420/2015. számú határozattal módosított 2015. augusztus 14-én kelt 3827057921/2015. iktatószámú határozat, valamint a NAV Dél-alföldi Regionális Vám- és Pénzügyőri Igazgatósága 2015. szeptember 29-én kelt 3849721479 számú és a 2015. november 16-án kelt 3849808110/2015. iktatószámú határozat alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését is. Kérte továbbá a 3.K.700.038/2020/6. számú ítélet végrehajtásának felfüggesztését is. Az indítványozó szerint a támadott végzések sértik az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését és XXVIII. cikk (1) bekezdését, valamint a 25. cikk (2) bekezdését.
- [2] 2. Az indítványozó az ügy előzményeként a következőket adta elő. Az indítványozó alkohol regeneráló engedély alapján 2013 májusában kezdte meg tevékenységét. Engedéllyel rendelkezett továbbá denaturált alkoholtermék beszerzésére és felhasználására, amely alapján jogosult volt denaturált alkoholtermékből szelvédmosó-folyadék nem jövedéki termék előállítására üzemében. Az indítványozó 2013 folyamán több alkalommal szerzett be szennyezett, magas alkohol tartalmú (3825 49 00 vámtarifaszámú) vegyes oldószer hulladékot, amelyet lepárlást követően részlegesen tisztított. Az indítványozó előadása szerint ezt a veszélyes hulladékot a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény alapján adóraktárában kezelte, majd regenerálással 2207 20 00 vámtarifaszámú anyagot, annak felhasználásával és metil-etil-keton alkalmazásával hatósági felügyelet mellett 3820 00 00 vámtarifaszámú ablakmosó folyadékot állított elő. Az így előállított terméket az indítványozó az adóraktári engedéllyel rendelkező Nógrádi Vegyipari Zrt. részére értékesítette: tehát ezzel az indítványozó előadása szerint adóraktárból adóraktárba került a termék.
- [3] A NAV álláspontja szerint a 3820 00 00 vámtarifaszámú termék nem volt közvetlenül előállítható a felhasznált termékekből (3825 49 00, 2207 20 00), ezért azokat előbb teljes mértékben denaturálni kellett volna a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Jöt.) 13. § (3) bekezdés *h*) pontja és a Jöt. végrehajtásáról szóló 8/2004. (III. 10.) PM rendelet 60. § (1) bekezdése alapján. A NAV álláspontja szerint mivel ez a teljes denaturálás elmaradt, ezért a végleges mentesülés feltételei nem álltak fent, vagyis az indítványozónak adófizetési kötelezettsége keletkezett a termék szabadforgalomba kerülésével. A NAV Bács-Kiskun Megyei Vám- és Pénzügyőri Igazgatósága 2015. június 25-én kelt 3827055598/2015. számú határozata 226 632 000 Ft jövedéki adót, 226 632 000 Ft adóbírságot, 10 000 Ft mulasztási bírságot és 4169 Ft késedelmi pótlékot állapított meg. Az elsőfokú határozattal szemben az indítványozó fellebbezett. A NAV Dél-alföldi Regionális Vám- és Pénzügyőri Igazgatósága 2015. szeptember 29-én kelt 3849721479 számú határozatával a fellebbezést elutasította és az elsőfokú hatóság döntését helybenhagyta.

- [4] A NAV Bács-Kiskun Megyei Vám- és Pénzügyőri Igazgatósága 2015. szeptember 28-án kelt 2010114420/2015. számú határozatával módosított 2015. augusztus 14-én kelt 3827057921/2015. iktatószámú határozata további 107 893 188 Ft jövedéki adó kötelezettséget állapított meg az indítványozó terhére. Az indítványozó fellebbezéssel élt. A NAV Dél-alföldi Regionális Vám- és Pénzügyőri Igazgatósága 2015. november 16-án kelt 3849808110/2015. iktatószámú határozata a fellebbezést elutasította.
- [5] A két másodfokú hatósági döntés bírósági felülvizsgálatát kezdeményezte az indítványozó. A Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az ügyeket egyesítette és egy eljárásban bírálta el és 4.K.27.702/2016/55. számú ítéletével az első- és másodfokú hatósági határozatokat hatályon kívül helyezte és új eljárásra utasította az elsőfokú vámhatóságot azzal, hogy jövedéki adó és adókülönbözet megállapításának az új eljárásban nincs helye. A döntés ellen a NAV felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, amely alapján eljárva a Kúria Kfv.I.35.570/2018/8. sz. ítéletével hatályon kívül helyezte a Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.K.27.702/2016/55. számú ítéletét és új eljárásra utasította a bíróságot.
- [6] A megismételt eljárásban a Szegedi Törvényszék 3.K.700.038/2020/6. számú ítéletével elutasította az indítványozó keresetét. Az indítványozó felülvizsgálati kérelme alapján eljárva a Kúria Kfv.I.35.353/2020/7. számú ítéletével az elsőfokú bírósági döntést hatályában fenntartotta.
- [7] 3. Az indítványozó ezt követően fordult Alkotmánybírósághoz. Alkotmányjogi panaszában a Szegedi Törvényszék 3.K.700.038/2020/6. számú ítélete és a Kúria Kfv.I.35.353/2020/7. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kezdeményezte.
- [8] 3.1. Az indítványozó eredeti indítványában az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdésére, XXIV. cikk (1) bekezdésére, valamint 25. cikk (2) bekezdésére hivatkozással kérte a Szegedi Törvényszék 3.K.700.038/2020/6. számú ítélete alkotmányossági vizsgálatát.
- [9] Az indítványozó azzal érvelt, hogy irreleváns a nyilvántartásba vett felhasználói engedélye, illetve hogy az alapján mikor, miből, mit és milyen eljárással állított elő terméket. Álláspontja szerint a Szegedi Törvényszék támadott ítélete törvénytörő volt, amikor – hasonlóan az ügyében hozott hatósági határozatokhoz – megsértette a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 1. § (4) bekezdését, 2. § (3) bekezdését, 50. § (1) és (6) bekezdését, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 206. § (1) bekezdését és 221. § (1) bekezdését. Ezen törvénytöréseken keresztül sérült az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdése, XXIV. cikk (1) bekezdése, valamint 25. cikk (2) bekezdése.
- [10] Az indítványozó szerint a támadott döntések részrehajlók és törvénytörők voltak. Az eljáró hatóságok figyelmen kívül hagyták a Jöt. 34. § (4) bekezdését, ami felhatalmazást ad arra, hogy az adóraktár engedélyese jóhiszeműen szerzett jogát gyakorolva az előállított jövedéki terméket adóraktárban felhasználhassa, más terméket szabadon előállíthasson. Továbbá az indítványozó szerint a Jöt. 34. § (4) bekezdése elhatárolja a jövedéki termékek előállítását és az előállított jövedéki termékek más termék előállításához való felhasználását. A támadott hatósági határozatok és a Szegedi Törvényszék ítélete szembe megy ezzel az értelmezéssel.
- [11] Az indítványozó hivatkozott arra is, hogy az ügyben két igazságügyi szakértőt hallgatott meg a bíróság. Az indítványozó hivatkozott a régi Pp. 163. § (1) bekezdésére és 164. § (1) bekezdésére, amely szerint a bíróság köteles számot adni arról, hogy miért fogadott vagy utasított el egyes bizonyítékokat, a bíróság azonban megsértette ezeket a rendelkezéseket, amely részrehajló döntéshozatalt eredményezett, s ezért is sérültek az indítványban megjelölt alaptörvényi rendelkezések.
- [12] Az indítványozó kifogásolta, hogy a bíróság tényként állapította meg, hogy az előállított termék nem került a Nógrádi Vegyipari Zrt. adóraktárába. Az indítványozó szerint a bíróság ebben a körben a bizonyítékok értékelésével, illetve megfelelő bizonyítás mellőzésével jutott erre a következtetésre, amivel megsértette a régi Pp. 163. § (1) bekezdését, 164. § (1) bekezdését, 206. § (1) bekezdését és 221. § (1) bekezdését, ami a bíróság részrehajló döntéshozatala miatt a hivatkozott alaptörvényi rendelkezések sérelmét eredményezte.
- [13] A hivatkozott alaptörvényi rendelkezések sérelmét eredményezte az indítványozó szerint az is, hogy a Jöt. 13. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazhatósága kérdését nem vizsgálták az eljáró hatóságok és bíróság. A bíróság az állapította meg, hogy a termék nem került a Nógrádi Vegyipari Zrt. adóraktárába, hanem szabadforgalomba és ezáltal adókötelessé vált. Ezzel kapcsolatban az indítványozó szerint nem került sor megfelelő bizonyítás lefolytatására, s ez vezet alaptörvény-ellenességre.

- [14] A bíróság továbbá arra hivatkozott, hogy az indítványozónak tudnia kellett volna, hogy az e-TKO okmány nem tölthető ki az általa előállított termékre. Az indítványozó szerint a Jöt. 7. §-a alapján biztosított minden jövedéki adóval terhelt jövedéki termékre biztosított, hogy adófelfüggesztéssel tárolja másik adóraktárban. Ezért nem volt elvárható az indítványozótól, hogy előzetesen megvizsgálja az e-TKO szakszerűségét, ami sérti a régi Pp. 163. § (1) bekezdését és 164. § (1) bekezdését, s ezáltal a megjelölt alaptörvényi rendelkezések sérelmét eredményezi.
- [15] Összességében az indítványozó szerint az eredményezte az Alaptörvény sérelmét, hogy bár az indítványozó jóhiszeműen szerzett jog (engedély) birtokában végezte tevékenységét, ezt az eljárás során nem vették figyelembe. A Ket. alapvető rendelkezéseinek sérelme kihatott az eljárás egészére, s így sérült az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz való jog. A bíróság jogszabálysértő döntése miatt sérült az alaptörvény 25. cikk (2) bekezdése is. Az indítványozó szerint a jogszabályi környezet is ellentmondásos, ami szintén alapjogi sérelmet eredményezett [Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése], mert ezt az indítványozó hátrányára nem lehetett volna figyelembe venni.
- [16] 3.2. Az Alkotmánybíróság főtítkársága hiánypótlásra hívta fel az indítványozót. Felhívta az indítványozó figyelmét, hogy az általa támadott Szegedi Törvényszék 3.K.700.038/2020/6. számú ítéletét az indítványozó 2020. május 12-én vette kézhez, míg indítványát 2021. január 21-én terjesztette elő, vagy a döntés kézhezvételét követő 254. napon, ezért felhívta az indítványozót, hogy az indítványát a kúriai döntésre is terjessze ki. Emellett a főtítkárság az indítvány további kiegészítésére is felhívta az indítványozót: tájékoztatta, hogy indítványa nem tartalmaz alkotmányjogi szempontú indokolást, továbbá, hogy a sérelmezett bírósági döntéssel szembeni törvényességi kifogás nem lehet érdemi elbírálás alapja. Tájékoztatta az indítványozót, hogy az alaptörvény R) cikke nem minősül Alaptörvényben biztosított jognak. Az Alaptörvény XXIV. cikkével kapcsolatos indítványi kérelem kapcsán arra hívta fel az indítványozó figyelmét, hogy az Alkotmánybíróság gyakorlatában a hatósági tisztességes eljáráshoz való jog (XXIV. cikk) és a bírósági tisztességes eljáráshoz való jog (XXVIII. cikk) nem esik azonos megítélés alá, így „érdemes lehet megjelölni” az Alaptörvény XXIV. cikke mellett az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését is.
- [17] 3.3. Az indítvány-kiegészítésében az indítványozó – főbb érvei és eredeti indítványa érvelési logikájának és tartalmának fenntartása mellett – az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésére, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésére, valamint 25. cikk (2) bekezdésére hivatkozott, és a Szegedi Törvényszék eredeti indítványban támadott döntése mellett a Kúria Kfv.I.35.353/2020/7. számú ítéletének alkotmányossági vizsgálatát is kezdeményezte.
- [18] A tisztességes eljáráshoz való joga sérelme körében arra hivatkozott, hogy az ügyben eljáró hatóságok és bíróságok nem ismerték el, hogy engedély birtokában folytatta tevékenységét, ezért nem történt jogsértés. Ezzel jóhiszeműen szerzett jogát sértették meg. Emellett a bíróságok ebben körben nem vettek figyelembe bizonyítékot. Az indítványozó szerint a NAV nem tett eleget ellenőrzési feladatának, annak ellenére, hogy az indítványozó kezdeményezte, továbbá hivatkozott a jogszabályi környezet ellentmondásosságára, ami miatt a javára kellett volna döntenie az eljáró hatóságoknak és bíróságoknak.
- [19] Az indítványozó szerint a bíróságok mérlegelési joga nem jelenti azt, hogy a bíróságok irreleváns adatokat vegyenek fel bizonyítékként, míg más körülményeknek nem tulajdonít jelentőséget, így annak, hogy az indítványozónak volt engedélye. Így sérültek a Ket. és a régi Pp. egyes rendelkezései, s a törvénysértő eljárás a tisztességes eljáráshoz való joga sérelmét eredményezte.
- [20] A szakértő kirendelésével kapcsolatban arra hivatkozott, hogy a Szegedi Törvényszék nem vette figyelembe az indítványozó szerint a két szakértő véleményét, továbbá a szakértők kirendelésével kapcsolatban a Kúria pusztán azt állapította meg, hogy a Jöt. értelmezése nem szakkérdés.
- [21] Az adóraktárba történt átszállítás kérdésében megismételte, hogy a hatóságok és a bíróságok nem folytattak le bizonyítást, hanem tényként fogadták el, hogy a terméket az indítványozó a Nógrádi Vegyipari Zrt.-nek szállította át. A támadott bírósági döntések ezért az alaptörvény 25. cikk (2) bekezdését és XXVIII. cikk (1) bekezdését sértették, mivel törvénysértő módon és részrehajlóan jártak el.
- [22] A Jöt. 13. § (1) bekezdése alkalmazhatósága kérdésében azzal egészített ki eredeti indítványát, hogy az ezen kérdéskörben a bizonyítás mellőzése az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését, XXVIII. cikk (1) bekezdését és 25. cikk (2) bekezdését sértette.

- [23] Az e-TKO alkalmazhatósága kérdésében az indítványozó eredeti indítványával ellentétben arra hivatkozott, hogy a támadott döntésekben ezzel összefüggésben elkövetett törvénysértés az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése és 25. § (2) bekezdése sérelmét eredményezte.
- [24] Végül az indítványozó ismételten hivatkozott arra, hogy a Ket. alapelveinek sérelme az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése, továbbá XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmét eredményezte. A Kúria döntését illetően azt adta elő az indítványozó, hogy annak indokolása elnagyolt és csak azt fejtette ki, hogy a Szegedi Törvényszék ítéletét miért tartotta helyesnek. Az indítványozó szerint azonban ténylegesen nem lehet megállapítani, hogy a Kúria miért tartotta helyesnek a Szegedi Törvényszék ítéletét.
- [25] Mivel pedig az eljáró bíróságok az indítványozó terhére vették figyelembe az indítványozó szerint az ellentmondásos jogszabályi környezetet, sérült az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése, XXVIII. cikk (1) bekezdése, valamint 25. cikk (2) bekezdése.
- [26] 4. Az Alkotmánybíróság elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg az Abtv. 56. § (1) és (2) bekezdésének megfelelően.
- [27] 4.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz előterjesztésének a sérelmezett döntés közlésétől számított 60 napon belül terjeszthető elő. Az indítványozó a Szegedi Törvényszék 3.K.700.038/2020/6. számú ítéletét 2020. május 12-én, a Kúria Kfv.I.35.353/2020/7. számú ítéletét 2020. november 26-án vette kézhez.
- [28] Az alkotmányjogi panaszt az indítványozó 2021. január 21-én nyújtotta be az elsőfokon eljáró bíróságon. Ebből következően a Kúria ítéletének kézhezvételétől számított 60 napon belül került benyújtásra az indítvány, vagyis az indítvány benyújtására a törvényi határidőn belül került sor.
- [29] 4.2. Az Alkotmánybíróság megvizsgálta, hogy az Abtv. 27. §-ára alapított indítványi kérelmek megfelelnek-e az Abtv. és az Ügyrend szerinti befogadási feltételeknek. Az indítványozó a támadott bírósági döntés kapcsán az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésére (hatósági tisztességes eljáráshoz való jog), a XXVIII. cikk (1) bekezdése (tisztességes eljáráshoz való jog) és 25. § (2) bekezdése sérelmét állította.
- [30] 4.3. Az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja alapján alkotmányjogi panaszt Alaptörvényben biztosított jog sérelmére lehet alapítani. Az Abtv. 29. §-a értelmében a törvényi elvárásoknak egyébként megfelelő alkotmányjogi panasz érdemben akkor vizsgálható, ha az a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmaz, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vet fel.
- [31] Alkotmányjogi panasz előterjesztésének feltétele az Abtv. 27. §-a értelmében, hogy az indítvánnyal támadott bírói döntés az Alaptörvényben szabályozott valamely alapjog sérelmét valósítsa meg. Az Alaptörvény 25. cikkére, mivel nem alapjogról rendelkezik, nem lehet érvényesen alkotmányjogi panaszt alapítani. Erre tekintettel az indítvány ezen rendelkezések sérelmére hivatkozó részében érdemben nem bírálható el.
- [32] Az indítvány egy részét illetően azt állapította meg az Alkotmánybíróság, hogy ugyan megjelölte a támadott bírósági döntést és az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit, az indítványozó által vélt alaptörvény-ellenességet nem indokolta kellően. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglalt egyes követelmények alapján megállapította, hogy – az egyébként határidőben érkezett, megfelelő kellékekkel ellátott indítvány – az Alaptörvényben biztosított jog sérelmeként kizárólag jogszabálysértésre és hibás jogértelmezésre hivatkozott. Az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseinek megsértését azzal indokolta, hogy a Szegedi Törvényszék és a Kúria – szerinte – törvénysértő módon értelmezte az ügyben alkalmazott jogszabályokat, és ez vezetett az indítványozó pervesztésére.
- [33] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének sérelmével összefüggésben az indítványozó indokolást nem adott elő, az indítvány ugyan hivatkozott rá, de a jogorvoslathoz való jog sérelmére vonatkozó indokolást nem adott elő.
- [34] Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése kapcsán az indítványozó elkülönült, önálló indokolást nem adott elő, az indítvány ezzel összefüggésben is a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmére vonatkozó indokolást tartalmaz, így az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése körében értékelte ezeket az indítványi kérelmeket.

- [35] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogról rendelkezik. Ezzel összefüggésben az indítványozó részben azt kifogásolta, hogy a bíróság a régi Pp. 163. § (1) bekezdésével, 164. § (1) bekezdésével, 206. § (1) bekezdésével és 221. § (1) bekezdésével, illetve a Ket. 1. § (4) bekezdésével, 2. § (3) bekezdésével, 50. § (1) és (6) bekezdésével, valamint a Jöt. 7. és 13. §-ával ellentétesen járt el, vagyis eljárása törvénytörtő volt. Ez a törvénytörtő jogalkalmazás az indítványozó szerint tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmére vezetett.
- [36] Az Alkotmánybíróságnak nem áll hatáskörében a támadott bírósági döntéseket felülbírálni, mivel azáltal bújtatottan az ügyben legutolsó fórumként eljáró bíróság helyett maga válna legutolsó fórummá. Az indítványban felvetett probléma – hogy a bíróság megfelelően alkalmazta-e a régi Pp., a Ket. és a Jöt. egyes rendelkezéseit – egyértelműen jogértelmezési kérdés, melynek felülbírlatára az Alkotmánybíróság nem rendelkezik hatáskörrel [3063/2017. (III. 31.) AB határozat, Indokolás [44]; 3187/2018. (VI. 8.) AB végzés, Indokolás [16]].
- [37] A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor [3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]]. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírlati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon [3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]].
- [38] Az indítványozó szerinti vélt vagy valós jogszabálysértés nem szolgálhat alapul az Alkotmánybíróság eljárására, ezért az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével kapcsolatos indítványi elem vonatkozásában az alkotmányjogi panasz befogadására és érdemi elbírálására nincs lehetőség.
- [39] Az indítvány a kifejtettek tekintetével az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglalt egyes követelményeknek nem felel meg.
- [40] 5. A fentiek alapján az Alkotmánybíróság – figyelemmel az Abtv. 27. §-ára és 52. § (1b) bekezdésére, 52. § (2) és (3) bekezdésére – az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2023. március 28.

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szabó Marcel
alkotmánybíró helyett

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/196/2021.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3195/2023. (IV. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Bfv.I.864/2021/15. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A saját ügyében személyesen eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján nyújtott be alkotmányjogi panaszt.
- [2] Az indítványozót a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 2018. november 15-én kihirdetett 6.B.1959/2016/52. számú ítéletével bűnösnek mondta ki folytatólagosan elkövetett csalás és 4 rendbeli csalás büntetőjében, ezért őt halmazati büntetésül 5 év szabadságvesztésre, 120 napi tétel pénzbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. A védelmi fellebbezés alapján eljáró Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 60.Bf.6746/2019/67. számú határozatával megváltoztatta az elsőfokú ítéletet, a terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés és a közügyektől eltiltás tartamát 3 évre enyhítette, a pénzbüntetés kiszabását mellőzte, a terhelttel szemben vagyoneklobzást rendelt el.
- [3] A jogerős határozat ellen az indítványozó felülvizsgálati kérelmet nyújtott be. Eljárási szabálysértésekre hivatkozással kérte az eljárás megszüntetését, illetve a támadott határozatok hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását. A Kúria határozatában részletesen kifejtette, hogy az indítványozó által hivatkozott eljárási hibák egy része (tárgyaláson történt rosszullete alatt az eljárás bíróság intézkedése, írásbeli vallomástétel engedélyezése, saját maga által a tárgyalásról készített hangfelvételek felhasználása, értékelése) nem szolgálhat felülvizsgálat alapjául. A hivatkozott eljárási hibák másik része tekintetében a Kúria azt állapította meg, hogy nem történt eljárási hiba a bírósági eljárásban (a nyilvános ülés kitézése, a nyilvános ülés terhelt távollétében történő megtartása, a terhelt büntetéskiszabási körülményekre való kihallgatásának mellőzése tekintetében). Az indítványozó által a bírák személyével kapcsolatos kifogásokra reagálva a Kúria leszögezte, hogy az ügyelosztási rendtől való eltérés nem esik felülvizsgálat alá. Az indítványozó az eljáró bíróságokkal szemben nem jelölt meg olyan kizárási okot, amelyről az illetékes bíróságok korábban már nem hoztak volna döntést, ezért a Kúria megállapította, hogy a felülvizsgálati indítvány ebben a részben kizárt. A Kúria a felülvizsgálati indítvány tényállás megalapozatlanságát állító és a bizonyítékok felülmérlegelésére irányuló részét szintén nem vizsgálta, mert az nem lehet felülvizsgálati eljárás tárgya. A bűncselekmény törvénysértő minősítésével összefüggésben a Kúria megállapította, hogy a terhelt cselekményei maradéktalanul kivalósították a csalás törvényi tényállási elemeit. A Kúria mindezekre tekintettel a megtámadott határozatokat hatályukban fenntartotta.
- [4] 2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszt terjesztett elő a Kúria Bfv.I.864/2021/15. számú végzése, a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 6.B.1959/2016/52. számú ítélete, valamint a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 60.Bf.6746/2019/67. számú ítéletével szemben. Az indítványozó az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének, a II. cikkének, a III. cikkének, a XXIV. cikk (1) bekezdésének és a XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmére hivatkozott. Alkotmányjogi panaszában részletesen kifejtette, hogy a bírósági eljárásban sérültek a jogai, és az eljáró bíróságok több eljárási szabálysértést is elkövettek. Az indítványozó az Abtv. 61. §-a alapján kérte az Alkotmánybíróság eljárásának tartamára és várható döntésére figyelemmel a büntető ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

- [5] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panaszt megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [6] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. §-a alapján benyújtott alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani az ügyben első fokon eljáró bírósághoz címezve, amely jelen ügyben teljesült. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek.
- [7] Az Abtv. 27. § (1) bekezdésének megfelelően alkotmányjogi panasz előterjesztésére csak valamely Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozással van lehetőség. Az Alkotmánybíróság állandó joggyakorlata szerint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmére alkotmányjogi panasz csak kivételesen, a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás, valamint a felkészülési idő hiánya esetén alapítható [lásd például: 3271/2022. (VI. 3.) AB végzés, Indokolás [9]]. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése nem jogot, hanem olyan jogelvet tartalmaz, amelynek egyedi érintett vonatkozásában fennálló sérelme önmagában nem valósulhat meg, így arra alkotmányjogi panasz nem alapítható [3315/2014. (XI. 21.) AB végzés, Indokolás [11]]. Alkotmányjogi panasz esetében az Alaptörvény B) cikkére mindezek alapján nem lehet alappal hivatkozni, mert az nem alapjogi rendelkezés [3195/2015. (X. 14.) AB határozat, Indokolás [29]; 3090/2016. (V. 12.) AB határozat, Indokolás [46]; 3185/2020. (V. 27.) AB végzés, Indokolás [13]; 3403/2020. (X. 29.) AB végzés, Indokolás [12]].
- [8] 3.2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt akkor fogadhatja be, amennyiben az határozott kérelmet tartalmaz. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pontja értelmében a kérelem akkor határozott, ha megjelöli az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, az e) pont értelmében pedig a kérelemnek egyértelmű indokolást kell tartalmaznia arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel.
- [9] Az indítványozó indítványában megjelölte az Alaptörvény II. cikkét, III. cikkét, XXIV. cikk (1) bekezdését és XXVIII. cikk (1) bekezdését, azonban csak az alapjogok vélt vagy valós sérelmére hivatkozott, nem fejtette ki részletesen, és nem támasztotta alá alkotmányjogilag is értékelhető érvekkel, hogy a kifogásolt bírói döntések miért sértenek alapjogokat, miért ellentétesek a felhívott alaptörvényi rendelkezésekkel. Az elégtelen alkotmányjogi indokolás az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az érdemi elbírálás akadályát jelenti [3015/2015. (I. 27.) AB végzés, Indokolás [13]; 3119/2020. (V. 8.) AB végzés, Indokolás [7]]. Az indítványozó a hivatkozott alapjogok állított sérelmén keresztül valójában a számára kedvezőtlen bírói döntés tartalmi, törvényességi szempontú kritikáját adta.
- [10] Az Alkotmánybíróságnak nem áll hatáskörében a bíróság jogértelmezését felülbírálni, mivel azzal bűjtatottan az ügyben legutolsó fórumként eljáró bíróság helyett maga válna legutolsó fórummá [3063/2017. (III. 31.) AB határozat, Indokolás [44]; 3187/2018. (VI. 8.) AB végzés, Indokolás [16]]. Az indítványozó szerinti vélt vagy valós jogszabálysértés nem szolgálhat alapul az Alkotmánybíróság eljárására, ezért ezen az alapon a tisztességes eljárás sérelmét állító alkotmányjogi panasz befogadására és érdemi elbírálására nincs lehetőség. Az indítvánnyal összefüggésben megjegyzi továbbá az Alkotmánybíróság, hogy az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően az Alkotmánybíróság hatáskörébe kizárólag a bírói döntéseknek az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor [3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]]. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon [3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]; 3378/2022. (IX. 5.) AB végzés, Indokolás [18]].

- [11] 4. Az Alkotmánybíróság mindezen érvek alapul vételével az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdések alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontja alapján visszautasította.
- [12] Az Alkotmánybíróságnak az alkotmányjogi panasz visszautasítására tekintettel nem kellett döntenie az Abtv. 61. § (1) bekezdése szerinti végrehajtás felfüggesztése tárgyában előterjesztett kérelemről.

Budapest, 2023. március 28.

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szabó Marcel
alkotmánybíró helyett

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1186/2022.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3196/2023. (IV. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.II.37.050/2022/9. számú ítélete, valamint a Fejér Megyei Kormányhivatal 589.257-4/2020. számú határozata alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján (Schiffer és Társai Ügyvédi Iroda, eljáró ügyvéd: dr. Schiffer András) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, melyben a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.II.37.050/2022/9. számú ítélete és a Veszprémi Törvényszék 12.K.701.171/2021/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését indítványozta. Az indítványozó ugyancsak kérte a Fejér Megyei Kormányhivatal 589.257-4/2020. számú határozata alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló és azt megelőző eljárás jelen alkotmányjogi panasz elbírálása szempontjából releváns elemei az alábbiak szerint összegezhetőek.
- [3] Az indítványozó 2016-ban vásárolta meg a perbeli termőföldet. A szerződésben akként nyilatkozott, hogy elővásárlásra jogosult a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény 18. § (2) bekezdés b) pontja alapján, mivel a tulajdonszerzés célja ökológiai gazdálkodás folytatása. A Fejér Megyei Kormányhivatal mint mezőgazdasági igazgatási szerv (a továbbiakban: Kormányhivatal) a 2020. augusztus 24-én kelt 589.257-4/2020. számú határozatában megállapította, hogy az indítványozó jogsértést követett el azzal, hogy a perbeli ingatlant nem ökológiai gazdálkodás keretében hasznosítja és kötelezte, hogy a határozat kézhezvételétől számított 90 napon belül az földet vonja ökológiai gazdálkodásba és ezt igazolja a Kormányhivatal felé. Figyelmeztette, hogy amennyiben a felhívásnak a megadott határidőn belül nem tesz eleget, úgy mulasztási bírsággal sújtja, amelynek összege a föld szerzés kori AK értéke húszszerszeres szorzatának megfelelő forintösszeg, azaz 142 743 000 forint. Az indítványozó a határozatot 2020. szeptember 1. napján vette át, azzal szemben keresetet nem nyújtott be, ezért az véglegessé vált.
- [4] A Kormányhivatal a határidő eredménytelen elteltére tekintettel a 2021. február 16-án kelt 588.059-6/2021. számú határozatával az indítványozót 142 743 400 forint bírsággal sújtotta.
- [5] Az indítványozó keresete nyomán eljáró Veszprémi Törvényszék a keresetet a 12.K.701.171/2021/5. számú ítéletével (az ügy egyszerű ténybeli és jogi megítélésére tekintettel egyesbíróként eljárva) elutasította. Indokolásában kifejtette, hogy az indítványozó lényegében a korábbi 589.257-4/2020. számú határozat bírságkiszabás jogalapja körében tett megállapításait tette vitássá, amely határozattal szemben azonban keresettel nem élt, ezért az már korábban véglegessé vált. Megállapította, hogy a Kormányhivatal ebben a már véglegessé vált határozatában állapította meg, hogy az indítványozót a perbeli ingatlant érintően ökológiai gazdálkodásra vonatkozó kötelezettség terhelte. Kiemelte, hogy a keresettel támadott határozatban a Kormányhivatal csak azt állapította meg, hogy a korábbi felhívásban és határozatban foglaltaknak a felperes nem tett eleget, így az indítványozó a keresetben csak azt vitathatta volna, hogy a határozatban foglaltakkal szemben a kötelezettségének eleget tett. Megállapította, hogy az ökológiai gazdálkodásba való bevonás elmulasztása a rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható volt, így a Kormányhivatal határozata jogszerű volt. A Veszprémi Törvényszék az eljárását az ítélelhozatal megelőzően egy ízben (az Agrárminisztérium mint felügyeleti szerv által elrendelt vizsgálatra hivatkozással) felfüggesztette, ám utóbb az eljárás folytatásáról határozott.
- [6] A jogerős ítélettel szemben az indítványozó terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melynek nyomán a Kúria a Kfv.II.37.050/2022/9. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. Kifejtette, hogy amennyiben az ügy ténybeli és jogi megítélése egyszerű, akkor az indítványozó álláspontjával szemben nincs akadálya

annak, hogy a bíróság eljáró tanácsa a tanácsülésen annak elbírálását egyesbíró elé utalhatja. Az indítványozó álláspontjával szemben a Kúria arra a következtetésre jutott, hogy ha a bíróság a közigazgatási peres eljárást a felügyeleti eljárásra figyelemmel felfüggeszti, majd a felfüggesztés közlését követő 30 nap elteltével a peres eljárás folytatásáról dönt, nem követ el jogszabálysértést, mert sem az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény, sem a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény nem írja elő a felügyeleti döntés kötelező bevárását. Azt is kifejtette, hogy amennyiben a hivatalból elrendelt hatósági ellenőrzést követően a hatóság a bírság kiszabásának jogalapját képező jogsértésről a törvény rendelkezéseinek megfelelő véglegessé vált határozattal döntött, amellyel szemben a fél jogorvoslattal nem élt, az ezen határozat alapján a bírság megfizetésére kötelező határozattal szemben előterjesztett keresetében az indítványozó a korábbi határozatban megállapított jogsértés jogalapját már nem teheti vitássá.

- [7] 1.2. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában arra hivatkozott, hogy a támadott ítéletek és a hatósági határozat sértik az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes hatósági eljáráshoz való jogot, továbbá a XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot és a (7) bekezdés szerinti jogorvoslathoz való jogot.
- [8] Kifejtette, hogy már korábban is vitatta, hogy a Kormányhivatalnak egyáltalán lenne hatásköre a per tárgyát képező közigazgatási cselekmény lefolytatására. Álláspontja szerint a Kúria a felülvizsgálati ítélete indokolásában egyáltalán nem értékelte a felülvizsgálati kérelemben ezzel kapcsolatosan írottakat, nem adta indokát annak, hogy a hatáskör hiányára való hivatkozást miért találta alaptalannak, illetve a nem hatályos jogszabályra alapított hatáskör miért nem indokolja a felülvizsgálni kért bírósági és hatósági határozatok megsemmisítését. Szerinte ezzel a Kúria megsértette az indítványozó jogorvoslathoz való jogát, mivel a felülvizsgálati kérelem ebben a tekintetben nem került érdemi elbírálásra. Szerinte az eljáró bíróságok az indítványozó vonatkozásában ezzel megsértették a XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot is.
- [9] Azt is állította, hogy az elsőfokú jogerős döntés ugyancsak sérti az indítványozó jogorvoslathoz való jogát, mivel a XXVIII. cikk (7) bekezdés tartománya magába foglalja a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatához fűződő jogot és az indítványozó valamennyi beadványában kifogásolta az alperesi hatáskör hiányát. Álláspontja értelmében az eljáró hatóság azzal, hogy a hatáskörét megalapozó hatályos jogszabály hiányában fogantatosította az indítványozóval szemben a kifogásolt közigazgatási cselekményt, megsértette a tisztességes hatósági eljáráshoz való jogát is.
- [10] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) és (2) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [11] 2.1. A Fejér Megyei Kormányhivatal 589.257-4/2020. számú határozatával szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszban az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az érdemben nem bírálható el, figyelemmel arra, hogy az indítványozó a határozattal szemben rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeit nem merítette ki [Abtv. 27. § (1) bekezdés b) pont].
- [12] Az Alkotmánybíróság ezért a továbbiakban kizárólag a Kúria Kfv.II.37.050/2022/9. számú ítéletével szemben előterjesztett alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényi feltételeit értékelte.
- [13] 2.2. A Kúria ítéletének alaptörvény-ellenességét állító panaszban az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett bírói döntést követő 60 napon belül nyújtották be [Abtv. 30. § (1) bekezdés].
- [14] Az indítvány tartalmazza azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát megalapozza [Abtv. 52. § (1b) bekezdés a) pont]. Az indítvány tartalmazza az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont]. Az indítvány tartalmazza az Alkotmánybíróság által az indítványozó szerint vizsgálandó bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont]. Az indítvány tartalmazza az Alaptörvény megsértett rendelkezését [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont], továbbá a XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét állító elemében tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével [Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pont]. Az alkotmányjogi panasz ugyanakkor az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése és XXVIII. cikk (7) bekezdése vonatkozásában a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja követelményének nem felel meg.

- [15] Az indítvány tartalmaz kifejezett kérelmet a bírói döntés megsemmisítésére [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *f*) pont].
- [16] Az indítvány megfelel annak a tartalmi feltételnek, mely szerint – az indítványozó állítása alapján – az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be [Abtv. 27. § (1) bekezdés *a*) pont]. Az indítványozó jogosultnak tekinthető [Abtv. 51. § (1) bekezdés]. Az indítványozó érintettnek tekinthető (Abtv. 27. §). Az indítvány a Kúria ítélete vonatkozásában továbbá megfelel annak a tartalmi feltételnek is, mely szerint az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva [Abtv. 27. § (1) bekezdés *b*) pont].
- [17] 2.3. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenesség kételye, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [18] Az alkotmányjogi panasz, figyelemmel az Alkotmánybíróság Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggő, jelen alkotmányjogi panasz elbírálása szempontjából releváns gyakorlatára, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem fogalmaz meg. Az Alkotmánybíróságnak ezért azt kellett értékelnie, hogy az indítvány felveti-e a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenesség kételyét.
- [19] Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően az Alkotmánybíróság hatáskörébe kizárólag a bírói döntéseknek az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamenyny jog sérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Ebből következően a bírói döntés alaptörvényellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]}.
- [20] Az alkotmányjogi panaszban az indítványozó alapvetően a támadott kúriai ítélet indokolásának hiányosságára hivatkozott. Azt állította, hogy a Kúria nem bírálta el a felülvizsgálati kérelmének azt az elemét, ami arra hivatkozott, hogy a Kormányhivatal az ökológiai gazdálkodásba vonás vizsgálatára nem rendelkezett hatáskörrel. Az Alkotmánybíróságnak ezért azt kellett megvizsgálnia, hogy az indítványozó által előadott érvek felvetik-e a Kúria ítéletével kapcsolatosan az alaptörvényellenesség kételyét.
- [21] Az Alkotmánybíróság a Kúria ítéletének tanulmányozása alapján megállapította, hogy az indítványozó állításával ellentétben a Kúria kifejtette, hogy az indítványozó hatáskör hiányával kapcsolatos érvei azért nem foghathatnak helyt, mert az az ügy, amelyben ez a kérdés felmerülhetett volna, már jogerősen lezárult (lásd különösen a Kúria ítéletének [41] és [42] bekezdéseit). Részletesen megindokolta azt is, hogy jelen eljárásban milyen érvek vizsgálatára van lehetőség. A Kúria ennek megfelelően az ügyben alkalmazandó eljárási törvények rendelkezéseinek megfelelő, érdemi indokolással támasztotta alá ítéletében, hogy az indítványozó vonatkozó érvei érdemi vizsgálatának miért nem lehet helye.
- [22] Az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy az indítványozó mindezek alapján hivatkozott ugyan a Kúria ítéletével kapcsolatban az indokolási kötelezettség megsértésén keresztül a jogorvoslatihoz való jog sérelmére, de valójában azt vitatta, hogy a Kúria miért nem bocsátkozott bele a már jogerősen lezárult előzményi ügy felülbírálatába. Önmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a Kúria ebbéli döntésével, valamint annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvényellenességének alátámasztására {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a Kúria indítványozóétól eltérő jogértelmezését vitatta, ami a fentiek szerint szakjogi-törvényességi, és nem pedig alkotmányossági kérdésnek tekinthető, ekként az Alkotmánybíróság hatáskörén kétséget kizáróan kívül esik, függetlenül az indítványozó érveinek helytállóságától vagy azok esetleges helytelenségétől. Különösen igaz ez azért, mert jelen ügyben minden kétséget kizáróan megállapítható, hogy az indítványozó korábban maga mulasztotta el az egyébként rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségek igénybevételét.

- [23] Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján arra a következtetésre jutott, hogy az indítványozó panasza a sérelmezett döntésekkel kapcsolatban nem fogalmazott meg a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességi kételet, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem vetett fel, ennek megfelelően az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételnek.
- [24] 3. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az indítványt – az Abtv. 56. § (3) bekezdésére figyelemmel – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a), e) és h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2023. március 28.

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szabó Marcel
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2173/2022.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3197/2023. (IV. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 51.Pkf.632.779/2022/4. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A jogi képviselővel (dr. Spronz Júlia ügyvéd) eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, és abban kérte a Fővárosi Törvényszék 51.Pkf.632.779/2022/4. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló jogvita lényege az alábbiak szerint foglalható össze. Budapest Főváros Kormányhivatala XIV. Kerületi Hivatala Gyámügyi Osztálya 2020 februárjában szabályozta az indítványozó mint nevelőszülő és az alapügy kérelmezettjének (a továbbiakban: kérelmezett) 2012-ben született gyermeke közötti kapcsolattartást. Budapest Főváros Kormányhivatala Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya, mint másodfokú gyámhatóság 2020 októberében az elsőfokú határozatot megváltoztatta. A határozat értelmében az indítványozó jogosult volt a gyermekkel kapcsolatot tartani minden hónap páratlan szombati napján 9:00–12:00 óráig kapcsolattartást biztosító szakember jelenlétében és tanácsadása mellett. A felek a végleges határozat ellen közigazgatási pert indítottak, mely az elsőfokú végzés (a Pesti Központi Kerületi Bíróság 40.Pk.500.094/2022/5. számú végzése) meghozatalakor még folyamatban volt. A gyámhatóság a 2022 februárjában az alaphatározatot az elmaradt kapcsolattartás pótlása körében kijavította.
- [3] 2022. február 19. napján az indítványozó a kijavított határozat rendelkezései szerint megjelent a kapcsolattartási alkalomra a kapcsolatügyelet hivatalos helyiségében. A gyermeket, akit az édesapja adott át a kapcsolattartásra, a mediátor bekísérte a kijelölt helyiségbe, a gyermek azonban háttal a sarokba állt, elutasító volt, mind az indítványozó, mind a szakember kapcsolatfelvételi próbálkozásait elhárította. Végig a fal felé fordult, majd mintegy 15 perc elteltével kirohant a helyiségből és oda többet nem tért vissza. A kapcsolattartás pótlására nem került sor.
- [4] Ezt követően fordult a bírósághoz az indítványozó, kérve kapcsolattartás végrehajtását. Álláspontja szerint 2022. február 19. napján a kapcsolattartás érdemben nem valósult meg, aminek az oka az volt, hogy a kérelmezett a gyermeket mentálisan nem készítette fel.
- [5] A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2022. április 14. napján meghozott 40.Pk.500.094/2022/5. számú végzésével elrendelte az elmaradt folyamatos kapcsolattartás végrehajtását. Végzése indokolásában leszögezte, hogy az eljárásban nincs jelentősége a felek korábbi és azóta megromlott viszonyának, és az azonnali jogvédelem esetleges elrendelésén túl (melyet a bíróság egyébiránt elutasított) nem releváns a felek között folyamatban lévő közigazgatási per aktuális állása sem. A nemperes eljárásban a gyámhatóság véglegessé vált határozatát, annak tartalmát, az abban meghatározott kötelezettségeket nem lehet vitássá tenni. Összességében úgy ítélte meg, hogy a gyermeket a kapcsolattartásra a kérelmezett nem készítette fel, és a kérelmezett felróható magatartása folytán az eljárás tárgyává tett kapcsolattartás megghiúsult, annak pótlására pedig nem vitatottan nem került sor (Pesti Központi Kerületi Bíróság végzése, Indokolás [38]).
- [6] A végzés ellen a kérelmezett nyújtott be fellebbezést. Fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú végzés megváltoztatását és a kérelem elutasítását, másodlagosan az elsőfokú végzés hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. A Fővárosi Törvényszék 2022. június 23. napján meghozott 51.Pkf.632.779/2022/4. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését megváltoztatta, és az indítványozó kérelmét elutasította. A bíróság rögzítette, hogy a kérelem alapjául szolgáló – Budapest Főváros Kormányhivatala Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya által meghozott BP/0506/379-2/2020. számú másodfokú,

végleges – határozatot a Fővárosi Törvényszék a 2.K.701.418/2021/70. számú ítéletével megsemmisítette és Budapest Főváros Kormányhivatalát új eljárásra kötelezte. A Fővárosi Törvényszék ítéletének meghozatalára a nemperes eljárásban hozott elsőfokú végzés meghozatala után, de még a másodfokú elbírálás előtt került sor, e körülményt a kérelmező a fellebbezésre tett észrevételében bejelentette, ezt a másodfokú bíróság nem hagyhatta figyelmen kívül (Fővárosi Törvényszék végzése, Indokolás [31]). A Fővárosi Törvényszék arra a következtetésre jutott, hogy egy *ex tunc* hatállyal megsemmisített határozat alapján az elmaradt folyamatos kapcsolattartás végrehajtása nem rendelhető el (Indokolás [32]).

- [7] 1.2. Ezt követően nyújtotta be az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszát az indítványozó, amelyben a Fővárosi Törvényszék 51.Pkf.632.779/2022/4. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte. Beadványában a XXVIII. cikk (1) bekezdésének, valamint a VI. cikk (1) bekezdésének sérelmét állította az alábbiak szerint.
- [8] Az indítványozó az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése szerinti magán- és családi élet védelméhez való jogának, valamint kapcsolattartási jogának sérelmét állította amiatt, hogy a támadott döntés a fennálló, érvényesíteni próbált kapcsolattartási jogát alkotmányos indok nélkül vonta el. Meglátása szerint a bíróság tévesen értelmezte a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény 22/A. §-át. E körben az Abtv. 26. § (1) bekezdésének megjelölése, valamint a hivatkozott jogszabályhely alaptörvény-ellenességének állítása nélkül kérte az Alkotmánybíróságot egy esetleges alkotmányos követelmény megállapítására.
- [9] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelme az indítvány szerint azért áll fent, mert a támadott döntés bár formai értelemben nem vonta el a bírósági eljárás kezdeményezésének lehetőségét, azonban annak tartalma a jogi igény érdemi elbírálásának mellőzéséhez vezetett, így a Fővárosi Törvényszék támadott döntése az indítványozó bírósági igényérvényesítésének lehetőségét megvonta.
- [10] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [11] 2.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítványozó jogi képviselője a jogerős végzést 2022. július 15. napján vette át, a beadványt pedig 2022. szeptember 13. napján, határidőben nyújtotta be elektronikus úton.
- [12] 2.2. Az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek. Az indítványozó, mint az alkotmányjogi panaszra okot adó eljárás kérelmezője, jogosultnak és érintettnek is tekinthető.
- [13] Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése és XXVIII. cikk (1) bekezdése az alkotmányjogi panasz szempontjából Alaptörvényben biztosított jogoknak tekinthetőek, ekként azokra (az egyéb feltételek teljesülése esetén) alapozható alkotmányjogi panasz.
- [14] 2.3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. § szerinti követelményeknek megfelelő alkotmányjogi panaszt – egyéb feltételek megléte mellett – abban az esetben fogadja be, amennyiben az határozott kérelmet tartalmaz. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pontja értelmében a kérelem akkor határozott, ha megjelöli az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, az *e)* pont értelmében pedig a kérelemnek egyértelmű indokolást kell tartalmaznia arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel.
- [15] Az indítvány Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése sérelmét állító eleme tekintetében az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítványozó alkotmányjogilag értékelhető érveléssel nem fejtette ki, hogy meglátása szerint mi és mennyiben okozza a fenti alapjog vélt sérelmét. A megsérteni vélt alaptörvényi rendelkezés sérelmének megjelölése önmagában nem alapozza meg az alkotmányossági vizsgálatot, ehhez az is szükséges, hogy az indítványozó bemutassa a támadott bírói döntés és a megjelölt alaptörvényi rendelkezés tartalma közötti ellentétet, azaz a támadott döntés által okozott alapjogi sérelmet.
- [16] Alkotmányossági összefüggéseket bemutató, érdemi vizsgálatot megalapozó indokolást a hivatkozott alapjog tekintetében az indítvány ugyanakkor nem tartalmaz, az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint

pedig alkotmányjogilag értékelhető indokolás hiányában ezen indítványi elem nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja szerinti követelménynek, és ekként nem alkalmas érdemi elbírálásra {lásd például: 3022/2022. (I. 13.) AB végzés, Indokolás [20]}. Az Alkotmánybíróság e körben arra is rámutat, hogy a Fővárosi Törvényszék végzésében egyértelmű indokát adta a kereset elutasításának, nevezetesen azt, hogy egy *ex tunc* hatállyal megsemmisített határozat nem képezheti a kapcsolattartás végrehajtásának alapját.

- [17] Az Alkotmánybíróság az indítványozó alkotmányos követelménnyel kapcsolatos kérelmével összefüggésben rögzíti továbbá, hogy az Abtv. 46. § (3) bekezdése alapján hatáskörei gyakorlása során folytatott eljárásában határozattal megállapíthatja azokat az Alaptörvény szabályozásából eredő, és az Alaptörvény rendelkezéseit érvényre juttató alkotmányos követelményeket, amelyeknek a vizsgált, illetve a bírósági eljárásban alkalmazandó jogszabály alkalmazásának meg kell felelnie. Tekintettel arra, hogy az indítványozó a beadványában jogszabály alaptörvény-ellenességét nem állította, és jogszabály alaptörvény-ellenességének vizsgálatát az Alkotmánybíróság az Abtv. 28. § (1) bekezdése alapján sem tartotta indokoltnak az indítványban foglaltak alapján, alkotmányos követelmény alkalmazásának lehetősége jelen panaszeljárársban nem merült fel.
- [18] Az indítvány a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdése szerinti követelményének ugyanakkor a XXVIII. cikk (1) bekezdése állított sérelmével összefüggésben eleget tesz.
- [19] 2.4. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [20] Az indítványozó a XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét amiatt látta megvalósulni, hogy a támadott, eljárási kérdésben hozott döntés, bár formai értelemben nem vonta el a bírósági eljárás kezdeményezésének lehetőségét, azonban annak tartalma a jogi igény érdemi elbírálásának mellőzéséhez vezetett, így a Fővárosi Törvényszék támadott döntése az indítványozó bírósági igényérvényesítésének lehetőségét megvonta.
- [21] Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem vet fel, tekintettel az Alkotmánybíróság tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal kapcsolatos, kimunkált gyakorlatára.
- [22] Az indítványozó panaszával összefüggésben, miszerint a bíróság az eljárási kérdésben való döntéssel a kérelme érdemi elbírálását lehetetlennítette el, az Alkotmánybíróság rögzíti, hogy az indítványozó olyan törvényességi, illetve jogszabály-értelmezési kérdést kifogásol, amelynek vizsgálata törvényességi és nem alkotmányossági kérdés, ekként az nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe.
- [23] „Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírósági határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogorvoslat nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna.” {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]} Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, amely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható {3352/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]}. Önmagában az a tény, hogy az indítványozó valamely kérdésben nem osztja az ügyben eljáró bíróság jogi álláspontját, még nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, függetlenül az indítványozó érveinek helytállóságától vagy azok esetleges helytelenségétől.
- [24] A Fővárosi Törvényszék döntése szerint az elsőfokú bíróság tényszerűen rögzítette, hogy az indítványozó a Budapest Főváros Kormányhivatala Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály BP/0506/379-2/2020. számú, 2020. október 21. napján kelt másodfokú végleges határozata alapján kérte a 2022. február 19. napi folyamatos kapcsolattartás végrehajtásának elrendelését. A kérelem alapjául szolgáló határozatot azonban a Fővárosi Törvényszék a 2.K.701.418/2021/70. számú ítéletével megsemmisítette és Budapest Főváros Kormányhivatalát új eljárásra kötelezte. A Fővárosi Törvényszék ítéletének meghozatalára a nemperes eljárásban hozott elsőfokú végzés meghozatala után, de még a másodfokú elbírálás előtt került sor, e körülményt az indítványozó a fellebbezésre tett észrevételében bejelentette, ezt a másodfokú bíróság nem hagyhatta figyelmen kívül (Fővárosi Törvényszék végzése, Indokolás [31]). Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján kiemeli, hogy a Fővárosi Törvényszék a végzését

a felek előadása, a felek között folyamatban lévő egyéb eljárások, valamint a vonatkozó jogszabályi rendelkezések figyelembe vételével, kimerítően részletes indokolás mellett hozta meg.

- [25] A fentiek alapján az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítvány a XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmét állító eleme sem a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, sem pedig alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem vet fel, ezért az indítvány ebben a vonatkozásban nem felel meg az Abtv. 29. §-a szerinti vagylagos követelmények egyikének sem.
- [26] 3. Az Alkotmánybíróság a fentiek alapulvételével az alkotmányjogi panaszt – az Ügyrend 5. §-a alapján eljárva – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontjai alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésében foglaltakra is, visszautasította.

Budapest, 2023. március 28.

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szabó Marcel
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2206/2022.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3198/2023. (IV. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 51.Pkf.632.958/2022/3. számú végzése, valamint 51.Pkf.632.998/2022/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A jogi képviselővel (dr. Spronz Júlia ügyvéd) eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, és abban kérte a Fővárosi Törvényszék 51.Pkf.632.958/2022/3. számú végzése, valamint 51.Pkf.632.998/2022/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló jogvita lényege az alábbiak szerint foglalható össze. Budapest Főváros Kormányhivatala XIV. Kerületi Hivatala Gyámügyi Osztálya 2020 februárjában szabályozta az indítványozó mint nevelőszülő és az alapügy kérelmezettjének (a továbbiakban: kérelmezett) 2012-ben született gyermeke közötti kapcsolattartást. Budapest Főváros Kormányhivatala Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya, mint másodfokú gyámhatóság 2020 októberében az elsőfokú határozatot megváltoztatta. A határozat értelmében az indítványozó jogosult volt a gyermekkel kapcsolatot tartani minden hónap páratlan szombati napján kapcsolattartást biztosító szakember jelenlétében és tanácsadása mellett. A felek a végleges határozat ellen közigazgatási pert indítottak, mely az elsőfokú végzések (a Pesti Központi Kerületi Bíróság 43.Pk.500.110/2022/7. számú végzése, valamint 43.Pk.500.060/2022/12. számú végzése) meghozatalakor még folyamatban volt. A gyámhatóság a 2022 februárjában az alaphatározatot az elmaradt kapcsolattartás pótlása körében kijavította.
- [3] 2022. január 22. napján, valamint 2022. március 5. napján az indítványozó megjelent a kapcsolattartási alkalomra a kapcsolatügyelet hivatalos helyiségében. A gyermeket – akit mindkét alkalommal a kérelmezett is elkísért és a kapcsolattartás ideje alatt jól látható helyen várakozott – a mediátor bekísérte a kijelölt helyiségbe, a gyermek azonban a kapcsolattartások ideje alatt elutasító volt, mind az indítványozó, mind a szakember kapcsolatfelvételi próbálkozásait elhárította. Végig a fal felé fordult, majd rövid idő elteltével kirohant a helyiségből és oda többet nem tért vissza. A kapcsolattartások pótlására nem került sor.
- [4] Ezeket az alkalmakat követően az indítványozó bírósághoz fordult, kérve a kapcsolattartás végrehajtását. Álláspontja szerint 2022. január 22. napján, valamint március 5. napján a kapcsolattartás érdemben nem valósult meg, aminek az oka az volt, hogy a kérelmezett a gyermeket mentálisan nem készítette fel.
- [5] A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2022. április 26. napján meghozott 43.Pk.500.060/2022/12. számú végzésével, valamint 2022. május 5. napján kelt 43.Pk.500.110/2022/7. számú végzésével elrendelte az elmaradt folyamatos kapcsolattartások végrehajtását. A bíróság a végzései indokolásában arra a megállapításra jutott, hogy a kérelmezett a gyermeket a kapcsolattartásokra nem készítette fel, és a kérelmezett felróható magatartása folytán hiúsultak meg az eljárások tárgyává tett kapcsolattartások, azok pótlására pedig nem vitatottan nem került sor.
- [6] A végzések ellen a kérelmezett fellebbezéseket nyújtott be. A Fővárosi Törvényszék 2022. július 5. napján meghozott 51.Pkf.632.958/2022/3. számú végzésével, illetve a 2022. július 7. napján meghozott 51.Pkf.632.998/2022/3. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzéseit megváltoztatta, és az indítványozó kérelmét elutasította. A bíróság a döntésekben rögzítette, hogy a kérelem alapjául szolgáló – Budapest Főváros Kormányhivatala Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya által meghozott BP/0506/379-2/2020. számú másodfokú, végleges – határozatot a Fővárosi Törvényszék a 2.K.701.418/2021/70. számú ítéletével megsemmisítette és Budapest Főváros Kormány-

hivatalát új eljárásra kötelezte. A Fővárosi Törvényszék ítéletének meghozatalára a nemperes eljárásban hozott elsőfokú végzés meghozatala után, de még a másodfokú elbírálás előtt került sor, ezt a másodfokú bíróság nem hagyhatta figyelmen kívül. A Fővárosi Törvényszék mindkét ügyben arra a következtetésre jutott, hogy egy *ex tunc* hatállyal megsemmisített határozat alapján az elmaradt folyamatos kapcsolattartás végrehajtása nem rendelhető el.

- [7] 1.2. Ezt követően nyújtotta be az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszát az indítványozó, amelyben a Fővárosi Törvényszék 51.Pkf.632.958/2022/3. számú végzése, valamint 51.Pkf.632.998/2022/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte. Beadványában a XXVIII. cikk (1) bekezdésének, valamint a VI. cikk (1) bekezdésének sérelmét állította az alábbiak szerint.
- [8] Az indítványozó az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése szerinti magán- és családi élet védelméhez való jogának, valamint kapcsolattartási jogának sérelmét állította amiatt, hogy a támadott döntések a fennálló, érvényesíteni próbált kapcsolattartási jogát alkotmányos indok nélkül vonták el. Meglátása szerint a bíróság tévesen értelmezte a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény (a továbbiakban: Bpnt.) 22/A. §-át. E körben az Abtv. 26. § (1) bekezdésének megjelölése, valamint a hivatkozott jogszabályhely alaptörvény-ellenességének állítása nélkül kérte az Alkotmánybíróságot egy esetleges alkotmányos követelmény megállapítására.
- [9] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelme az indítvány szerint áll fent, mert a támadott döntések bár formai értelemben nem vonták el a bírósági eljárás kezdeményezésének lehetőségét, azonban azok tartalma a jogi igény érdemi elbírálásának mellőzéséhez vezetett, így a Fővárosi Törvényszék támadott döntései az indítványozó bírósági igényérvényesítésének lehetőségét megvonták.
- [10] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [11] 2.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítványozó jogi képviselője a jogerős végzéseket 2022. augusztus 8. napján vette át, a beadványt pedig 2022. október 7. napján, határidőben nyújtotta be elektronikus úton.
- [12] 2.2. Az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek. Az indítványozó, mint az alkotmányjogi panaszra okot adó eljárások kérelmezője, jogosultnak és érintettnek is tekinthető.
- [13] Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése és XXVIII. cikk (1) bekezdése az alkotmányjogi panasz szempontjából Alaptörvényben biztosított jogoknak tekinthetőek, ekként azokra (az egyéb feltételek teljesülése esetén) alapozható alkotmányjogi panasz.
- [14] 2.3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. § szerinti követelményeknek megfelelő alkotmányjogi panaszt – egyéb feltételek megléte mellett – abban az esetben fogadja be, amennyiben az határozott kérelmet tartalmaz. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pontja értelmében a kérelem akkor határozott, ha megjelöli az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, az *e)* pont értelmében pedig a kérelemnek egyértelmű indokolást kell tartalmaznia arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel.
- [15] Az indítvány Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése sérelmét állító eleme tekintetében az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítványozó alkotmányjogilag értékelhető érveléssel nem fejtette ki, hogy meglátása szerint mi és mennyiben okozza a fenti alapjog vélt sérelmét. A megsérteni vélt alaptörvényi rendelkezés sérelmének megjelölése önmagában nem alapozza meg az alkotmányossági vizsgálatot, ehhez az is szükséges, hogy az indítványozó bemutassa a támadott bírói döntés és a megjelölt alaptörvényi rendelkezés tartalma közötti ellentétet, azaz a támadott ítélet által okozott alapjogi sérelmet.
- [16] Alkotmányossági összefüggéseket bemutató, érdemi vizsgálatot megalapozó indokolást a hivatkozott alapjog tekintetében az indítvány ugyanakkor nem tartalmaz, az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint

pedig alkotmányjogilag értékelhető indokolás hiányában ezen indítványi elemek nem felelnek meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja szerinti követelménynek, és ekként nem alkalmasak érdemi elbírálásra {lásd például: 3022/2022. (I. 13.) AB végzés, Indokolás [20]}. Az Alkotmánybíróság e körben arra is rámutat, hogy a Fővárosi Törvényszék végzésében egyértelmű indokát adta a kereset elutasításának, nevezetesen azt, hogy egy *ex tunc* hatállyal megsemmisített határozat nem képezheti a kapcsolattartás végrehajtásának alapját.

- [17] Az Alkotmánybíróság az indítványozó alkotmányos követelménnyel kapcsolatos kérelmével összefüggésben rögzíti továbbá, hogy az Abtv. 46. § (3) bekezdése alapján hatáskörei gyakorlása során folytatott eljárásában határozattal megállapíthatja azokat az Alaptörvény szabályozásából eredő, és az Alaptörvény rendelkezéseit érvényre juttató alkotmányos követelményeket, amelyeknek a vizsgált, illetve a bírósági eljárásban alkalmazandó jogszabály alkalmazásának meg kell felelnie. Tekintettel arra, hogy az indítványozó a beadványában jogszabály alaptörvény-ellenességét nem állította, és jogszabály alaptörvény-ellenességének vizsgálatát az Alkotmánybíróság az Abtv. 28. § (1) bekezdése alapján sem tartotta indokoltnak az indítványban foglaltak alapján, alkotmányos követelmény alkalmazásának lehetősége jelen panaszjárásban nem merült fel.
- [18] Az indítvány a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdése szerinti követelményének ugyanakkor a XXVIII. cikk (1) bekezdése állított sérelmével összefüggésben eleget tesz.
- [19] 2.4. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [20] Az indítványozó a XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét amiatt látta megvalósulni, hogy a támadott, eljárási kérdésben hozott döntések, bár formai értelemben nem vonták el a bírósági eljárás kezdeményezésének lehetőségét, azonban azok tartalma a jogi igény érdemi elbírálásának mellőzéséhez vezetett, így a Fővárosi Törvényszék támadott döntései az indítványozó bírósági igényérvényesítésének lehetőségét megvonták.
- [21] Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem vet fel, tekintettel az Alkotmánybíróság tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal kapcsolatos, kimunkált gyakorlatára.
- [22] Az indítványozó panaszával összefüggésben, miszerint a bíróság az eljárási kérdésben való döntésekkel a kérelmei érdemi elbírálását lehetetlenítette el, az Alkotmánybíróság rögzíti, hogy az indítványozó olyan törvényességi, illetve jogszabály-értelmezési kérdést kifogásol, amelynek vizsgálata törvényességi és nem alkotmányossági kérdés, ekként az nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe.
- [23] „Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírósági határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogorvoslat nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna.” {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]} Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, amely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható {3352/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]}. Önmagában az a tény, hogy az indítványozó valamely kérdésben nem osztja az ügyben eljáró bíróság jogi álláspontját, még nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, függetlenül az indítványozó érveinek helytállóságától vagy azok esetleges helytelenségétől.
- [24] A Fővárosi Törvényszék döntései szerint az elsőfokú bíróság tényszerűen rögzítette, hogy az indítványozó a Budapest Főváros Kormányhivatala Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály BP/0506/379-2/2020. számú, 2020. október 21. napján kelt másodfokú végleges határozata alapján kérte a 2022. január 22. napi, valamint a 2022. március 5. napi folyamatos kapcsolattartások végrehajtásának elrendelését. A kérelem alapjául szolgáló határozatot azonban a Fővárosi Törvényszék a 2.K.701.418/2021/70. számú ítéletével megsemmisítette és Budapest Főváros Kormányhivatalát új eljárásra kötelezte. A támadott végzések szerint a másodfokú bíróság az indítványozónak a kapcsolattartásról rendelkező határozat végrehajtására irányuló kérelmét – amelyet konkrétan a megsemmisített másodfokú közigazgatási határozatra alapított – azért nem találta alaposnak, mert – a határozat megsemmisítése okán – a végrehajtás elrendelésének feltételei nem állnak fenn, figyelemmel arra, hogy

a Bpnt. 22/A. § (1) bekezdéséből következően csak létező határozat végrehajtását lehet elrendelni. A végrehajtás elrendelése fogalmilag kizárt egy olyan határozat alapján, amelyet a nemperes eljárás folyamatban léte alatt megsemmisítettek, az ilyen határozat ugyanis jogi értelemben nem létezik. A végrehajtás elrendelésére a kapcsolattartást szabályozó határozat megsemmisítését megelőzően jogerősen nem került sor, a megsemmisítését követően pedig már arra jogi lehetőség nincs (Fővárosi Törvényszék 51.Pkf.632.958/2022/3. számú végzése, Indokolás [24]; valamint 51.Pkf.632.998/2022/3. számú végzése, Indokolás [22]). Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján kiemeli, hogy a Fővárosi Törvényszék a végzéseit a felek előadása, a felek között folyamatban lévő egyéb eljárások, valamint a vonatkozó jogszabályi rendelkezések figyelembe vételével, kimerítően részletes indokolás mellett hozta meg.

[25] A fentiek alapján az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítvány a XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmét állító eleme sem a bírói döntéseket érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, sem pedig alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem vet fel, ezért az indítvány ebben a vonatkozásban nem felel meg az Abtv. 29. §-a szerinti vagylagos követelmények egyikének sem.

[26] 3. Az Alkotmánybíróság a fentiek alapulvételével az alkotmányjogi panaszt – az Ügyrend 5. §-a alapján eljárva – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontjai alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésében foglaltakra is, visszautasította.

Budapest, 2023. március 28.

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szabó Marcel
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2350/2022.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3199/2023. (IV. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 57.Pf.633.126/2021/8. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó – jogi képviselője útján (Olsavszky Ügyvédi Iroda, dr. Olsavszky Péter ügyvéd) – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Indítványában a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 57.Pf.633.126/2021/8. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mivel az álláspontja szerint ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében garantált jogorvoslathoz való joggal.
- [2] Az indítvány benyújtását megelőző bírósági eljárásnak az alkotmányjogi panasz elbírálása szempontjából lényeges elemei a következők.
- [3] A felperesi jogelőd hitelintézet mint hitelező és az indítványozó (a konkrét ügyben alperes) között 2007. augusztus 21. napján kölcsönszerződést kötöttek gépjármű megvásárlásának finanszírozása céljából. A szerződés szerint a kölcsön összege 2 575 000 Ft, a kölcsön devizaneme svájci frank. A Szerződés meghatározta a törlesztőrészletek számát, esedékességét és a törlesztőrészletek összegét.
- [4] A felperesi jogelőd 2013. október 25-én kelt nyilatkozatával a kölcsönszerződést az indítványozó szerződésszegése következményeként azonnali hatállyal felmondta. A nyilatkozat szerint a be nem fizetett tartozás összege 76 826 Ft. A felperesi jogelőd a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben rögzített elszámolás szabályairól és egyes egyéb rendelkezésekről szóló 2014. évi XL. törvény szerint az indítványozóval elszámolt, a tisztességtelenül felszámított összeget 492 738 Ft-ban határozta meg.
- [5] A felperes módosított keresetében az indítványozót 2 560 256 Ft és ezen összeg után késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni.
- [6] Az indítványozó érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Érvénytelenségi kifogást terjesztett elő a havi törlesztőrészlet számítási módjának bizonytalansága miatt, illetve az árfolyamkockázatról történő nem megfelelő tájékoztatásra tekintettel. Hivatkozott a felmondás jogszerűtlenségére is, mivel álláspontja szerint egyrészt a felmondás időpontjában – a tisztességtelenül felszámított összegre tekintettel – túlfizetésben volt, másrészt a felmondás során tartozásként megjelölt összeg csekélynek minősül, így nem tekinthető súlyos szerződésszegésnek.
- [7] A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2021. január 22-én kelt 18.P.301.056/2020/23-I. számú ítéletében elutasította a keresetet és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az indítványozó számára 153 857 Ft perköltséget. Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában megállapította, hogy a szerződés a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról a 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: régi Hpt.) bekezdés e) pontja alapján semmis, mivel az indítványozó nem volt abban a helyzetben, hogy a törlesztőrészletek összegét a szerződés és az ÁSZF rendelkezései alapján kiszámolja. Mivel a perbeli kölcsönszerződés semmisségét a bíróság megállapította, ezért a felmondás érvényességét, valamint a semmis szerződésre alapított felperesi követelés összecszerúségét nem vizsgálta.
- [8] Az ítélet ellen a felperes fellebbezést, az alperes fellebbezési ellenkérelmet és csatlakozó fellebbezést terjesztett elő.
- [9] A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2021. szeptember 28-án kelt 57.Pf.633.126/2021/8. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és kötelezte az indítványozót, hogy fizessen meg a felperesnek 2 560 256 Ft-ot.

- [10] A másodfokú bíróság a felperes fellebbezését túlnyomó részt alaposnak, a csatlakozó fellebbezést alaptalannak ítélte. A másodfokú bíróság utalt arra, hogy a másodfokú bíróság nem találta szükségesnek az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 252. § (2) vagy (3) bekezdésének alkalmazásával, mivel a döntéshez szükséges adatok rendelkezésre álltak, ezért nem kellett az elsőfokú tárgyalást kiegészíteni vagy megismételni.
- [11] A másodfokú bíróság rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás részben hiányos, részben téves. A tényállás hiányossága abban állt, hogy a bíróság a szerződés jellegére, miszerint az fix törlesztésű deviza alapú kölcsön, nem tért ki, ezért téves szerződési pontra hivatkozással állapította meg a szerződés érvénytelenségét (az ÁSZF III.2.2. pontja helyett a változó törlesztésű deviza alapú kölcsönök törlesztőrészleteinek kiszámítására irányadó III. 2.1. pontját alkalmazta).
- [12] A másodfokú bíróság ezt követően megvizsgálta az árfolyamkockázatról való tájékoztatás megfelelőségét, és azt megfelelőnek minősítette. A felmondás jogellenességére való indítványozói hivatkozás tekintetében pedig megállapította, hogy a súlyos szerződésszegés megállapítása mérlegelés kérdése és a jelen esetben arra a következtetésre jutott, hogy a kéthavi törlesztőrészletnek megfelelő összegű elmaradás alapot adott a felperesnek a kölcsönszerződés felmondására.
- [13] 2. Az indítványozó szerint a másodfokú bírói döntés sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jogot, mivel az elsőfokú bíróság által nem tárgyalt kérdésben quasi elsőfokon hozott döntést. Az indítványozó szerint a régi Pp. 252. § (2) bekezdése alapján a másodfokú bíróságnak az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése miatt (az elsőfokú bíróság a szerződés tisztességtelenségére alapított érvénytelenségi kifogást és a jogszerűtlen felmondásra alapozott alperesi ellenkérelmet nem bírálta el) az elsőfokú bírói döntést hatályon kívül kellett volna helyeznie. Az indítványozó szerint a hatályon kívül helyezés csak akkor mellőzhető, ha az eljárási szabályok sérelme nem hat ki az érdemi döntésre.
- [14] Az indítványozó indítvány kiegészítésében hivatkozott az Alkotmánybíróság 3064/2014. (III. 26.) AB határozatára, amely megállapította, hogy a Kúria a régi Pp. 275. § (3) bekezdésének alkalmazásával nem foszthatja meg a fellebbezésre jogosultat a rendes jogorvoslati úttól (Indokolás [21]).
- [15] 3. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenképp azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e. A befogadás visszautasítása esetén az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát [Abtv. 56. § (3) bekezdés].
- [16] Az Alkotmánybíróság a befogadhatóság törvényi feltételeinek vizsgálata során megállapította, hogy az indítvány a befogadás formai feltételeinek megfelel. Nem felel meg azonban a befogadhatóság tartalmi feltételeinek.
- [17] Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése tekintetében az alábbiak szerint nem felel meg ezeknek a feltételeknek.
- [18] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének sérelmével összefüggésben az indítványozó tulajdonképpen azt állította, hogy azért sérül a jogorvoslathoz való joga, mert a másodfokú bíróság azzal, hogy nem alkalmazta a régi Pp. 252. § (2) bekezdését, amely lehetőséget ad a másodfokú bíróság számára az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalásra és újabb határozat hozatalára utasítására, hanem érdemben bírálta el az elsőfokú bíróság által el nem bírált kérelmeket, megfosztotta a jogorvoslattól.
- [19] Az Alkotmánybíróságnak a jogorvoslathoz való jog tekintetében kiforrott gyakorlata van. E szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. A jogorvoslathoz való jog olyan alkotmányos alapjog, amely tárgyát tekintve a bírói, illetőleg a hatósági (más közigazgatási) döntésekre terjed ki, tartalmát tekintve pedig azt kívánja meg, hogy valamennyi, az érintett jogát vagy jogos érdekét (helyzetét) érdemben befolyásoló érdemi határozat felülvizsgálata érdekében legyen lehetőség más szervhez, vagy azonos szerv magasabb fórumához fordulni. A jogorvoslathoz való jog törvényben meghatározottak szerint gyakorolható, ezért az egyes eljárásokban eltérő szabályozás lehetséges. „Az Alaptörvény megköveteli, hogy a jogorvoslati jog nyújtotta jogvédelem hatékony legyen, vagyis ténylegesen érvényesüljön és képes legyen a döntés által okozott sérelem orvoslására. A jogorvoslat jogának hatékony érvényesülését számos tényező

befolyásolhatja, így többek között a felülbírálati lehetőség terjedelme, a jogorvoslat elintézésére meghatározott határidő, vagy a sérelmezett határozat kézbesítésének szabályai és megismerhetőségének tényleges lehetősége.” {22/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [26]} Minden jogorvoslat lényegi, immanens eleme továbbá a jogorvoslás lehetősége, vagyis a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát. Nem következik mindebből, hogy a jogorvoslatot elbíráló szervnek a kérelemnek minden körülmények között helyt kell adnia, az azonban feltétlenül, hogy az eljárási szabályok által meghatározott keretek között a jogorvoslati eljárást lefolytassák és a jogorvoslati kérelemben írtakat a jogszabályban foglaltak szerint érdemben megvizsgálják {3064/2014. (III. 26.) AB határozat, Indokolás [15]–[16]}.

- [20] Az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy az indítványozó a fellebbezés során ellenkérelmet és csatlakozó fellebbezést terjesztett elő, amelyben kifejtette álláspontját az ellenérdekű fél állításaival szemben. A másodfokon eljáró bíróság a fellebbezésre és az indítványozó ellenkérelmére, valamint csatlakozó fellebbezési ellenkérelmére tekintettel bírálta felül az elsőfokú bíróság ítéletét. Az a körülmény, hogy a másodfokú eljárásban bármelyik félre kedvezőtlenebb döntés születhet az elsőfokú bíróság döntéséhez képest amiatt, hogy a másodfokú bíróság pontosítja a tényállást és ez alapján másként értékeli a bizonyítékokat, mint az elsőfokú bíróság és érdemben megvizsgálja az elsőfokú bíróság által nem vizsgált kérelmeket is a rendelkezésre álló adatok alapján, nem jelenti a jogorvoslati jog sérelmét. A jogorvoslati jog nem azt jelenti, hogy mindaddig, amíg valamelyik fél elégedetlen a döntéssel, joga lenne azt magasabb bírói fórum előtt vitatni {hasonlóan: 3145/2022. (IV. 1.) AB végzés, Indokolás [26]}.
- [21] Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az indítványozó által hivatkozott 3064/2014. (III. 26.) AB határozat alapján szolgáló ügyben a másodfokú bíróság az indítványozó fellebbezési jogát nem ismerte el, ennek következtében annak a szerződésnek az érvénytelensége tárgyában, melytől az indítványozó jogszerzése függött, másodfokú eljárás nem folyt, az indítványozót – mint alperest – marasztaló elsőfokú döntést megvizsgáló másodfokú döntés nem született. A felülvizsgálati jogkörben eljáró Kúria az eljárásjogi szabálysértés tényét egyértelműen, kifejezetten megállapította, azonban a támadott bírósági határozat hatályon kívül helyezésére – a Pp. 275. § (3) bekezdésére hivatkozással – nem látott okot. Erre tekintettel állapította meg az Alkotmánybíróság, hogy a Kúriának a rendelkezésre álló iratok alapján kialakított azon meggyőződése, miszerint az elsőfokú döntés megalapozott volt – s ekként a másodfokú eljárás lefolytatása sem vezethetett volna más eredményre – nem pótolhatja a másodfokú eljárás és döntés teljes hiányát. A Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdésének alkalmazásával nem foszthatja meg a fellebbezésre jogosultat a rendes jogorvoslati úttól ([18]–[22]). Ezzel szemben jelen ügyben a másodfokú bíróság nem állapított meg eljárásjogi szabálysértést, hanem a tényállás részben hiányos, részben téves volta miatt jutott az elsőfokú bíróságtól eltérő következtetésre.
- [22] 4. A fentiek szerint az alkotmányjogi panasz nem vet fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést és nem merült fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség lehetősége sem. Tekintettel arra, hogy az alkotmányjogi panasz nem felelt meg az Abtv. 29. §-ában foglalt tartalmi feltételeknek, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2023. március 28.

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szabó Marcel
alkotmánybíró helyett

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/126/2022.

Az Alkotmánybíróság Határozatai az Alkotmánybíróság hivatalos lapja, mely elektronikus formában, időszakosan jelenik meg.
A kiadvány az Alkotmánybíróság döntéseinek gondozott, szükség esetén anonimizált változatú szövegét tartalmazza.
Az Alkotmánybíróság Határozatainak egyes számai bárki számára, személyazonosítás nélkül, korlátozástól mentesen,
díjmentesen hozzáférhetőek az Alkotmánybíróság honlapján: www.alkotmanybirosag.hu

A szerkesztésért felel: dr. Bitskey Botond, az Alkotmánybíróság főtítkára
layout: www.escom.hu

Kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., www.mhk.hu
Felelős kiadó: Németh Balázs ügyvezető
HU ISSN 2062-9273